

ตอนที่ 5 วิธีการบริหารจัดการป้องกันมหาอุทกภัยขององค์กรภาครัฐและเอกชนในเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ และภาคเอกชน ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันน้ำท่วม ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ดและผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำภาครัฐและเอกชนในพื้นที่และนอกพื้นที่ รวมทั้งสิ้น 20 คน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้วิธีการบริหารจัดการป้องกันมหาอุทกภัยขององค์กรภาครัฐและเอกชนในเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งสามารถสรุปกรอบวิธีการบริหารจัดการป้องกันมหาอุทกภัยขององค์กรภาครัฐและเอกชนในเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 5 กรอบ ได้แก่ การเตรียมการป้องกันมหาอุทกภัย การจัดการขณะมหาอุทกภัยเข้าพื้นที่ การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของชุมชน การฟื้นฟูเยียวยาผู้ประสบภัยหลังเกิดมหาอุทกภัย และแนวทางในการบริหารจัดการป้องกันมหาอุทกภัยในอนาคตโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเตรียมการป้องกันมหาอุทกภัย สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1.1 การเตรียมความพร้อมเป็นประจำทุกปี เป็นการเตรียมความพร้อมทุกด้าน

ตั้งแต่การวางแผน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ตลอดจนการประชุมชี้แจง การจัดงบประมาณและบุคลากร ส่วนต่างๆ เพื่อรับผิดชอบการป้องกันพื้นที่อย่างชัดเจน เนื่องจากพื้นที่จังหวัดนนทบุรีเคยมีประสบการณ์จากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 และ พ.ศ. 2549 ดังนั้นในปี พ.ศ. 2554 จึงมีการคาดการณ์เตรียมความพร้อมและการเผื่อระวัง การเตรียมความพร้อมที่ดีจะนำไปสู่การวางแผนป้องกันที่ดีได้ นอกจากนั้นการเตรียมความพร้อมยังรวมถึงการขุดลอกคูคลอง ท่อระบายน้ำ การมีส่วนร่วมของชุมชน แลของภาคส่วนต่างๆ และอื่นๆ

ผู้บริหารระดับนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมก็ประกาศแจ้งในที่ประชุม หัวหน้าส่วนว่าให้เตรียมความพร้อมในเรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องไม้เครื่องมือ แผนต่างๆให้พร้อม ซึ่งมีทั้งหัวหน้าส่วนและผู้บริหารท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้านรับทราบเหนือสิ่งอื่นใดเราได้มีการซักซ้อม ได้มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ คน เครื่องไม้เครื่องมือ (5 M ทั้งหมด) ว่าพร้อมไหมว่ามีอะไรบ้าง มันจะได้มีข้อมูลอยู่ในมือ (Data Base) ในการที่จะสั่งการ โดยเฉพาะของราชการอย่างเดียวของเอกชน ด้วย ว่ามีความพร้อมไหม ไม่ว่าจะเป็นเครื่องสูบน้ำ เรือ เครื่องมือต่างๆ เพราะว่าเมื่อของราชการไม่พอเราจะได้ไปขอยืม นี่คือการป้องกันก่อนเกิดอุทกภัย...”

ผู้บริหารระดับนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ
ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมเป็นผู้ประสานการเตรียมการรองรับ
เตรียมแผนไว้ว่าหน่วยงานในรับผิดชอบอะไร เช่น สำนักการช่าง หน่วยสาธารณสุข สำนักงานช่าง
ว่าต้องจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ไม่กระดานสำหรับทำสะพานไม่ให้พี่น้องประชาชนเดินระหว่างน้ำท่วม
ในพื้นที่รับน้ำและในพื้นที่ด้านนอก ป้องกันน้ำท่วม กองการสาธารณสุขเกี่ยวกับการบรรจุน้ำ
กองสวัสดิการก็เตรียมจัดการพวกของอุปโภคบริโภค สำหรับพี่น้องประชาชนที่มีผลกระทบกับการรับ
น้ำ ส่วนงานป้องกันก็เป็นหน่วยที่สำรวจคอยซ่อมดูแล เหตุการณ์ที่ฉุกเฉินเกี่ยวกับจุดที่เราป้องกันน้ำ
แล้วมีการชำรุดหรือรอยร้าว คอบประสานงานหลายๆด้าน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ
ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้องเรียนให้ทราบว่า เป็นความ
เชี่ยวชาญของทั้ง 2 เทศบาล เพราะว่าได้มีกระบวนการในการป้องกันเอาไว้ เพราะเขาท่วมทุกปีอยู่แล้ว
ทั้ง 2 เทศบาลมีการเตรียมการเป็นประจำสม่ำเสมอ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ
ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราจะมีการพัฒนา ชุดรอกคูคลอง เตรียม
แผนป้องกันน้ำท่วม ซึ่งในส่วนต่างๆ นี้เราทำกันเป็นประจำทุกปี สำหรับการเตรียมการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น
เป็นกระสอบทราย แนวคันกันน้ำ ชุดรอกคูคลอง การลอกท่อระบายน้ำ ซึ่งในส่วนนี้ ทางเทศบาลได้
ทำเป็นประจำทุกปี...”

ข้าราชการ/ นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า
“...ก่อนน้ำจะมาทุกปี การที่ผมเป็นสมาชิกสภาเทศบาล ผมจะรู้แล้วว่าช่วงไหนน้ำจะมา เราก็จะ
เตรียมการล่วงหน้ากัน โดยการระดมชุมชนให้มาช่วยเหลือกัน เริ่มตั้งแต่การกรอกทราย แล้วเราก็จะ
ลงพื้นที่ เพื่อดูว่าตรงไหนที่ต้องทำอะไร เช่น การบล็อกท่อ ต้องสำรวจพื้นที่ที่อันตรายและเป็นจุดเสี่ยง
แต่เราจะรู้จักพื้นที่อยู่แล้ว จึงมีการกระจายกำลังออกไป ก็จะวางเป็นจุดๆ ให้คนดูแล...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำภาครัฐท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้
กล่าวว่า “...การเตรียมการในแต่ละกองของเทศบาล คือ จะมีการรับผิดชอบอยู่แล้ว เช่น ป้องกันสา
ธารณภัย กองช่าง สาธารณสุข แบ่งหน้าที่รับผิดชอบเป็นช่วงๆ ของพื้นที่ติดน้ำ เพราะเรามีพื้นที่ติดน้ำ
อยู่ 7-8 ก.ม. เพราะฉะนั้น คนที่เคยทำหรือดูแล ก็จะมีอยู่แล้วเมื่อน้ำเริ่มมาก็จะกระสอบทราย ใครเคย
ทำตรงไหนก็จะไปทำตรงนั้น ก็จะรู้ว่าพื้นที่มันไม่เหมือนกัน เช่นถ้าไม่ได้เป็นแนวถนน ท่อถ้าเป็นถนน
คือ แนวเดียวกัน แต่นี่เป็นวัดบ้าง เป็นบ้านบ้าง เป็นโรงงานบ้าง เพราะฉะนั้น ในขั้นแรกของการ
เตรียมการ คือ ออกคำสั่ง ทุกคนรับนโยบายไปก็เริ่มทำกัน...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำภาคีรัฐท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การเตรียมการลักษณะนี้ คือมีการคุยกันจากประสบการณ์ก็พบว่า ถ้ามันท่วมก็ให้มีการดำเนินการลักษณะนี้ แต่เราพร้อมที่จะสังเคราะห์ กระสอบทรายได้ทันที...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทุกปีเราก็จะเจอปัญหาลักษณะนี้อยู่แล้ว จึงได้มีการเตรียมความพร้อมชุมชนโดยอยู่ติดริมแม่น้ำ ก็จะทำให้ประชาชนชุมชน และพี่น้องชาวบ้านได้ดูแลอย่างใกล้ชิด เมื่อเกิดปัญหาก็คือสามารถที่จะรายงานเป็นลำดับ หรือจะสายตรงถึงผู้บริหาร คือ ท่านนายกเทศมนตรี หรือจะฝากมาทางสมาชิกสภาเทศบาล (สท.) แล้วก็มีประชาชนชุมชน คณะกรรมการ ตรงนี้เองเมื่อมีเหตุ มีน้ำทะเลล้นรั้วซึมตรงไหน หรือระดับน้ำขึ้นเราจะรู้ได้ในระหว่าง ชม./ชม. วัน/วัน นี่เป็นเบื้องต้น ที่ทางเทศบาลฯ ได้เตรียมความพร้อม การนำทรายเข้าไปตั้งเป็นคัน แล้วก็ก่อกั้นมาเพื่อป้องกันน้ำ เพราะพื้นที่แต่ละที่ไม่สามารถที่จะทำการป้องกันถาวรได้ เนื่องจากไปขวางทางสวนของประชาชนก็ดี หรือเป็นเขตพื้นที่ของเอกชนเราไม่สามารถไปสร้างเขื่อนถาวรได้นอกจากนั้นเราจะเชิญหน่วยงานทั้งหมดที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ทางหลวงชนบท องค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น ทหาร ตำรวจ โดยเฉพาะตำรวจ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการเตรียมการ เป็นส่วนของเทศบาล เราให้ความดีความชอบกับเทศบาลเพราะเขาเตรียมการมาตั้งแต่เดือน ก.ค. มาเรียงทราย (การดำเนินงานเป็นเรื่องของหน่วยงานเทศบาล) แล้วจากนั้นเราก็ร่วมกันพร้อมด้วยประชาชน ชุมชนและคณะกรรมการจะมีการเดินสำรวจ ส่องไฟ ช่วง 5 หุ่ม เที่ยงคืน เพื่อตรวจสอบระดับน้ำว่ามีการล้นหรือปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างไร...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การเตรียมการใหญ่ เช่น การจัดทำคันดิน ต้องยกให้นายกเทศมนตรี เทศบาลนครปากเกร็ด คุณวิชัย บรรดาศักดิ์จะเป็นผู้คอยติดตามน้ำว่ามาจากทางไหน เมื่อเดือนกรกฎาคม ทางตำบลบางพังก็มีการทำคันดินโดยเทศบาล แต่ในส่วนของชุมชนอยู่ใกล้เคียงกันและบริเวณวัดหงส์ ในทุกปีจะเผชิญสถานการณ์น้ำล้นแหลม จะมีการเตรียมกระสอบทราย โดยเตรียมการสัก 2-3 วันนเพื่อกันไว้ก่อนซึ่งมีการทำเช่นนี้กันทุกปี แต่เมื่อปีที่แล้ว 54 น้ำมาเยอะ สูงถึง 2.27 เมตร สูงกว่าแนวคันที่เราทำไว้ แม้ว่าชาวบ้านที่อยู่แถบแนวคันกันน้ำเค้าจะโดนท่วมทุกปี ถึงไม่มีอาการหวาดกลัวเท่าไร แต่ว่าปีนี้ (2554) ได้รับผลกระทบเยอะ แต่พอกันดินเสร็จ พื้นที่ในคันกันน้ำจะแห้ง เขาก็มาช่วย เป็นความเต็มใจจะมาช่วยทำอาหารเลี้ยงคนมาช่วยกรอกกระสอบทราย เราเริ่มตั้งแต่วันที่ 11-12 ก.ย. 2554 เริ่มลงพื้นที่ที่น้ำเริ่มท่วมแล้ว ก่อนหน้านั้นก็มีการร้องขอให้ชุมชนมาช่วยเวลาเราขึ้น เราจะกันฝั่งถนนที่ติดริมน้ำซึ่งมีการเตรียมการร่วมกับเทศบาลล่วงหน้า 2 เดือน...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เตรียมการป้องกันโดยทางเทศบาลนายกา วิชัย บรรดาศักดิ์ รองนายกฯบุญเสริม กิ่งกาญจนนาวิ และเจ้าหน้าที่ได้นำทรายมาบล็อควั้วให้ทางวัดก่อนเมื่อมีข่าวว่าน้ำจะเออะกันประมาณ 2 เดือน ตลอดแนวริมแม่น้ำตั้งแต่ยังไม่ถึง จ.นครสวรรค์ แต่ทางเทศบาลเขามาจัดทรายร่วมกับพระ และชาวบ้านบางส่วนมาช่วยกันเทศบาลช่วยกันเอากะสอบทรายมาหนุน เรียงให้ฐานแข็งแรง ทางวัดทำงานร่วมกับเทศบาล...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...โดยการเตรียมการด้านวัสดุ ได้แก่ กระสอบทราย 3 ชั้น เนื่องจากปีที่แล้วน้ำมากก็มีการเสริมความสูงของกระสอบทรายประมาณ 1 เมตรเศษ เสริมขึ้นไปเรื่อยๆ เนื่องจากน้ำขึ้นทุกวัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...จริงๆ แล้วมีการเตรียมการล่วงหน้าหลายเดือน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีสั่งการเพื่อติดตามสถานการณ์ว่าไม่น่าไว้วางใจหรือไม่ คือเตรียมการทุกอย่างไว้อย่างดี ประตูนํ้าตลอดริมแม่น้ำเจ้าพระยาทำไว้ล่วงหน้าก่อนที่น้ำจะเข้ามา เพราะฉะนั้น พอนํ้ามาก็เพียงเสริม ถึงแม้ว่าน้ำมาสูงกว่าระดับ แต่เรามีการเตรียมการ ไว้พร้อม เราก็เติมไม่มากนักก็ดูแลได้ทั่วถึงนอกจากนั้นก็มีการทำแนวป้องกันตามแม่น้ำ ลำคลองตามระดับแม่น้ำเจ้าพระยาและเราก็ให้มีการเตรียมการในระดับท้องถิ่น ติดตามสถานการณ์น้ำจากตอนบนของจังหวัดนนทบุรี ในส่วนท้องถิ่น เมื่อทราบข่าวปริมาณน้ำที่ขึ้น 2,000กว่า ลบม. ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้สั่งการให้เริ่มเตรียมการกันหมด ทั้ง อบต.บางบัวทอง เทศบาลบางบัวทอง/ บางใหญ่ ตอนนั้นทุกคนเตรียมการกันอย่างดี แต่นํ้ามาเออะจริงๆ ก็เลยเอาไม่อยู่...”

1.2 การติดตามสถานการณ์ น้ำเป็นการติดตามสถานการณ์น้ำจากแหล่งข่าวสารที่มีความน่าเชื่อถือหรือเครือข่ายเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำท่วม ปริมาณน้ำ พายุ ปริมาณน้ำฝน ความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้นล่วงหน้า โดยมีการสรุปสถานการณ์ที่เกิดขึ้น วิเคราะห์ข้อมูล และมีการสื่อสารกำหนดหน่วยงานพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นการติดตามสถานการณ์น้ำเพื่อที่จะเป็นการแจ้งเตือน สั่งการและกำกับดูแลในการเตรียมแผนป้องกันมหาอุทกภัยได้ตามทันทั่วถึง

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราจึงมีการติดตามสถานการณ์ไม่ว่าจะเป็นปริมาณน้ำจากกรมชลประทานที่จะปล่อยมาที่อำเภอบางไทร 2. จากกรมอุตุนิยมวิทยาว่ามีพายุเข้าหรือไม่ มีร่องความกดอากาศต่ำ ปริมาณฝนตกหนาแน่นหรือไม่ 3. กรมอุทกศาสตร์เรื่องของการขึ้นน้ำลง เพื่อจะมาบูรณาการข้อมูลรวมกัน เราติดตามสถานการณ์แล้วก็มาสรุป...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การติดตามสถานการณ์ช่วงก่อนน้ำท่วม ทางเทศบาลจะมีหน่วยงานติดตามสถานการณ์อยู่แล้ว เช่น ติดตามข่าวสารข้อมูลโดยกองวิชาการ เขาจะคอยรายงานข้อมูลกับนายกเทศมนตรี ส่วนผมเองฐานะสมาชิกสภาเทศบาลก็ได้ติดตามฟังข่าว ช่วงมหาอุทกภัยแต่ละพื้นที่ว่าเป็นอย่างไร เราต้องฟังข่าวสาร ข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ให้ดีแม่นยำถึงเส้นทางน้ำที่จะผ่านและทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่ ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(สส.) ฟังจากรัฐบาล ก็จะทราบข้อมูล หากข้อมูลเยอะบางที่เราก็ก่อใจเหมือนกันอย่างไรก็ตาม ตัวผมเองก็ฟังข่าวแล้ววิเคราะห์ มีเพื่อนฝูงคอยส่งข่าวสารให้เช่น จากกรมชลประทาน รวมถึงติดตามสถานการณ์น้ำ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการติดตามข่าวน้ำท่วมอยู่เรื่อยๆ ขณะที่เราเริ่มบล็อกพื้นที่กันน้ำ พอเราเห็นน้ำขึ้นพ้นระดับน้ำของปีก่อนที่ผ่านมา เราก็กอบถามข้อมูลกับทางเทศบาลซึ่งระยะแรกยังไม่ได้คำตอบที่ชัดเจน แต่เราเห็นว่าน้ำมันเกินกว่าปีก่อนๆ ปริมาณมากขึ้น...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราดูและติดตามสถานการณ์วันต่อวัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีหน้าที่ต้องมานั่งฟังว่าวันนี้ น้ำสูงเท่าไร...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ติดตามสถานการณ์น้ำตั้งแต่อยู่ จ.ชัยนาท แล้วว่าน้ำมันไหลผ่านมาจากภาคกลางมาอย่างน้อยขนาดไหน...”

1.3 การประชุม มีการประชุมเพื่อการติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและหาแนวทางข้อสรุปร่วมกัน ตลอดจนชี้แจงแก่ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยในช่วงแรกมีการประชุมเพื่อติดตามสถานการณ์ก่อนมหาอุทกภัยทุกเดือน ทุก 2 สัปดาห์ และเมื่อใกล้สถานการณ์เริ่มวิกฤตได้มีการประชุมทุกวันและการประชุมต้องมีลักษณะของการมีส่วนร่วมของชุมชนและเป็นการประชุมเพื่อหาแนวทางป้องกันและการเตรียมความพร้อม

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การติดตามสถานการณ์ทุกวันแล้ว ผมยังมีการประชุมกัน แรกๆยังไม่มีเหตุการณ์ประชุมกันทุกเดือน จากนั้นก็ประชุมกันทุก 2 อาทิตย์ ประชุมทุกอาทิตย์ ประชุมทุกวันวันวัน และจนกระทั่งประชุมทุกวัน นี่คือการเกิดภัยที่เราทำกันอยู่ การติดตามสถานการณ์เพื่อจะแจ้งเตือน สั่งการกำกับดูแลในการเตรียมแผนป้องกัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมก็เรียกประชุมหัวหน้าส่วนราชการทั้งหมดว่าไปเห็นปริมาณน้ำมาแล้ว มันมหาศาลมาก มากกว่าทุกๆ ปี ฉะนั้นกลับมาต้องรีบเสริมแนวคันกันน้ำ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ช่วงเตรียมการ เราใช้วิธีการสื่อสาร ลงพื้นที่มีอาสาสมัคร ผู้สูงอายุในพื้นที่ดูแลของ อบจ. จะเรียกมาพูดคุยกันตลอด มีการประชุมกันทุกเดือน ซึ่งเราก็ไปร่วมประชุมกับเขาเพื่อพูดคุยหารือกัน ให้ข้อมูลปลูกฝังแนวคิดด้านการป้องกันอุทกภัยกันตลอด...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ท่านก็มีการเรียกประชุมและวางแผนวางแผนกันน้ำ ซึ่งแนวคันกันน้ำนี้เราทำอยู่ทุกปี ท่านนายกเทศมนตรีก็ได้เรียกสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด แล้วก็ราชการในส่วนที่ต้องดูแลในส่วนกองสาธารณสุข ทุกหน่วยงานก็เข้ามาร่วมมือกัน แล้วก็วางแผนกันน้ำ...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการประชุมกันจากการฟังคำอธิบายของรัฐ และผู้รับผิดชอบเรื่องน้ำที่ดีประชุมที่วัดหงส์ทอง...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการวางแผนล่วงหน้า ประชุม ก่อน 2 เดือน ก่อนน้ำมา 1 เดือนแรก พอเดือนที่ 2 ใกล้เคียงน้ำมาเห็นข้อมูลต่าง ๆ เราดูจากทางภาคเหนือ เราก็จะดูช่วงเข้าพรรษา ซึ่งเป็นฤดูน้ำหลาก หลังออกพรรษาก็จะดูจากปริมาณน้ำทะเลหนุน บวกข้อมูลน้ำทางเหนือและพายุเข้า สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นข้อมูลบอกชาวบ้านว่าปีนี้น้ำน่าจะมาก ทางภาครัฐได้เตือนเราก็นำมาเป็นองค์ประกอบในการวางแผนได้และเรามีการประชุมหารือ โดยเฉพาะเป็นการประชุมแบบมีส่วนร่วมของชุมชนทุกเดือนอยู่แล้ว พอใกล้ฤดูน้ำมา ก็จะมีการเน้นถึงการเตรียมความพร้อมที่จะป้องกันน้ำ เพราะเทศบาลของเราอยู่ริมน้ำ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การเตรียมการท่านผู้ว่าฯ เตรียมการก่อนที่น้ำยังไม่เข้ามาท่านมีการเรียกประชุมทุกวันอังคาร ประชุมติดตามสถานการณ์น้ำจากตอนบนของจังหวัดนนทบุรีแล้วมีการรายงานสถานการณ์ไปยังระดับส่วนราชการ เกษตรจังหวัดชลประทานจังหวัด ทางนายอำเภอแต่ละอำเภอ แล้วก็งานส่วนที่เป็นภาคเอกชนคือหอการค้า สภาอุตสาหกรรมจังหวัดส่วนหอการค้าได้มีการประชุมติดตามสถานการณ์ และรับทราบนโยบายร่วมกับทางจังหวัด...”

1.4 การวางแผนป้องกันมหาอุทกภัยที่ดี เริ่มมาจากการเตรียมความพร้อมเป็นประจำทุกปี เนื่องจากเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีพื้นที่อยู่แถบฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา จึงทำให้เทศบาลทั้งสองมีแนวป้องกันและเคยเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่หลายครั้ง รวมถึงการติดตามสถานการณ์น้ำอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความชำนาญและมีประสบการณ์ จึงทำให้การวางแผนป้องกันได้ดี เช่น ทราบว่าจะวางแผนป้องกันน้ำตรงบริเวณพื้นที่ส่วนใด หรือเสริมแนวป้องกันให้สูงขึ้น เน้นหนาแข็งแรงตรงไหน การป้องกันบริเวณพื้นที่ล่อแหลม เป็นต้น ซึ่งถือเป็นกระบวนการวางแผนในการป้องกันมหาอุทกภัยที่ดีและเป็นระบบนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...พื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมทุกปี ก็เลยมีความชำนาญที่จะรู้ว่าแนวไหนจะเป็นแนวที่ป้องกันเพียงพอแล้วไปเสริมแนวให้สูงขึ้นกับแข็งแรง ขึ้น...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...วางแผนโดยการมอบภารกิจด้านการป้องกันอุทกภัยให้ทุกส่วนราชการดำเนินการภายใต้โครงการและบุคลากรที่มีและหน้าที่ตามกฎหมาย ส่วนวิธีการเตรียมการป้องกันได้จัดทำแผนป้องกันอุทกภัยตั้งแต่เดือน กรกฎาคม โดยนำแผนเฉพาะกิจที่ได้จัดทำทุกปีมากำหนดภารกิจ 8 ภารกิจ โดยใช้ปาดเกร็ดโมเดล (ภาคผนวก) และดำเนินการตามแผนทั้งระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัยและหลังเกิดภัย...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ทางเทศบาลนครนนทบุรี ได้มีแผนป้องกันอุทกภัยทุกปี เพราะเป็นเขตที่อยู่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งในส่วนนี้เราก็ได้มีการเตรียมการทุกปี และมีการตั้งงบประมาณเงินสำรองจ่ายในการเกิดภาวะฉุกเฉิน...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีแผนจัดการช่วงน้ำยังไม่เข้า โดยเริ่มวางจุดว่าทรายจะกองไว้ตรงไหน กระสอบทรายและทรายต้องใช้เท่าไร มีการประสานกับทางนายกเทศมนตรี เพราะผมจะอยู่จุดนั้นเป็นส่วนใหญ่ ท่านนายกจะอยู่ในส่วนของ Wall room ของผมจะแยกส่วนที่ผมดูแลตลอดพื้นที่ความยาวเกือบ 2 กิโลเมตร...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีการกันกระสอบทราย เตรียมวางแผนในการกันกระสอบทราย วางโครงสร้างสะพานไม้เพื่อให้ชาวบ้านได้เดิน ซึ่งนอกจากแนวกันน้ำด้านนอกซึ่งติดกับชายน้ำ ซึ่งท่วมอยู่แล้ว ส่วนใหญ่ประชาชนยกบ้านตั้งแต่แรก เราจึงเข้าไปดูแลในเรื่องการบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องยา อาหาร เพราะเราไม่คาดคิดว่าปี 2554 น้ำจะเยอะ เพราะทุกปีท่านนายกเทศมนตรีจะวางนโยบาย

ให้เราเข้าไปดูแลอยู่แล้ว โครงการที่ท่านนายกมอบให้ คือส่วนของเทศบาลวางแผนจะทำแนวกันน้ำถาวร เป็นแนวเขื่อนตลอดแนวริมแม่น้ำเลย เนื่องจากว่าปี2554มันมาอย่างรวดเร็ว เราก็ได้มีการทำแนวบังเกอร์กันน้ำไปก่อน เป็นการป้องกันระดับเบื้องต้น เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบเข้ามาภายในพื้นที่เศรษฐกิจ ของเทศบาลนครนทบุรี...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีการวางแผนทำแนวป้องกันตามแม่น้ำ ลำคลอง ติดตามระดับน้ำเจ้าพระยา การเคลื่อนย้ายประชาชนและเตรียมศูนย์พักพิง การช่วยเหลือด้านอาหารและสิ่งของจำเป็นและรวมถึงการเยียวยาผู้ประสบภัย และวางแผนการระบายน้ำท่วมขัง...”

1.5 การสำรวจพื้นที่ เป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมความพร้อม จังหวัดนนทบุรีมีหน่วยงานท้องถิ่นรับผิดชอบดูแล ดังนั้นการสำรวจพื้นที่จึงเปรียบเสมือนการเอ็กซเรย์เพื่อศึกษาและหาพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อน้ำที่จะเข้าท่วมได้ง่ายและรวดเร็วการสำรวจยังรวมถึงการสอดส่องดูแล เฝ้าระวังสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อเตรียมการช่วยเหลือได้ทันท่วงที

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้นเดือนมิถุนายน 2554 ผมสั่งให้ท้องถิ่นทุกท้องถิ่นให้สำรวจตรวจเลยในพื้นที่ท่วมซ้ำซาก พื้นที่ราบต่ำ ให้วางแผนวางแผนแนวคันกันน้ำป้องกันไว้ก่อนเราสั่งให้ท้องถิ่นวางแผนแล้วจัดทำแนวคันกันน้ำ เหมือนปีนี้ (2555) ตอนนั้นผมสั่งแล้วสั่งให้ไปวางแผนกันน้ำในพื้นที่ท่วมซ้ำซาก พื้นที่ราบต่ำซึ่งขณะนี้ทำแล้ว...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ตัวเอง เราต้องออกตระเวนช่วงกลางคืน ไม่ได้อยู่บ้าน เดียวเสียงตามสายเรียกก็ต้องรีบออกไปดูเชื่อนกัน แม้แต่คนแก่คนเฒ่าก็ต้องออกไปช่วยกันยกกระสอบทรายมากั้นทำนูนันท์แถววัดเชิงท่า วัดเจ้าพ่อเสือก็ต้องจัดเวรดูแลกันตลอด...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทางวัดก็ต้องมีการจัดเวรยาม ตรวจดูเหตุการณ์ตอนกลางคืน ทุกคืน เพราะจะมัวอาศัยเจ้าหน้าที่เทศบาลอย่างเดียวก็ไม่ได้ ตัวเจ้าอาวาสเองก็ต้องเฝ้าด้วย และเป็นกำลังหลักในบริเวณนี้ ตั้งแต่ต้นกันยายน2554 ชาวบ้านทำหน้าที่กรอกทราย ส่วนพระก็เฝ้าเวรยามคอยตรวจตรา...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราก็มีหน่วยเฝ้าระวังกันอยู่ กี่วงกันออกไป ชีมอเตอร์ไซด์กันออกไป ช่วยกันดูแล...”

1.6 การประสานความร่วมมือและขอรับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ต้องมีการประสานความร่วมมือในด้านต่างๆ เพื่อให้การเตรียมการวางแผนป้องกันมหาอุทกภัยประสบ

ความสำเร็จ เนื่องจากการดำเนินงานป้องกันมหาอุทกภัยจำเป็นต้องมีการประสานงานขอความร่วมมือและช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน จึงไม่สามารถกระทำได้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังนั้นจึงต้องได้รับความร่วมมือ และสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ตลอดจนมีการสร้างสัมพันธภาพร่วมกันเป็นระยะเวลานานจึงจะได้รับความร่วมมือและสนับสนุนช่วยเหลือ

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ในส่วนนี้จะเห็นได้ชัดที่เราสามารถป้องกันได้ ก็เพราะเราได้รับความร่วมมือร่วมใจจากพี่น้องประชาชน บริษัท ห้างร้าน เป็นบริษัทห้างร้านที่เป็นคนนนทบุรี เช่น บ.นิเวศเมอเรท บ.ไซโจเด็นกิ บิ๊กเบอรี่ หรือ ธ.กรุงไทย ในเขตนนทบุรี เป็นต้น ทุกคนมาช่วยกัน นอกจากนั้น มีภาคเอกชน ชุมชน อาสาสมัครมาช่วยกัน ซึ่งในส่วนนี้ เราได้เตรียมอาหารไว้วันหนึ่ง ประมาณ 5,000 กล่อง ทุกๆวัน บางครั้งไม่เพียงพอ ก็มีชาวบ้านนำมาให้ต่างหาก มีการเลี้ยงกัน ก็สามารถป้องกันทางฝั่งตะวันตก ความยาว 10 กิโลเมตรได้...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ส่วนขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด(อบจ.) เราดูแลในภาพรวม โดยการช่วยเหลือท้องถิ่น คือ อบต.และเทศบาล จะร่วมมือกันในการช่วยเหลือสนับสนุนตามที่ชาวบ้านร้องขอ ไม่ว่าจะเป็นกระสอบทรายไม้สำหรับใช้ทำสะพาน หรือการทำแนวป้องกันก็ดี เราให้การช่วยเหลือสนับสนุน ซึ่งหมายถึงงานป้องกันกันป้องกันนี้หน่วยงานเราต้องรอให้เขาร้องขอมา เพราะแต่ละพื้นที่นั้น เทศบาลกับ อบต. เขาเป็นเจ้าของพื้นที่ ดูแลในพื้นที่อยู่แล้ว เมื่อการดูแลไม่ไหว เขาจะขอมาที่อบจ. อบจ.ก็จะให้การสนับสนุนทั้งเครื่องมือ บางทีก็เป็นเครื่องมือหนัก - รถแม็คโคร รถเกรด (อบจ.เป็นฝ่ายสนับสนุน) ในการวางแผนป้องกันร่วมกันทั้งหมด...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การประสานส่วนใหญ่เป็นเรื่องกระสอบทราย ที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ กระสอบทราย ทราย ไม้ เราไปดูพื้นที่เพื่อประมาณการใช้กระสอบทรายหรือการใช้ไม้ค้ำยัน พวกนี้จะมีการประสานงานกันกับหน่วยงานรัฐ คือเทศบาลและในภาคเอกชน ช่วงเตรียมการยังไม่มีภาคเอกชนเข้ามาช่วย แต่จะมีชุมชนภาคประชาชนเข้ามาช่วยกัน...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ได้มีการประสานงานกับส่วนของกรมชลประทาน แจ้งมาก่อนล่วงหน้าแล้วว่าปีนี้ น้ำมีปริมาณค่อนข้างเยอะ...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เทศบาลนครปากเกร็ดเราติด อบต.บ้านใหม่ ซึ่งเราก็ต้องไปสร้างสัมพันธกับเขา ซึ่งเขาเป็น อบต.เล็ก ๆ ซึ่งงบประมาณมีไม่มาก ทางเราก็ช่วยสนับสนุนเขา ด้านวัตถุดิบ บางครั้งก็มา

คุยกับเราเพื่อขอรับการช่วยเหลือสนับสนุนเรื่องวัสดุอุปกรณ์แทนที่เราจะทำเอง เพราะมันเป็นเขตติดต่อกัน เขาก็ทำเองมาคุยกันว่าอะไรที่เขาขาด เราก็สนับสนุนเขาไป...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การร่วมมือร่วมใจของชุมชนเป็นส่วนหนึ่ง แต่ถ้าพื้นที่มีโครงสร้างพื้นที่ไม่ดี ร่วมมือร่วมใจอย่างไรก็ไม่อยู่ อ.บางบัวทอง มีการร่วมมือกันกว่านี้ก็ไม่สามารถป้องกันได้ เพราะตรงไหนก็แล้วแต่ถ้ามันเกิดความต้องการร่วมกันขึ้นนิสิตคนไทยมันจะต้องออกมาช่วยกัน อาสาออกมาช่วย แต่พื้นที่ที่มันไม่มีพื้นฐานโครงสร้างที่ดี เช่น ถนนเตี้ย กอรปกับไม่มีประสบการณ์มาก่อน ก็กลายเป็นบ้านใครบ้านมัน เช่น เทศบาลให้ผมเอาทรายมากรอกหน้าบ้าน คนที่ไม่เดือดร้อนเขาก็มาช่วยกันแป๊บเดียวก็เสร็จ แต่มีคนที่ไม่เข้าใจวิ่งมาขอกระสอบทราย เราก็ชี้แจงเหตุผลว่าให้ไม่ได้เป็นของส่วนรวม บางทีถึงทะเลาะ เพราะถ้าจะเอาไปกั้นบ้านตัวเองก็ไม่ให้ เพราะอย่างไรงั้นไม่อยู่ แต่ถ้ามากันรวมกัน เช่น กั้นที่วัด ที่ถนน เรามาช่วยกันถ้าป้องกันได้ บ้านคุณไม่ต้องกั้นเลย เป็นการป้องกันองค์กรรวมกันป้องกันได้แล้ว การกั้นพื้นที่ส่วนรวม จุดสำคัญทำหามีถนนใช้คุณก็ไม่ต้องพายุเรือ หรือเข้าส้วมก็ลำบากถ้าน้ำท่วม...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการประสานงานกันโดยเสียงตามสายในชุมชนเสริมสุขในช่วงวางแผน แต่ตอนที่น้ำยังไม่มานั้นคือช่วงนายกเทศมนตรีฯ เทศบาลวางแผน โดยชุมชนมีการดำเนินการตามแผนของเทศบาลฯ มีการประสานไปยังชุมชนใกล้เคียงและวัดเพื่อขอความร่วมมือ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...วัดก็ได้รับความช่วยเหลือจากประชาชนในการมีส่วนร่วม เช่น กรอกทราย หาทรายมาช่วยกัน แต่ทางวัดก็รู้ว่าชาวบ้านก็เดือดร้อน นอกจากนั้นยังมีสถานสงเคราะห์ บ้านไร่ที่พึ่งก็ได้มาช่วยกันหมด โดยเฉพาะเด็กจากกรมประชาสงเคราะห์ซึ่งไม่มีใครพูดถึง แต่เราได้กำลังแรงงานจากคนพวกนี้มาช่วยป้องกันแนวบริเวณเป็นเด็กบ้านไร่ที่พึ่งซึ่งมีเด็กเล็กๆ อาศัย ผู้ปกครองเล่าให้ฟังว่าพวกที่เข้ามาช่วยเขาพูดว่า “ชีวิตของพวกเราไม่มีค่าแล้วแต่เขายังรู้ว่าเรามีค่าต่อเมื่อมาเห็นวิกฤตและได้มีโอกาสมาช่วยชาวบ้าน...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทางวัดช่วยเกณฑ์คนมากรอกทรายทำอาหารเลี้ยง โดยใช้งบประมาณแบบ “ร่วมด้วยช่วยกัน” (ชาวบ้าน วัด เทศบาล) กล่าวคือ ปกติชุมชนจะทำบุญที่วัดอยู่แล้ว พอมีงานบุญเขาก็มาช่วย ตรงนี้ชาวบ้านกับวัดเรามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอยู่แล้ว พอชาวบ้านเห็นพระออกไปเรียงทรายเองเนื่องจากพระคิดว่าหากจะนั่งคอยอาศัยญาติโยมก็มีแต่คนแก่ๆ คนหนุ่มๆ ไปทำงานหมด กว่าจะกลับบ้านก็เย็น ก็เลยใช้ให้คนแก่ตัดเชือก จับถุงทรายบ้าง คนไหนกรอกทรายไหวก็ให้กรอก จึงได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านเป็นอย่างดี ดังนั้นการเตรียมการได้รับความร่วมมือจากเทศบาลเรื่องวัสดุ ส่วนทาง

วัดให้ใช้สถานที่เตรียมการ เพราะที่วัดเป็นศูนย์กลางวัสดุอุปกรณ์จึงต้องป้องกันเพื่อให้เสียหายน้อยที่สุดไม่ให้น้ำเข้ามาวัดนี้...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรายินดีตอนนั้นตอนที่น้ำมากำลังมาแรงๆ นายกเทศมนตรีก็บอกว่าตอนนี้ชุมชนริมแม่น้ำบางส่วนต้องยอมให้ท่วม แล้วก็ออกมาตั้งคันกันน้ำเกินเข้ามาในตลิ่งพอสมควร ดังนั้นมันจะมีคนที่ suffer กับน้ำที่ขึ้นลงเยอะมาก คนเหล่านี้เค้าต้องเสียสละ ก็มาหารือกันว่าทางเราจะช่วยอะไรได้บ้าง เราก็บอกว่าเรายินดีมาก ทางนายกเทศมนตรีก็บอกให้จัดเป็นถุงยังชีพแล้วไปช่วยเหลือกัน เราก็ให้งบประมาณ 2 ล้าน นับเลยว่าไม่กี่หลังคาเรือน คือเราแจกหมดทุกหลังคาเรือนเพราะฉะนั้นนโยบายของเราตั้งแต่แรก คือว่า เรามี การเตรียมตัวมีการวางแผนประสานงานที่ใกล้ชิดแล้วก็มีการสนับสนุน(support) ในเรื่องของทั้งเงินในรูปลักษณะการบริจาค เรื่องของอุปกรณ์ เรื่องของกำลังพลและเสบียงอาหาร เราส่งหน่วยเสบียงครัวของอิมแพค ทำกับข้าวจากครัวอิมแพคไปแจก คือ อยู่กับเค้าทำงานร่วมกันกับเค้า แล้วก็เกิดความสนิทสนม เกิดความรู้สึกว่า คือชุมชนเค้าก็มีความสุข (Happy) ที่เห็นอิมแพคลงไป เราเองก็ Happy ที่เราได้ไปสัมผัส เราตั้งไว้คือเราต้องการให้ชุมชนมีความรู้สึกที่อิมแพคเป็นสิ่งที่หากเค้าต้องภูมิใจ คือเราอยู่ตรงนี้เราไม่ได้เป็นบริษัทที่ได้บริจาคแล้วนำมาหากินอย่างเดียว เราอยากให้เค้า (ชุมชน) รู้สึกภูมิใจ และเราเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนด้วย ซึ่งเราได้ทำงานร่วมกันกับเทศบาลนครปากเกร็ด เป็นการทำงานใกล้ชิดมาก เพราะนโยบายของเรา คือ เราอยากเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การทำงานร่วมกับชุมชน ซึ่งมีประธานชุมชนประสานงานกัน ส่วนที่เราได้รับความอนุเคราะห์จากเทศบาล คือ วัสดุ อุปกรณ์ ซึ่งมีการประสานผ่านชุมชน และนายกเทศมนตรี โดยเราภาคเอกชน ไม่มีงบประมาณแต่ได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน ชาวบ้านและห้างร้านรอบๆ พื้นที่ให้เครื่องดื่มชูกำลัง (M 100) วัสดุ อาหาร การเลี้ยงดู...”

1.7 การสื่อสารขอความร่วมมือและสนับสนุนช่วยเหลือจากส่วนต่างๆ ผ่านช่องทาง การสื่อสารที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราใช้การสื่อสารเพื่อระดมขอความช่วยเหลือโดยการบอกต่อ การใช้โทรศัพท์และส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (internet) บอกให้คนมาช่วยกรอกทราย ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา พระ ชาวบ้าน หน่วยงานต่างๆ ให้ความช่วยเหลือ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...พอเกิดกรณีต้องการความช่วยเหลือ เขาก็จะโทรศัพท์จากเจ้าอาวาสวัดมาขอความร่วมมือ เพื่อขอ

แรงงานหรือขอการสนับสนุนเรื่องน้ำ อาหาร (ซึ่งเป็นอย่างนี้ทุกปี) นอกจากนั้นจะมีการประสานงานกันโดยเสียงตามสายในชุมชนเสริมสุข แต่ถ้าของเทศบาลจะมีการนัดแนะกัน โดยใช้วิธีจุดพลุ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การเรียกระดมคนชาวบ้านในพื้นที่มาช่วยก็จะใช้เสียงตามสาย...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ส่วนของหอการค้า ก็ได้ประชุมติดตามสถานการณ์ นโยบายร่วมกับทางจังหวัด จริงๆ เรื่องเหล่านี้มันอยู่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี ถ้าผู้ว่าฯ ให้ความสำคัญกับภาคเอกชน สำหรับองค์กรที่ถูกรับรองโดยกฎหมายก็จะมีหอการค้าเข้ามาร่วม เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เครือข่ายเคเบิลทีวี เครือข่ายฐานสมาชิกที่เราเชื่อมโยงทางอินเทอร์เน็ต เข้าร่วม สิ่งเหล่านี้เราได้ประสานแจ้งข่าวไปยังผู้ประกอบการหมู่บ้านจัดสรรหรือพวกโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งทางหอการค้ามีเครือข่าย...”

2. การจัดการขณะมหาอุทกภัยเข้าพื้นที่ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

2.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม ภาคเอกชนและหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่นจำเป็นต้องกำหนดนโยบาย การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อการทำงานที่เกื้อหนุนกัน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น การประชุม เป็นต้น

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “... นโยบายของเราเริ่มต้นก็คือว่า เราต้องการเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดนนทบุรี ดังที่วิสัยทัศน์ของจังหวัดนครนนทบุรี ตั้งไว้ว่า เค้ายากให้จังหวัดมีลักษณะเป็นแหล่งรวมธุรกิจและเป็นศูนย์กลางการประชุม เพราะเรามีเราอยู่ที่นี่ เราจึงมีความใกล้ชิดและมีความต่อเนื่องกันในการทำงานกับจังหวัดนนทบุรี ทั้งทางด้านหน่วยงานท้องถิ่นเมื่อก่อนเราได้ช่วยเหลือสนับสนุน เช่น การสร้างสวนสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จัดตั้งขึ้นมานั้นก็เป็นลักษณะเป็นพื้นที่เป็นสระน้ำ เราก็ไปช่วยการทำเขื่อนกันน้ำ เรามีส่วนร่วมตอนที่เราทำเมืองทองใหม่ๆ เรามีส่วนร่วมในการบริจาคไปซื้อที่ดินสำหรับทั้งขยะ เราก็มองเห็นว่าต่อไปขยะที่นี้จะเยอะ ขณะนั้นเทศบาลนครปากเกร็ดยังเป็นสุขาภิบาล หรือเทศบาลตำบลจึงไม่มีกำลังที่จะจัดการ(Manage) เราก็ให้เงินไปซื้อที่ จำได้ว่าสัก 20 ไร่ มาเป็นที่ทั้งขยะ ซักรถดับเพลิง ซักรถเก็บขยะ ก็เราตระหนักดีว่าขนาด (scale) ของเมืองทองธานีเรา ยิ่งใหญ่แล้วหน่วยงานท้องถิ่นเค้าต้องการ การสนับสนุน หรือแม้แต่ที่เคยพาไปดูงานที่ฝรั่งเศสกับที่อังกฤษ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราเรียกประชุมผู้ประกอบการทันที ตอนที่น้ำเข้าพื้นที่หมดแล้ว เพราะเราต้องนำข้อเสนอส่งไปยังรัฐบาล เป็นการร่วมประชุมผู้ประกอบการ ประชาชนทั่วไป และส่วนงานราชการเพื่อประสานงานด้านความต้องการต่างๆ ของประชาชนให้ส่วนราชการทราบเพื่อทางหาทางช่วยเหลือและสนับสนุนต่อไป...”

2.2 การวางระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้าง การวางผังเมืองที่เป็นระบบ เกื้อหนุนการป้องกันมหาอุทกภัย โดยเฉพาะหน่วยงานในภาคเอกชนบางแห่งในพื้นที่มีส่วนในการป้องกันมหาอุทกภัยเป็นอย่างมาก หากมีการวางระบบสาธารณูปโภคที่มีลักษณะของการเตรียมความพร้อมในการป้องกันไว้ล่วงหน้า

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ถือว่าพื้นที่ปากเกร็ดมีแผนป้องกันที่ดี ในเขตเทศบาลเนื่องจากวัดกลางเกร็ดถึงวัดโพธิ์ทองบน แล้วพื้นที่ติดต่อด้านเฉพาะเทศบาลนครนนทบุรีเขาป้องกันไว้ดี ในส่วนของ อบต. บ้านใหม่ จังหวัดปทุมธานี พื้นที่ติดต่อด้านเป็นช่วงจังหวะที่ดี ในพื้นที่คลองบ้านใหม่เขื่อนบริเวณปากทางบ่อสูบน้ำด้านนอกบริเวณแม่น้ำก็เพราะสร้างเสร็จพอดี ปี 2554 จึงสามารถป้องกันไว้ได้ไม่เช่นนั้นจะได้รับผลกระทบจากคลองรังสิตซึ่งเป็นคลองที่ติดกับคลองบ้านใหม่ ทาง อบต. บ้านใหม่ จังหวัดปทุมธานี มีการป้องกันน้ำทะเลลึกเข้ามาในพื้นที่ถ้าพื้นที่สามส่วนนี้ ซึ่งนครปากเกร็ดนี้อยู่ตรงกลางเหมือนไข่ดาว ถ้าด้านตะวันตกของเทศบาลนครนนทบุรีไม่สามารถป้องกันได้ด้านทิศตะวันออก อบต. บ้านใหม่ไม่สามารถป้องกันได้ผลกระทบเราก็ต้องรับเต็มๆเหมือนกัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ในช่วงระยะเวลาตอนเกิดน้ำท่วมนั้น จริงๆ เราได้มีการตั้งนโยบายไว้เลยว่า เราจะมาสู้ป้องกันตัวเองคนเดียวมันไม่ได้หรอกมันเป็นไปไม่ได้ที่จะบอกว่า เราจะมาก่อกำแพง มองไปแค่คิดจะก่อกำแพงมันก็หมดเวลาไปแล้ว แล้วก็พอดีเราโชคดีอย่างหนึ่งว่า สภาพทางกายภาพในเมืองทองธานีมีการวางผัง มีการออกแบบเรื่องสาธารณูปโภคมาตั้งแต่ต้นตอนที่เรามาวางผังเมืองเราทำแบบถูกต้องตามหลักจัดการมาก เพราะว่าเราคิดจะสร้างเมืองเราก็เลยต้องจ้างที่ปรึกษาในเรื่องของการสร้างสาธารณูปโภคทั้งหมด โดยเฉพาะในเรื่องระบบป้องกันน้ำ ระบายน้ำ แล้วก็ระบบบำบัดน้ำเสีย แล้วก็ระบบถนน เราก็ต้องมีระบบ “Traffic engineers” ลงมาศึกษา(Study) จะสังเกตว่า เมื่อก่อนตอนคนยังไม่มาอยู่เยอะ ทำไมถนนมันกว้างเหลือเกิน พอเดี๋ยวนี้มองว่าทำไมรถมันติดอย่างนี้ ถนนเรา 6 เลน ตลอดแนวจะสังเกตจากปากทางเข้ามาถนนภายในเรา คือเราไม่เคยชี้เหนี่ยวกับถนน ส่วนเรื่องของน้ำ ทะเลสาบ 2 ทะเลสาบทางที่ปรึกษาเราจ้างมาจากออสเตรเลียวางไว้ว่าทะเลสาบ 2 ตัวนี้ จะเป็นตัวกักเก็บน้ำ ทะเลสาบของ

เราไม่เหมือนทะเลสาปโครงการอื่นๆ ทะเลสาปของเราไม่ได้เป็นทะเลสาปปิดที่ไม่มีทางออก แต่ทะเลสาปของเราเป็นทะเลสาปเปิด น้ำก็จะไหลไปที่คลองบางพุท เริ่มต้นตั้งแต่วางแผนเลยว่าระบบระบายน้ำของเราต้องเชื่อมไปที่คลองบางพุท คลองบางพุทเป็นคลองหนึ่งที่จะออกไปทางปากเกร็ด ไหลลงแม่น้ำเจ้าพระยา เพราะฉะนั้นเราก็ทำงานร่วมกับเทศบาลนครปากเกร็ดตั้งแต่แรกแล้ว แรกๆเค้าบอกให้เราปรับปรุงทางริมคลองให้ด้วยตอนที่มาใหม่ๆ สัก 20 ปีที่แล้ว เราก็ได้มีการไปช่วยขุดลอก มีการปิดเขื่อนบางส่วน ต่อมาเทศบาลฯ มีงบประมาณ เค้าก็ทำด้วยตัวเค้าเอง แล้วเราก็มีการระบายน้ำที่มีการบำบัดแล้ว เป็นน้ำที่ได้มาจากระบบ เค้าเรียก “Strom water” (คัพทเทคนิค) ก็ไปลงที่คลองบางพุท เพราะฉะนั้น เราก็จะมีการกักเก็บน้ำที่ทะเลสาป 300 กว่าไร่ แล้วเราจะมีการ Balance น้ำแล้วมีการปล่อยน้ำออกไป...”

2.3 การมีผู้นำที่เข้มแข็ง จากเหตุการณ์มหาอุทกภัยที่ผ่านมา พบว่า มีการจัดการขณะมหาอุทกภัยเข้าพื้นที่ได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากเทศบาลนครปากเกร็ดและเทศบาลนครนนทบุรีมีผู้นำชุมชนในท้องถิ่นระดับต่างๆ ที่เข้มแข็งและมีประสบการณ์ความสามารถในด้านการบริหารจัดการน้ำที่ดีมาก กำหนดแผนงานการป้องกัน ตลอดจนมีภาวะผู้นำและมีธรรมาภิบาล จึงจะทำให้ได้รับการยอมรับในการร่วมมือ สนับสนุนจากชุมชน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทุกคนมีความชำนาญการมีประสบการณ์ เตรียมแผนป้องกันไว้ได้ดีโดยเฉพาะนายกเทศบาลนครปากเกร็ดนายวิชัย บรรดาศักดิ์ เป็นผู้บังคับบัญชาสามารถตัดสินใจได้เลยทำให้งานสำเร็จไปด้วยดีทุกภาคส่วน ประชาชน หรือองค์กรต่างๆเข้ามามีส่วนร่วม ถ้าปากเกร็ดมีผลกระทบก็ไม่สามารถเป็นพื้นที่เยียวยาของอำเภออื่นได้ ถือว่าปากเกร็ดโชคดีน้ำไม่ท่วม...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้องถือเป็นโชคดีที่ชุมชนของเราเข้มแข็ง การที่เราทำงานร่วมกันมาตลอด ชาวบ้านเห็นความสำคัญ หันมาช่วยกันทั้งหมด นี่ก็คิดว่าน่าจะเป็นข้อดีส่วนหนึ่งที่ทางเทศบาลโดยท่านนายกเทศมนตรีคุณสมนึกได้มีบทบาทลงพื้นที่จริง มีคณะทำงานของท่านโดยสมาชิกสภาเทศบาลเข้าร่วมกันกับชาวบ้าน เลยทำให้เราเป็นคนประสานงานได้เร็วขึ้น ชาวบ้านก็ให้ความร่วมมือขึ้น...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ในการทำงานนี้จริงๆ ต้องทำกันเป็นทีม เทศบาลนครปากเกร็ด ทำงานหนักมากพูดง่าย ๆ ว่ามีคนพร้อม ทางท่าน ผอ.สำนักโยธา เป็นคนที่มีความรวดเร็วฉับไว แล้วก็มีการวางแผนทำให้ทุกอย่างสามารถที่จะแก้ปัญหาคล่องไปได้ ตอนไปออกทีวีก็บอกตรงๆ ว่าต้องการให้กำลังใจทางหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานเทศบาลท้องถิ่น อยากให้กำลังใจเค้า เพราะทำงานเหนื่อยมาก ชมเค้าตลอด เค้ามีการเรียนรู้จากปี 2538 สามารถนำมา

ประยุกต์แก้ไขสถานการณ์ เค้มี ผู้นำที่มีภาวะผู้นำ (Leader ship) ดี ทำงานด้วยความตั้งใจไม่มีนอก ไม่มีใน สะอาดบริสุทธิ์กันทุกคน...”

2.4 การจัดตั้งศูนย์ประสานงานขอความช่วยเหลือและขอความร่วมมือ ตลอดจนทำหน้าที่ในการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ต้องเป็นศูนย์กลางการสื่อสารข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ถูกต้อง ทันสมัย สามารถสื่อสารไปยังชุมชนเพื่อขอความช่วยเหลือ ชี้แจงข้อเท็จจริง และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ เชื่อมโยงการสื่อสารกับระดับประเทศได้ การจัดตั้งศูนย์ประสานงานที่มีประสิทธิภาพได้นั้นต้องมีการจัดเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์หรือบุคลากรคอยช่วยเหลือและเฝ้าเวรยามตลอด 24 ชั่วโมงเป็นจุดบริการครบวงจร และนอกจากนั้นยังมีลักษณะของการเป็นศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์หรือแจ้งข่าวขอความช่วยเหลือรับฟังข้อมูลโดยตรงจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ที่เทศบาลนครนนทบุรีมีเจ้าหน้าที่ มีรองผู้ว่าฯ ไปตั้งศูนย์คอยดูแล พอมีเหตุุน้ำเข้าท่วมพื้นที่ที่อำเภอบางใหญ่ เราก็ก็นั่งรถไปตั้งศปภ. ที่อำเภอบางใหญ่ขึ้นอีก รวมทั้งที่อำเภอบางกรวย...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...อันดับแรก พอช่วงเตรียมการเสร็จ เราก็ก็นั่งจุดบริการ มีการกางเต็นท์ ทำอาหาร มีจิตอาสาเข้ามาช่วย มีการรับบริจาค...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...อสม. เราใช้วิทยุชุมชนช่วยให้กระจายข่าวสารโดยทั่วไป ถ้าอาศัยปากต่อปากกว่าจะรู้จะช้า พอพูดกระจายเสียงผ่านวิทยุชุมชนมันจะออกกระจายไปทั่วชุมชน ทุกคนจะออกมากันทันที จุद्धรวมพลของเราอยู่ที่ทำนายนนทบุรี จุดทำนายนนทบุรีจะเป็นจุดรวมที่ทั้งพ่อค้า แม่ค้า ร่วมบริจาคสิ่งของที่จะมาช่วย ทำอาหารเข้ามาช่วย เราจะมีเจ้าหน้าที่ประจำตามจุดโดยจะมี สท. ดูแลรับผิดชอบ ในเขตของตัวเอง ชาวบ้านก็จะมั่นใจว่ามีคน ประสานงานช่วยเหลือตลอดเวลา ก็มีหน่วยที่ประสานงานและจัดหา ณ สถานที่เราต้องช่วยกันเพื่อป้องกันน้ำ ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันที่ต้องซื้อ หรือการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต้องใช้ในการประสานงานกับเครื่องสูบน้ำที่เราเอามาลงให้สท. จะมีบทบาทต้องอยู่ประสานงานในพื้นที่ตลอด แล้วก็ป็นศูนย์รวม เพราะชาวบ้านจะแตกตื่น ทุกคนไม่เคยเจอกับเหตุการณ์เช่นนี้ ฉะนั้นความสำคัญในส่วนนี้ก็มองว่า ทั้งภาคประชาชน ภาครัฐบาล พลั่ส่วนของนักการเมืองก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ภาคประชาชนเองโดยพี่น้อง ประชาชนที่เดือดร้อนก็เป็นการสร้างความมั่นใจเค้รู้ว่าในการที่เรามาดูแลเค้มาทำงานร่วมกับเค้ เราไม่ทิ้งเค้ ดี 1 ดี 2 ก็ยังอยู่ พลั่ดสลั่กันดูแล เพราะในเขตเทศบาล เรามีสมาชิกสภาเทศบาล สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ท่าน สส. , นายกเทศมนตรีเป็นฟองานคอยประสานงานให้เป็นจุดศูนย์กลางคอยประสานงาน

เช่นรถหายเป็นต้น ท่าน สส. ก็ไปนั่งรอรับแจ้งข่าวจาก สท. กับคณะทำงานกับชาวบ้านท่านจะเป็นจุดศูนย์กลางประสานและคอยส่งของต่างๆมาให้...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การบริหารจัดการน้ำในแต่ละจุด แต่ละชุมชน ได้มีการประสานงานกันภายในเรื่อง การแจ้งข้อมูลที่ถูกต้อง กรณีน้ำรั่วบริเวณพื้นที่หรือจุดต่างๆ เราก็มาเสริมแก้ไข มีข่าวสารมากมาย เช่น เอาอยู่ เอาไม่อยู่ ดังนั้นขอให้ฟังข้อมูลตรงจากผู้เกี่ยวข้องจริงๆ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ในส่วนของบริษัทเอง เรามีแผนเป็นการเตรียมแผนของเรา คือ เรามี “Crisis Management team” มันเป็นแผนในการ ป้องกันเวลาเกิดวิกฤต ทุกปีเราได้ exercise เรื่อง “Crisis management” จากเหตุการณ์มหาอุทกภัย เรามีการเรียนรู้ะไรกันเยอะแยะ มีการให้ข้อมูลการตั้ง wall room มีการ communicate (การ สื่อสาร) กัน ตอนน้ำท่วมตั้ง wall room ตั้งแต่น้ำถึงนครสวรรค์แล้ว เตรียมตัวมีการประชุมเข้า เย็น ในช่วงที่วิกฤตที่สุด มีคณะทำงาน มีทั้งส่วนที่เป็นเรื่องข้อมูล เป็นเรื่องของการสนับสนุน เป็นเรื่องของการป้องกัน เป็นเรื่องของการสื่อสาร ทำกันเต็มรูปแบบ นอนเฝ้ากันเลย ไม่ได้กลับบ้านเลย Standby อยู่ที่นี่ แล้วCrisis Management team ได้รับการสนับสนุน มีเสบียงอาหารกันเรียบร้อย ผู้อำนวยการทุกฝ่าย Director ของทุกฝ่าย Department ของทุกฝ่าย จะต้องมาเฝ้ากลางคืน ทุกคน ก็มีส่วนร่วม...อย่างตอนไปออกทีวี “รายการคนสู้น้ำ” เราได้ชมเขย่นายกเทศมนตรีนครปากเกร็ด มาก เพราะจริงๆเค้าไม่ได้นอนกันเลย เพราะต้องสื่อสารกันตลอดเวลา รู้ว่าเค้าทำงานหนักมาก และมีเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร นำเจ็ดสก็มากช่วยเหลือ ทางเราจึงจัดให้นอนที่โรงแรม Novotle ให้ถ้าเกิดมีปัญหาภัยพิบัติภัยคุกกัน ก็อยู่ในความใกล้ชิดกัน...”

2.5 การระดมการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและทั่วถึง เป็นการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากมหาอุทกภัยเข้าพื้นที่อย่างเร่งด่วนและทั่วถึง ไม่ทับซ้อนเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพ การระดมการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนทำได้หลายลักษณะ เช่น เร่งช่วยผู้ประสบภัยออกจากพื้นที่ จัดหาอาหาร อุปกรณ์ ที่พักอาศัย ส่วนผู้ประสบภัยแต่ไม่ต้องการออกจากพื้นที่หรือบ้านพักอาศัยก็จะมีลักษณะการช่วยเหลือ เช่น การจัดอาหารสำเร็จรูป ของใช้ชีวิตประจำวัน ยานพาหนะ เช่น มอเตอร์เรือ ให้เป็นพาหนะส่วนกลาง ช่วยเหลือด้านการเดินทาง เช่น จัดทำสะพานเดินเชื่อมเป็นต้น และจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อบรรเทาแก้ไขปัญหาน้ำเข้าพื้นที่

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทุกแห่งจะมี ศปภ. ส่วนหน้าหมด มันก็จะทำให้การบริหารจัดการดีขึ้น เร็วขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการอพยพคน การนำข่าวสาร

อาหารแห้งไปให้ ข้าวอาหารปรุงสดไปแจก ตรงนี้เป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องนำเรือเข้าไปแจกตาม
ซอย โดยใช้กำนันผู้ใหญ่บ้านกับอบต. องค์การปกครองท้องถิ่น อบท. ผู้ใหญ่บ้านกำนันจะรู้...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย
ภาครัฐ ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ส่วนพวกที่ออกมาให้หาที่ให้อยู่
อยู่ จะเป็นโรงเรียน ส่วนราชการของกระทรวงการคลังหรือแม้จะเป็นวัดบางแห่งที่มีคนเตรียมที่จะ
อพยพคนเหล่านั้นออกมาก็ค่อยๆ ทอยออกมา อีกส่วนหนึ่งในครั้งแรกไม่ค่อยออกมาเพราะห่วงของก็
ต้องหาเครื่องอุปโภคบริโภคไปช่วย เพราะการสัญจรลำบากมาก ส่วนนี้จึงจำเป็นต้องติดต่อหน่วย
ราชการหรือส่วนที่เกี่ยวข้องนำอาหารข้าวสารอาหารแห้งไปให้อีกส่วนหนึ่งถึงนำเครื่องอุปโภคบริโภค
ไปให้ก็ไม่สามารถทำกินได้ เนื่องจากว่าน้ำมันท่วมหมด ปลั๊กไฟ ต้องดับไฟไม่เช่นนั้นไฟดูด แก๊สก็ไม่ใช่
สะดวก ตรงนี้ต้องเป็นอาหารพร้อมรับประทาน ดังนั้นจึงต้องทำตามควบคุมกันไปส่วนของกระทรวง
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งรัฐบาลหมอบให้รับผิดชอบในส่วนนี้ให้อบจ. จังหวัดจัดการ
ดูแลเรื่องอาหารสำหรับบริโภคมีการกระจายการที่จะนำไปประกอบอาหารแล้วนำเข้าไปส่งบางที่
หน่วยงานราชการต่างๆ พร้อมทั้งทำให้แต่ไม่มีประสบการณ์ว่าการทำอาหารสำหรับบริโภคจะไม่
ยากแต่การนำไปส่งยากกว่า เพราะวารถที่จะวิ่งไปได้ตอนที่น้ำท่วมสูงต้องเป็นรถ 10 ล้อเท่านั้น รถ
เล็กไม่มีทางเลย ฉะนั้นกระบวนการนี้ต้องพัฒนาไปอีก จากเดิมที่เป็นการตั้งโรงครัว แล้วนำอาหาร
ไปส่งให้ต่อมาปริมาณน้ำสูงขึ้นก็ต้องไปหาทางให้เขาทำกินเองโดยเอางบประมาณไปส่งให้หรือเอา
วัตถุดิบไปส่งให้ นี่ก็ส่วนที่ต้องพัฒนาการช่วยเหลือไปเรื่อยๆ ท่วมที่แรกชาวบ้านยังอยู่ได้ ถ้ามาอีก
ระดับอยู่ไม่ได้แล้วต้องอพยพออกมา อีกส่วนหนึ่งยังอยู่ (ชาวบ้าน) ต้องดูแลช่วงนั้นมันเป็นความ
วุ่นวายมาก ในขณะที่เราพยายามที่จะดูแลตามใจประชาชน บางคนก็เข้าบางคนก็จะออก ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย
ภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ขณะเกิดน้ำท่วมเทศบาลดูแลเรื่อง
สุขอนามัย สุวีตติการ ทำทางเดิน ดูแลผู้ที่ไม่อพยพ พร้อมจัดหาพื้นที่เป็นศูนย์อพยพ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย
ภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ในส่วนนี้เราก็เตรียมกระสอบทราย
อุปกรณ์ มันพังคันเดียว เราก็มาเรียงเสริมคันแนวกันน้ำ ใช้เวลาคืนึง ตั้งแต่ 1ทุ่ม ทำไปเรื่อย จนตี 5
จึงแล้วเสร็จ น้ำก็ไม่มาสามารถเข้ามาได้ ซึ่งในส่วนนี้จะเห็นได้ว่าความสำเร็จของเราระหว่างที่เรา
ดำเนินการและได้ป้องกันน้ำท่วมไปด้วย คนอยู่นอกแนวคันกันน้ำ และเขตริมแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งอยู่
นอกเขตแนวกันน้ำ เขาก็จมน้ำ ในส่วนนี้เราต้องเข้าไปดูแล นำข้าวสารอาหารแห้ง ยารักษาโรคไป ยา
แก้น้ำกัดเท้า ท้องเสีย ตาแดง นำเรือ พาหะไปมอบให้ ใช้สะพานไม้ ทางเดินเท้า ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวก
ความสะดวก เขาก็ไม่เครียด เวลาเราลำบาก เขาก็มาช่วยกรอกกระสอบทราย นี่ก็ส่วนหนึ่งที่ทำให้
เราสามารถป้องกันมหาอุทกภัยได้ในส่วนที่น้ำเข้าถึง เราก็ดูแลเรื่องข้าวสาร อาหารแห้ง ส่วนใคร

ต้องการอพยพ เราก็กินดูแลเขา แต่ส่วนใหญ่พวกนี้อยู่ริมน้ำ เขาจะชินกับน้ำท่วมเขาอยู่อย่างนั้นเรา
แค่ส่งอาหาร ปักจี้ ดูแลเขา...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า
“...ช่วงน้ำเข้า นอกเหนือจากอุปกรณ์ ที่ร้องขอมาจากท้องถิ่น เราก็มีการจัดเรือแล้วแจก โดย
การจัดซื้อให้ในส่วนของกำลังคนของ อบจ. มีประมาณ 300 คน วันเสาร์ – อาทิตย์ ก็ให้กรอกถุงทราย
ถุงยังชีพ ระดับ ซี 8 ก็ต้องทำ ต้องช่วยกัน สำหรับถุงยังชีพ อบจ.แจกไปเมื่อปี 2554 ใช้งบประมาณ
ร้อยละล้าน ที่เราแจกไปทุกครัวเรือนที่น้ำท่วม...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้
กล่าวว่า “...พอน้ำเข้ามาในพื้นที่นอกเหนือจากที่เราดูแล อันดับแรกเราต้องช่วยกันป้องกันในส่วน
ของเทศบาลเอง ระดมเจ้าหน้าที่ก่อสร้างทราย โดยภาคประชาชนก็มีชาวบ้านมาร่วมช่วยกันก่อ
กระสอบทรายป้องกันแนวกันน้ำ ช่วยกันซ่อมส่วนที่น้ำกำลังไหลทะลักข้ามฟากเข้ามา อีกส่วนหนึ่งก็
คือ เปิดฝาท่อระบายน้ำ ซึ่งน้ำจะข้ามระหว่างถนนเข้ามาตามท่อ เราก็จำเป็นต้องดูตอ เพื่อไม่ให้
น้ำไหลผ่านเข้ามาตามท่อ ในเขตพื้นที่ที่เราป้องกันอยู่ มันเป็นการช่วยบรรเทาเท่านั้นเองแต่
เนื่องจากสภาพปริมาณน้ำปี 2554 มาก...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน
2555) ได้กล่าวว่า “...เราก็จะออกช่วยเหลือ เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง เราก็บรรเทาทุกข์ตรงนี้ พวก
เรา ประธานชุมชนและกรรมการลงช่วยเหลือตรงนี้ เรามีเรือร่วมกันบริจาคข้าวสารอาหารแห้งกัน
เพื่อบริจาคคนที่ได้รับภัยน้ำท่วม ซึ่งเป็นเช่นนี้ทุกปี...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน
2555) ได้กล่าวว่า “...ส่วนที่เราให้การช่วยเหลือ พื้นที่เขตเทศบาล กว่า 2,000 ครัวเรือน เวลาน้ำมา
เราไปอุดทราย เราไปช่วยเขาทำทางเดินให้ชาวบ้านที่อยู่ริมน้ำ ใช้แผ่นปูนสำเร็จบ้าง ใช้แผ่นไม้บ้าง ดี
ไม่ให้เขาเดิน ให้ความช่วยเหลือจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เขา เพราะชาวบ้านยอมรับสภาพ ดังนั้น
เทศบาลจึงต้องไปทำทางเดิน จัดถุงยังชีพ ประสานงานไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอถุงยังชีพ ชาวบ้าน
ก็จะได้รับ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าว
ว่า “...ในส่วนที่หลังจากกำแพงกันน้ำ เช่น ถนน เขื่อนที่ไม่ได้รับผลกระทบ ในบางครั้งน้ำทะลุแตกเข้า
มาเราจะมีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว ที่มีเครื่องสูบน้ำตัวใหญ่ สามารถเคลื่อนย้ายได้รวดเร็ว นำไปสูบน้ำออก
เท่าที่มีประสิทธิภาพมาน่าจะไม่เกิน ยังไม่เคยถึง 1 วัน ก็จะสามารถสูบน้ำออกไปได้ พื้นที่ที่อยู่ริม
แม่น้ำ ส่วนนี้ทางกองช่าง ฝ่ายป้องกันหรือพี่น้องประชาชนในชุมชนก็จะให้ความร่วมมือหรือช่วยกัน
เอาไม้มาทำสะพานก็จะมีวิธีทำสะพานทางเดิน ไม้ 2 แผ่น ก็จะช่วยเหลือกันจนครบหลังคาเรือน แต่

ส่วนไหนที่ไม่สามารถทำสะพานไม่ได้เนื่องจากไกล เช่น ที่วัดกู่ เราก็จะมีเรือมอบให้เป็นส่วนกลาง ให้พายเข้า – ออก เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ของพี่น้องที่อยู่ริมแม่น้ำ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ขณะน้ำเข้าชุมชน เรามีการไปช่วยชุมชนอื่นๆข้างเคียง สท.จะวิ่งไปช่วยทางชุมชนเราส่วนมาก ช่วงวิกฤตจริงๆคือที่วัดกลางเกร็ด จะแห่กันไปช่วยประมาณ 300 คน ส่วนวัสดุอุปกรณ์ทางชุมชนอื่น (หมู่บ้าน กทม.) จะมาช่วยเรามากกว่า เช่น มีการส่งเสบียง เป็นต้น เพราะเขาเชื่อว่าทางเราเอาไม่อยู่ทางเขาก็แย่ ตรงเราจึงสำคัญที่สุด...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ช่วงน้ำเข้ามาจะไปอยู่ที่วัดหงส์ทอง ซึ่งจะมีคนมาช่วยงานในส่วนต่างๆ เช่นฝ่ายอาหาร ท่านเจ้าอาวาสจะไปอยู่ฝ่ายเสริมดินทราย ซึ่งจะมีพระลูกวัด เจ้าหน้าที่เทศบาล ทุกกรม ทุกกองในเทศบาลจะมาลงพื้นที่ช่วยกันในช่วงวิกฤต นอกจากนั้นจะมีหน่วยงานทหาร ตำรวจ และนักโทษมาช่วยด้วย...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราส่งอุปกรณ์ไปสนับสนุน โชคดีที่เรามีผู้รับเหมาอยู่บนพื้นที่ ซึ่งมีอุปกรณ์เครื่องมือครบถ้วน เพราะเป็นบริษัทใหญ่ของต่างประเทศ ที่ทำงานกับเรามา 20 ปี เราก็สามารถระดม (Mobilize) ส่งไปช่วย ไม่ว่าจะเป็นคน รถ ยกตัวกำแพงคอนกรีตเพื่อไปกันเป็นแนว เช่น ช่วงวิกฤตที่วัดกู่ ส่วนตรงแยกสะพานนวชัย อยู่ๆ น้ำเริ่มไหลมากเพราะทางฝั่งบางกะดีเองไม่ไหวน้ำไหลท่วมนิคมอุตสาหกรรมเรียบริย ออกจากบางกะดี มันก็ไหลมาตามถนนติวานนท์ เทศบาลนครปากเกร็ดก็ขอระดมกำแพงคอนกรีตกันตลอดแนวเราก็เข้าไปช่วยจนสุดท้ายเราก็ทำได้สำเร็จ แล้วก็ในการทำงานนี้จริงๆ ก็ต้องทำกันเป็นทีม...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...หอการค้าจังหวัดนนทบุรีกับสภาอุตสาหกรรมร่วมกันจัดประชุม ปรากฏว่าห้องประชุมใหญ่ของจังหวัดซึ่งจุคนได้ 200 ที่นั่ง วันนั้นต้องเสริมเก้าอี้ออกมาจนล้นนอกห้อง บางคนต้องนั่งเรือมาตั้งแต่ตี 5 นับว่าได้รับความร่วมมืออย่างดี ทุกคนต้องการจะมาคุยว่าต้องการความช่วยเหลืออะไร แนวทางปฏิบัติคืออะไร แล้วผมชมเชยผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีเพราะเขาฟังทุกเรื่อง ผู้ว่าฯ ไม่ได้ทำงานลักษณะที่เรียกว่า “one man show” ส่วนทางหอการค้าจังหวัดนนทบุรีได้ช่วยประสานไปยังผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ร่วมบริจาคสิ่งของพร้อมทั้งอาหารให้กับพื้นที่ชุมชนที่ประสบภัย...”

2.6 การประสานความร่วมมือ และขอความช่วยเหลือทั้งในภาครัฐและเอกชน เป็น

ลักษณะการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนเพื่อเร่งดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยและมีลักษณะบูรณาการ คือร่วมมือประสานกันทุกฝ่าย เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มองภาพรวมเชื่อมโยง การช่วยเหลือได้ครอบคลุมและทันเหตุการณ์ การประสานความร่วมมือและขอความช่วยเหลือได้แก่

ความช่วยเหลือด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องอุปโภคบริโภค ยานพาหนะ การให้บริการต่างๆ ตลอดจนกำลังคนและเจ้าหน้าที่

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การช่วยเหลือประชาชนช่วงอุทกภัยเข้าพื้นที่ยังขาดความเป็นเอกภาพในการสั่งการ ถึงแม้เราจะตั้ง ศปภ. นอกจากนั้นบางหน่วยงานผู้ว่าราชการจังหวัดไม่สามารถไปสั่งการเค้าได้ เช่น ทหาร เนื่องจากทหารเขาต้องให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับเป็นคนสั่ง (ตามกฎหมาย พรบ. ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เวลาเมื่อเหตุคนที่เป็น ผอ. ศูนย์คือผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี แต่ในความเป็นจริงมันไม่ใช่เช่น ตำรวจน้ำเขาก็ฟังผู้บังคับการตำรวจ) ก็มีคนไปสั่งทหารกันมั่วซึ่งเห็นใจเขา เช่น มีคนขอให้ทหารไปช่วยเหลือชาวบ้านตามเส้นทางที่ร้องขอไปส่งหน่วย ทหารเขาจะออกนอกเส้นทางไม่ได้ ชาวบ้านก็ร้องเรียนหาว่าเค้าไม่ไปส่งไม่ไปรับ ซึ่งตอนหลังเราให้ทหารระดับรองผู้บัญชาการมาอยู่กับผมคู่กัน คอยประสานงานและแจ้งข่าวสาร คอยประกบคู่กับนายอำเภอ การประสานงานมันก็ต้องอาศัยความสัมพันธ์กัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมทำหน้าที่เป็นผู้ประสาน ไม่ว่าเป็นเรื่องวัสดุอุปกรณ์ เครื่องอุปโภคบริโภค บรรเทาเยียวยาพื้นที่กับพี่น้องที่มีผลกระทบด้านนอก...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...รถพาหนะตอนแรกได้รับการช่วยเหลือ ในส่วนของราชการ เช่น การไฟฟ้าจะมีรถบรรทุก 6 ล้อ 10 ล้อ ก็เอามาใช้สำหรับหน่วยราชการที่มีพาหนะที่มีสมรรถนะในการวิ่งไปได้ก็ไม่นับทหาร พาหนะของทหารเหล่านั้นจัดซื้อโดยเงินภาษีของชาวบ้านนี้แหละไปซื้ออุปกรณ์เหล่านี้ ดังนั้นทหารจึงต้องเป็นคนออกมาให้บริการหน่วยราชการอื่นๆ ไม่มีใครซื้อรถยี่ห้อเอ็มซีไว้ใช้หรอก...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...บริหารโดยการประสานชุมชนริมน้ำและวัด ผ่านประธานชุมชนอย่างต่อเนื่อง จนสถานการณ์เข้าสู่สภาวะปกติ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราได้ทำงานร่วมกับภายนอก โดยหน่วยงานภายนอกได้มีการประสานงานโดยตรงมายังพื้นที่ เพราะ อบจ. เราไม่มีพื้นที่รับผิดชอบโดยตรง เราเพียงหน่วยงานสนับสนุนแต่ละพื้นที่ ส่วนใหญ่หน่วยงานภายนอกจะไปจุดได้รับผลกระทบเลย เราก็พาไป อบต. หรือ อบจ. ต่างจังหวัดมาจะช่วยเหลือ เราก็เป็นผู้พาไปในพื้นที่ที่จะไปแจก/ให้การช่วยเหลือ พื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การจัดการช่วงน้ำเข้าพื้นที่ได้ประสานท่านนายกเทศมนตรีนครนนทบุรีจัดส่งทรายและกระสอบ

ทรายมาให้ แล้วก็ทุกวันทางเทศบาลฯ จะส่งวิศวกร ช่างเข้าไปดูพื้นที่กับผมและทุกทีมเพื่อดูว่าตรงไหนเป็นจุดอ่อน เราก็จะได้เพิ่มความสูง ขนาดกระสอบทรายในขณะนี้น้ำเข้า เราจะเสริมทรายก่อนที่ชาวบ้านร้องขอหรือแจ้งให้เพิ่ม...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราก็ทำทุกอย่าง ป้องกันทุกอย่าง ทำทั้งสรรพกำลังทุกอย่างรวมทั้งการบริหารจัดการ หรือส่วนของเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ เครื่องมือก็นำมาพร้อมในส่วนของเทศบาล และสส. ในพื้นที่ก็เป็นผู้ประสานงาน จากกรมอุทกภัยเข้ามาช่วยกันทุกที่ ทุกภาคส่วนเข้ามาช่วยกันหมด เราก็ถือว่าเราโชคดีที่เราได้มีโอกาส แล้วก็ทำงานร่วมกันกับส่วนราชการเมือง ส่วนที่ประสานงาน น้ำ เครื่องสูบน้ำ มาตั้งให้ตามจุดซึ่งช่วยบรรเทากระหว่างนั้นเราก็ดู่น้ำเลี้ยงไปพรางๆ เพื่อไม่ให้น้ำปล่อยเข้ามาในพื้นที่ด้านใน...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้องมีการประสานงานช่วยเหลือตลอดเวลา ก็มีหน่วยที่ประสานงานและจัดหา ณ สถานที่เราต้องช่วยกันเพื่อป้องกันน้ำ ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันที่ต้องซื้อ หรือการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต้องใช้ในการประสานงานกับเครื่องสูบน้ำที่เขาเอามาลงให้ สท. จะมีบทบาทต้องอยู่ประสานงานในพื้นที่ตลอด แล้วก็เป็นผู้ร่วม...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีการประสานงานกับสมาชิกสภาเทศบาล (สท.) จนกระทั่งมีการร้องขอความอนุเคราะห์ทรายกับทางเทศบาลนครปากเกร็ด และระดมชาวบ้านในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งมีค่าใช้จ่ายเยอะมาก เพราะชุมชนเขาไม่มีและไม่เคยเตรียมกันมาก่อนจึงมีการรับบริจาคในช่วงเหตุการณ์ที่ผ่านมา โดยระดมเงินทุนกันเองเบื้องต้นเพื่อใช้เป็นงบประมาณจัดเลี้ยงผู้มาช่วยเราเรียงทราย นอกจากนั้นเรามีการประสานงานกัน สส. สท. และนายกเทศมนตรีเพื่อขอการอนุเคราะห์สนับสนุน เช่น ส่วนของเทศบาลจะขอความอนุเคราะห์ทราย และกระดานไม้เพื่อทำทางเดินให้ชาวบ้าน...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...วิกฤตในช่วงนั้นคือเขื่อนดิน เขื่อนทรายมีการพังบ้างบางจุด พวกที่ช่วยกันจะมีอยู่กลุ่มหนึ่งที่คอยนำรถออกไปอุดบริเวณและเสริมจุดวิกฤต เพราะน้ำขึ้น - ลง เราจะไม่รู้เลยว่าขึ้นเท่าไร บางที่เราเสริมกระสอบทรายไว้เป็น 10 ชั้น ถ้าไม่พอต้องเสริมกันถึง 1 เมตร น้ำมันประมาณ 2 เมตร เราก็ต้องเสริมกระสอบทรายให้สูงถึง 2.3 เมตรเลย เพราะว่าน้ำจะมาเท่าไรเราไม่รู้ ถ้าน้ำไม่ลงเราก็ต้องเสริมเข้าไปอีก ดังนั้นจึงมีการวิ่งรอกกันวันววาย ทางฝ่ายเสปียงก็จะดูแลเรื่องการแบ่งส่วนอาหารไปยังจุดต่างๆ ให้ทั่วถึง จะมีโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยมาช่วยเรื่องเสปียงและจุดที่พักของผู้ประสบอุทกภัย นอกจากนั้นก็มีทหารทางโคราชตำรวจช่วย ส่วนนักการเมืองท้องถิ่นจะช่วยกันในเรื่องสื่อสาร...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมชมเชยผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีเพราะท่านรับฟังทุกเรื่อง ท่านไม่ได้ทำงานลักษณะ “one man show” ท่านจะฟังผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มว่าต้องการอะไร แล้ววันนั้นทางท้องถิ่นก็เข้ามาร่วมรับฟังด้วย คือเหมือนกับว่าเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาคเอกชน กับภาครัฐในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ในวันนั้นได้ข้อสรุปมาพอสมควร ในเรื่องต่างๆ เช่น การเสริมคันดิน การซ่อมแซมประตูระบายน้ำ เป็นต้น ในด้านโรงงานอุตสาหกรรมหรือชาวบ้านเค้าเข้าไปช่วยกระสอบทราย บางแห่งก็เสริมในเรื่องเครื่องจักร อย่างตัวผมเองประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ผมก็มีเครื่องจักรในมือ กลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้างก็มีเครื่องจักรอยู่ในมือ คือวันนั้นไม่มีใครคิดค่าใช้จ่าย เรามีการระดมความช่วยเหลือไปยังจุดต่างๆ อย่างตอนได้ข่าวว่าจะมีการสูบน้ำออกจากถนนเส้น 340 วงแหวน ได้มีการระดมความช่วยเหลือจากผู้ประกอบการ จ.นนทบุรี ทั้งสิ้น เป็นเครื่องมือหนักเข้ามาช่วยกัน สิ่งเหล่านั้นมันสะท้อนให้เห็นว่าพอเราร่วมมือกันทำงานระหว่างภาคเอกชนภาครัฐและชุมชน มันเกิดพลัง แล้วก็ให้ความร่วมมือ นอกจากนั้นส่วนของหอการค้าฯ ยังได้ช่วยประสานงานในการบริจาคสิ่งของต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย...”

2.7 การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นการจัดการขณะมหาอุทกภัยเข้าพื้นที่ที่จำเป็นและสำคัญยิ่ง เป็นการสื่อสารเพื่อการประกาศ แจ้งข่าวข้อมูลขอความช่วยเหลือร้องทุกข์ ให้ข้อมูลแก่ประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการทำงานแข่งกับข่าว ที่เผยแพร่ผ่านสื่อกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การสื่อสารที่ใช้ควมหลากหลายช่องทาง ทั้งนี้เนื่องจากการสื่อสารมีประสิทธิภาพแตกต่างกัน และมีความเหมาะสมกับผู้รับสารที่แตกต่างกัน เช่น การใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล การประชาสัมพันธ์ สื่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นต้น

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราต้องทำงานแข่งกับข่าว เพราะว่าเรื่องข่าวลือ ข่าวที่ลือออกไปไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เพราะไปได้ข้อมูลที่คาดเคลื่อนมา ทำให้คนปฏิบัติงานเสียขวัญ เช่น เรามี 133 ที่คอยรับโทรศัพท์ตลอด 24 ชั่วโมง บางทีเขาอยากให้เราไปอพยพคนออกมา ไม่บอกข้อเท็จจริง เขาบอกว่ามีคนป่วยโรคหัวใจ 5 คน อาการแย่ ความดันสูง มีเด็กชก 10 คน เราก็ต้องรีบเอาเรือไป 2 ลำ พอไปถึงมีคน 2 คน หมา 5 ตัว ซึ่งมันก็ทำให้เสียเวลาเสียอุปกรณ์ที่จะเอาไปช่วยคนอื่น อีกส่วนหนึ่งบางทีเราเอาของจากทางอำเภอ หรือกาชาดจังหวัดไปแจก ตอนไปแจกบางทีเขาไม่อยู่ พอสื่อเข้าไปสัมภาษณ์ว่าเคยมีส่วนราชการมาช่วยเหลือหรือไม่ บางครั้งคำตอบทำให้คนทำงานช่วยเหลือเสียกำลังใจ บางครั้งก็ถูกต่อว่าว่าทำไมไม่ได้รับของแจก เรา

จึงทำงานแข่งกับข่าว สู้กับเรื่องข่าวลือ หรือโดนหลอกข่าวว่ามีงูพิษ“Green Mamba”มีจะเข้าหลุมออกมาเป็นต้น ซึ่งเราก็ต้องมีการประสานบูรณาการแล้วสังการ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่นท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราประชาสัมพันธ์ไปทางผู้ใหญ่บ้าน อบต.ให้มาช่วยกันผ่านทางเจ้าหน้าที่ของ อบจ. นนทบุรี...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีหอกระจายเสียง เราก็จะประกาศแจ้งความต้องการขอกำลังคนเพิ่ม และมีการวางจุด วางตัวบุคคลที่จะดูแลรับผิดชอบ เมื่อเกิดปัญหาหรือวิกฤตขึ้นก็จะโทรแจ้ง เหตุฉุกเฉินทันที...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...โดยข่าวสารที่นิยมสื่อสารกันคือทาง “Face book” ในระหว่างคนต่อคน ให้มาช่วยที่นี้กันส่วนทางเทศบาลนครปากเกร็ดระดับผู้บริหารท้องถิ่นโดยการประกาศและบอกต่อๆ กันไป ช่วงนั้นยังไม่มีสื่อมวลชนเข้ามา เพราะสื่อมวลชนจะเข้ามาช่วงน้ำทรงตัวแล้ว ส่วนชุมชนเราก็จะช่วยประชาสัมพันธ์ตามที่เทศบาลฯ แจ้งมา เพื่อให้บอกกับชาวบ้านว่ามีที่ใดบ้างให้พักอาศัยแก่ผู้ประสบภัย โดยผ่านเสียงตามสาย...”

2.8 การมีส่วนร่วมและเสียสละของชุมชน เกิดขึ้นจากประชาชนบางส่วนยินยอมให้น้ำท่วมในเขตพื้นที่ที่พักอาศัยของตนหรือหน่วยงานของตน ซึ่งในส่วนนี้ถือเป็นการมีส่วนร่วมและเสียสละ ดังนั้นจะมีการสำรวจพื้นที่ล่อแหลมเพื่อเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ไปช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนรวมถึงการอาหารที่พักอาศัยชั่วคราว ขวัญกำลังใจและการตอบสนองรูปแบบต่างๆ อย่างเหมาะสมซึ่งถือเป็นการจัดการพื้นที่รับน้ำที่อาศัยการมีส่วนร่วมและเสียสละของชุมชน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ในภาพรวมต้องยอมรับว่าคนนนทบุรีที่ได้รับผลกระทบนี้เขาเป็นคนเสียสละนะ มันทั้งทำให้เทศบาลนครนนทบุรี เทศบาลนครปากเกร็ด เอาอยู่น้ำไม่ท่วมเพราะคนที่เขาอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาเขายอมเขาไม่มารื้อกระสอบทรายเพราะถ้าเขามารื้อนี่เสร็จเลย...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราใช้กำแพงวัดเป็นแนวกันในช่วงแรก วัดตำหนักใต้ซึ่งอยู่ติดแม่น้ำ อันดับแรกกันในวัดก่อนมีลักษณะเป็นรูปตัวยูกึ่งกำแพงวัดที่ใช้กันอยู่พัง เนื่องจากระดับน้ำสูงขึ้น แรกๆ เราก็ไปกู้ เอากระสอบทรายไปเสริมแล้วสูบน้ำออก แต่ผมคิดว่าถ้าเกิดวัดกำแพงพังจะทำอย่างไร จึงได้นำกระสอบทรายมาตั้งโดยรอบ ประมาณ 200 เมตร ตอนแรกกันกระสอบทรายตรงประตูเข้าวัด ใช้กำแพงวัดเป็นแนวกันน้ำ กะว่าน้ำไม่เยอะมาก พระก็ไม่ค่อยได้ออกไปไหนอยู่แต่ในวัด พอตอนหลังน้ำเริ่มสูงและปริมาณมาก เนื่องจากกำแพงวัดเก่า ประมาณ 50-60 ปี จึงต้องมาการเสริมด้านนอกกำแพงวัด ในที่สุดก็พัง น้ำท่วมทะลักเข้ามาสูงประมาณหน้าอก เลยต้องปล่อยให้น้ำเข้าวัดก็เป็นพื้นที่รับน้ำไป...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการจัดการในพื้นที่ป้องกันแนวล่อแหลม ริมเอารถของเทศบาล ใส่กระสอบ Stand by ไว้ เอามาเสริม เอารถ Makro รถดินมาเสริม และปิดถนนไปครึ่งหนึ่ง เพื่อใช้รถทางเดียว ดีกว่าไม่มีทางแล่น มีการทำบันไดลิง ทำให้ชาวบ้านสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...พื้นที่ของประชาชนที่อยู่ริมน้ำเป็นคนพื้นเพสมัยเก่า พื้นท้องประชาชนก็จะปลูกบ้านเป็นไต้ถุนสูง เพื่อป้องกันน้ำอยู่แล้ว บางบ้านอยู่ริมน้ำจะเป็นที่รู้กันว่าเมื่อถึงฤดูน้ำเขาจะยอมรับสภาพ เตรียมเรือ สำหรับใช้พาย ซึ่งพวกเขารู้ว่าเมื่อน้ำท่วมพวกเขาจะเหมือนถูกตัดขาดจากถนน แต่ทางเทศบาลจะหาสะพานเดินเชื่อมลงไปแต่ละบ้าน แต่ละชุมชนที่อยู่ริมแม่น้ำ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้องบอกว่ามันมาด้วยความสมัครใจการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ชาวบ้านริมแม่น้ำเขาเสียสละอย่างมาก เขายอมเอาบ้านเขามาวางกระสอบทรายมากันเพื่อไม่ให้น้ำถึงอีกฝั่งหนึ่ง มีเช่นนั้นแล้ว หน่วยงานราชการต่างๆ ศูนย์กรมประมงสงเคราะห์เด็กก่อนไปหมด คิดว่าตรงนี้ที่ผ่านมาได้เป็น ความภาคภูมิใจของชาวปากเกร็ด...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ถ้าเทศบาลเอาไม่อยู่และชาวบ้านไม่ช่วยกัน จะบอกว่าเทศบาลอย่างเดียวก็ไม่ใช้ มันต้องชาวบ้าน อาศัยความร่วมมือ เครื่องมือหนักมันจะอยู่ได้เฉพาะด้านนอก แต่ในซอยต้องอาศัยกำลังพล วัด จำเป็นด้านสำคัญในการป้องกัน มีเช่นนั้นมันจะเข้าไปสู่ชุมชน เมื่อวัดป้องกันไม่ได้ก็เลยให้เทศบาล ปิดประตู Block ดินที่ประตูใหญ่และประตูเล็กแล้วให้เอาดินมาโปะทำคันกำแพงไว้ เพราะน้ำมี ระดับสูงในวัดนี้มีตึกหัวเลย พอหลังวัดป้องกันไม่อยู่จำยอมเป็นพื้นที่รับน้ำ ป้องกันน้ำท่วมเข้าพื้นที่ ชุมชนป้องกันชาวบ้าน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ตอนน้ำท่วมทุกคนนำรถขึ้น ไปจอดกันบนทางด่วน ไม่มีที่จอดรถ ท่านประธานบริษัทเลยตัดสินใจเปิดอาคารให้รถจอด พื้นที่ที่เคย จะเป็นให้เช่า 6,000 ตร.ม. แล้วอาคารจอดรถข้างล่าง 3,000 คัน ข้างบนอีก 1,000 กว่าคัน ก็รวมกันได้ ให้ประชาชนจอดรถกันเยอะแยะมาก คนก็ดีใจมากเค้ามาเข้าคิวกันตั้งแต่เช้าเลย เราก็มีการจัดระบบมี บัตรคิว manage (จัดการ) กัน พวก director ก็ลงมากันให้ ได้รับคำชมเชยชาวบ้านก็รู้สึก Happy ก็ พอตอนน้ำเริ่มลดทุกคนก็ทยอยเรารถออกไป ก็นั่นก็เป็น “Community Service” (บริการชุมชน) ที่ เราทำให้เราก็ไม่ได้ต้องการเก็บพื้นที่ที่มันไม่ได้ใช้ประโยชน์เอาไว้ ในวันนั้นมันก็ได้มีงานอะไรแล้ว จึงได้ให้ทุกคนได้ใช้พื้นที่...”

2.9 การจัดการเครือข่ายและใช้ความสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายภาครัฐและเอกชน เพื่อ

ประสานความช่วยเหลือรูปแบบต่างๆ เช่น อาหาร วัสดุ อุปกรณ์ ยานพาหนะ และที่พักอาศัย เป็นต้น

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ช่วงเกิดมหาอุทกภัยที่วิกฤต คือ ปัญหาขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ น้ำขาดตลาด มาว่า ข้าว เครื่องอุปโภคบริโภคขาดตลาด กรอบกับ น้ำท่วมสูงรถหกล้อเข้าไม่ได้ต้องใช้รถสิบล้อแล้วไปต่อเรือไปซื้อ คนขายก็ไม่ยอมไปส่ง ข้าต้องบริหารจัดการ เช่น เรือติดเครื่องไม่ต้องส่งซื้อจากต่างประเทศ บางครั้งต้องอาศัยเพื่อน เครือข่ายให้ช่วย บั้มเรือมาช่วยบริจาค ขอน้ำมาจากประเทศลาว ผู้ว่าจังหวัดนครพนม ผู้ว่าจังหวัดมุกดาหารซื้อน้ำ มาให้ผมจากภาคใต้ สงขลาเอาน้ำมาจากอินโดมาให้ผม เราทำทุกทาง เพราะฉะนั้นเครือข่ายกับ เพื่อนสำคัญมาก ผมได้เพื่อนจาก วปอ. กยส. มาบริจาคสิบล้อ เรือและเครื่องสูบน้ำเยอะมาก นอกเหนือนั้นลูกชายเจ้าของบุญรอดเอาน้ำมาให้โดยไม่คิดตรา นำมาบริจาคเป็นรถเทเลอร์ บางแห่งมี รถสิบล้อ รถเทเลอร์คอยรับส่งคน คือทุกภาคส่วนช่วยกัน ดังนั้นในสถานการณ์เช่นนี้บางครั้งมีเงินก็ ซื้อไม่ได้ก็ต้องอาศัยเครือข่ายแต่หน้าที่เราก็คือคอยบริหาร (Manage) ในการกระจายให้ทั่วถึง พร้อมทั้งข้อมูล (Data Base) ข้อมูลที่สำคัญคือศูนย์ 1311 ที่จะคอยรับข้อมูล...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การบริหารเครือข่าย เรามีพรรคพวกที่เขาเกรงใจ ไม่เช่นนั้นเขาก็ไม่มาให้เรา เช่น ทราบ ช่วงนั้นจะ ขาดแคลน แย่งกัน แต่เรามีพรรคพวกที่เคยใช้ เคยให้การช่วยเหลืออยู่...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ทีมงานที่ชุมชนหมู่บ้านเสริมสุข เรามีคณะกรรมการ 10 คน นอกนั้นคือสมาชิกในชุมชนฯ ที่เข้าไป ช่วยเหตุการณ์อุทกภัย แต่ ณ ตอนนั้น ไม่ใช่แต่เฉพาะชุมชนในหมู่บ้านเสริมสุขเท่านั้น ยังมีกลุ่ม ผู้สูงอายุในชุมชนวัดหงส์และ เพื่อนชุมชนอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น ต.บางตลาด ต.คลองเกลือ ต. ปากเกร็ด ต. บ้านใหม่ ต. บางพูด มาช่วย ซึ่งเราเป็นเครือข่ายกันเพราะประธานชุมชนเราจะรู้จักกัน เนื่องจาก เวลาเทศบาลนครปากเกร็ดจัดประชุมชุมชนของเทศบาลฯ มีนโยบายให้ประธานชุมชน ผู้บริหาร เทศบาลและหน่วยราชการทุกหน่วยมีการประชุมกันทุกเดือน พอมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นมันก็จะถึงกัน หมด เป็นเหมือนเครือข่าย...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีการประสานเครือข่ายที่ไม่ ท่วม เช่น หอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีหลายจำนวนมาก แต่ช่วงนั้นทางเราทราบหมด หาที่ไหน ไม่ได้ เราก็อประสานหลายที่กาญจนบุรี แม้แต่แพไม้ไผ่ก็ประสานขอไปยังพื้นที่ที่น้ำไม่ท่วม และมีไม้ไผ่ มาก ให้ส่งไม้ไผ่มาผูกเป็นแพ เพราะเรือตอนนั้นไม่พอ จว.สระแก้วก็มาบริจาคเงินและขนม เนื่องจาก อยู่ใกล้ชายแดน มีขนมเยอะ ค่าก็เหมาซื้อขนมเป็น 100 ลงมาแจกเด็กตามศูนย์อพยพ ผมว่าคนละไม้

ละมือ ใครมีอะไรก็มาช่วยกัน เมื่อหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมเราขอไป เราขอในฐานะเพื่อน เพราะว่าเราผมมีประธานหอการค้าอีก 77 จังหวัดที่เป็นเพื่อนผม คนที่เดือดร้อน เราก็ไปช่วยกันไปกัน มา ทางภาคใต้ปีที่แล้ว เราก็ได้จัดงาน Concert ได้เงินบริจาคเป็นล้าน พอรอบนี้ทางภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดชุมพรภูเก็ต ตีรถขึ้นมา มาช่วยเรา อันนี้ก็เป็นตัวอย่างของเครือข่ายภาคเอกชนที่เข้มแข็ง...”

2.10 การจัดตั้งศูนย์พักพิงหรือศูนย์อพยพและศูนย์อำนวยความสะดวก คอยให้บริการด้านต่างๆ เช่น บริการด้านสุขภาพ ด้านอาหาร ให้บริการช่วยเหลือในเรื่องที่พักอาศัยและปัญหาต่างๆ แก่ผู้ประสบอุทกภัย เป็นต้น ตลอดจนงบประมาณที่เพียงพอ

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราต้องทำถึงขนาดว่า จัดแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคเพราะทาง ย้ายผู้ป่วยบางคนที่ป่วยโรคเรื้อรัง ไปไว้ตามโรงพยาบาล โรงเรียนหรือใกล้บ้าน เพราะบางคนห่วงบ้านเราก็ต้องเอาแพทย์ – พยาบาลไปดูแล เช่น พวกโรคไต ตรงนี้เราดูแลปิดกั้นเฉพาะคนนนทบุรีก็ไม่ได้ ตัวอย่างที่โรงเรียนสวนกุหลาบนนท์ เราบริการฟอกไตครั้งละ 30 บาท (ปกติ 3,000) คนกรุงเทพและอยุธยาจะมาขอใช้บริการ เราก็ต้องยอมและให้บริการเพื่อเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ แต่ก็ยังมีข่าวการโจมตีว่านนทบุรีไม่เอาคนต่างจังหวัด หรือมีแรงงานต่างด้าวมาอาศัยพักเพื่ออาศัยกินข้าวฟรีสามมื้อเราก็ต้องพาไปที่กระทรวงพัฒนามนุษย์และสังคม...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ขณะเกิดอุทกภัยในพื้นที่ส่วนของเทศบาลนครปากเกร็ดได้ดูแลพร้อมจัดหาพื้นที่เป็นศูนย์อพยพแก่ผู้ประสบอุทกภัยเข้าบ้านเรือนและที่พักอาศัย...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ที่พักผู้ประสบอุทกภัยเป็นศูนย์อพยพ ที่ รร.นครวิทยา 5 กรมสรรพสามิต ส่วนนี้เทศบาลได้ขอความร่วมมือไปได้รับความช่วยเหลืออาทิ จากเทศบาลนครแม่สอดมาช่วยปรุงอาหาร แจกให้คนนนทบุรี วันละ 10,000 กล่อง ทุกวัน โดยใช้แม่ครัวของเทศบาลนครแม่สอด กับแม่ครัวเทศบาลนครนนทบุรี ช่วยกัน ส่วนงบประมาณก็เป็นเทศบาลนครแม่สอดมาช่วย ส่วนของเทศบาลนครนนท์ก็ใช้ไป 18 ล้าน ใช้กระสอบทรายไป 2 ล้านกว่าไป...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราได้จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวก สส. สท. และเทศบาลนครปากเกร็ดได้เข้ามาช่วยเราโดยที่เราไม่ได้ร้องขอเขามากันเอง นายกฯ สส. จัดการงบประมาณมาให้...”

2.11 การประเมินสถานการณ์และตรวจสอบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ส่วนของการประเมินสถานการณ์ช่วยให้เกิดความพร้อมในการผู้ประสบอุทกภัยได้ทัน ดังนั้นการประเมินและการตรวจสอบข้อมูลจึงหมายถึงรวมถึงการสำรวจพื้นที่ล่อแหลม และการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อชี้แจง และการเตือนภัยอย่างต่อเนื่องขณะอุทกภัยเข้าพื้นที่ นอกจากนั้นการตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องยังประโยชน์ต่อการบริหารสั่งการสำหรับผู้บริหารในพื้นที่เพื่อเร่งให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตลอดจนการจัดสรรอุปกรณ์ช่วยเหลือ

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการบริหารโดยการสั่งการตรงจากนายกเทศมนตรี ตามภารกิจ 8 ภารกิจไปพร้อมๆ กัน โดยมีการประเมินสถานการณ์ และตรวจสอบข้อมูล ปรับปรุงแก้ไข...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...เราทำการสำรวจพื้นที่ล่อแหลมเพื่อเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ช่วยเหลือ หากพบว่าตรงไหนมีจุดล่อแหลมเราก็ทำสัญลักษณ์ไว้ มีการเตรียมการทหาร รถ macro เพื่อเสริมคันดิน ซึ่งขณะนั้น สส.มนตรี เป็นห่วงเพราะเคยคุยโยธาจึงรู้ทุกซอกซอยว่าน้ำจะเข้าทางไหน จึงได้ส่งผมไปเช็คพื้นที่แล้ว จึงให้ทหารเข้าไปช่วย โดยการนำรถ macro กระสอบทรายไปให้...”

3. การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของชุมชน สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

3.1 การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมมี 3 ลักษณะ ได้แก่

3.1.1 การมีส่วนร่วมในฐานะองค์กร กล่าวคือ การมีองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม
ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เขาเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะเป็นองค์กร เขาเป็นผู้นำท้องถิ่น เขาเป็นผู้นำตามธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นหอการค้า สภาอุตสาหกรรมหรือ อสม.เขาเข้ามาด้วยจิตสำนึก ที่น่าชื่นชมก็มีหลายแห่งเช่น บริษัท สยามตาก เขามีห้องพักไว้สำหรับพนักงาน – ญาติ ประมาณ 30 ห้อง เป็นห้องแอร์อย่างดี เขาเปิดไว้ให้บริการอยู่แล้ว ยังมีการประกอบอาหารเลี้ยง และมีรถ 3 คัน ไว้รับส่งคนตลอด นี่คือจิตวิญญาณของคนแล้ว บางบริษัทมีรถเครนก็เอามาช่วยนี้ของเอกชน ในภาคธุรกิจไม่ต้องร้องขอ แต่ตรงนี้เขามาเอง ซึ่งต้องเรียนว่ามาด้วยจิตวิญญาณที่ว่า “คนไทยไม่ทิ้งกัน” น่าดีใจ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...หอการค้าฯ ได้ร่วมกับ

ภาครัฐในการแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านทางสมาชิกหอการค้าฯ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและเตรียมการป้องกันตัวเองได้...”

3.1.2 การมีส่วนร่วมจากการได้รับการร้องขอ หมายถึงการมีส่วนร่วมโดยได้รับการร้องขอจากพื้นที่ชุมชนในการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ อาหาร เป็นต้น

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การมีส่วนร่วมจากการได้รับการร้องขอให้เขามาร่วม เช่น การก่อกระสอบทรายร่วมวางเรียงกระสอบทราย ทำอาหาร เขาเข้ามาด้วยจิตวิญญาณ จิตสำนึกที่ยากมาร่วม รู้จากข่าวจากสื่อช่องทางต่างๆ ก็อยากมาร่วม...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การที่ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมนี้มาจากประธานชุมชน และทางเทศบาลนครปากเกร็ด บั้วร้องกันมา ขอให้มาช่วยในสถานการณ์อย่างนี้ใครไม่ช่วยกันก็ได้ ส่วนใหญ่มาช่วยกรอกกระสอบทราย เพราะมันเป็นภาวะที่ต้องมีความร่วมมือ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ส่วนมากชุมชนหมู่ผมจะไปช่วยชุมชนหมู่อื่นตลอด เพราะหมู่ 1 และ 2 กำลังคนไม่พอโทรเรียกเราตลอด...”

3.1.3 การมีส่วนร่วมโดยมิได้ร้องขอ เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน องค์กร ด้วยจิตศรัทธา จิตสาธารณะในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทั้งร่างกายและแรงใจ ตลอดจนทุนทรัพย์

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การมีส่วนร่วมอีกประเด็นคือ พวกที่เขาเข้ามาโดยเขาคิดว่าเขาขอมีส่วนร่วม มาจากการไม่ได้ร้องขอ แต่มาจากจิตวิญญาณ มีหลายอาชีพ เป็นผู้พิพากษาเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ใส่เสื้อยืดมาช่วยกรอกกระสอบทราย ไม่มีใครรู้ว่าเป็นใคร แล้วบางคนก็เข้ามาบริจาคสิ่งของ บางคนไม่มีเงินก็มาช่วยบริจาคแรงงาน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...หอการค้าฯ ได้เข้าสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องสูบน้ำ ในชุมชนที่ประสบปัญหาอุทกภัย...”

3.2 การใช้ช่องทางการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูล เชิญชวนประชาชน หน่วยงาน องค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม การใช้ช่องทางการสื่อสารเป็นการบริหารจัดการการใช้สื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนำเสนอข่าวสารเพื่อร้องขอการมีส่วนร่วมและการจัดการเกี่ยวกับข่าวเชิงลบ และเพื่อส่งเสริมข่าวเชิงบวกต่อผลกระทบจากเหตุการณ์มหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นด้วยการใช้สื่อที่มีความหลากหลาย เช่น Facebook, Internet, Website การประชาสัมพันธ์ การประกาศ การพูดคุยโดย

การสื่อสารระหว่างบุคคล วิทยูชุมชน เป็นต้น นอกจากนั้นต้องเป็นสื่อที่ส่งข่าวสารได้รวดเร็ว ทันสมัย สอดคล้องกับผู้ที่ต้องการสื่อสารเพื่อร้องขอการมีส่วนร่วม

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...จากที่มีการลง Facebook เช่น ที่คลองประปาแตกผมก็วางแผนกับเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด ใช้รถ Macro จั๋ว แต่ตรง Second Zone มันต้องวางกระสอบทราย ระยะทางประมาณ 6 กม. แต่เจ้าหน้าที่เทศบาลมี 100 กว่าคนมันไม่พอ เราก็กองข่าวใน Facebook ปรากฏว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มาช่วยเรียงกระสอบทรายเสร็จภายใน 2 ชั่วโมงไม่ทัน นี่คือนักจิตสำนึกของคนอยากเข้ามามีส่วนร่วม มาช่วยตรงนี้จากการเชิญชวน จากการลงสื่ออย่างไรก็ตามต้องมีการบริหารจัดการสื่อ เนื่องจากสื่อเป็นดาบสองคม คือทำให้พี่น้องประชาชนได้รู้ได้ตื่นตัว มาช่วยกัน แต่บางครั้งออกข่าวไม่ตรง คาคเคลื่อนทำให้พี่น้องเสียขวัญกำลังใจ ให้ข้อมูลคาคเคลื่อนทำให้การช่วยเหลือไปทับซ้อน คนที่ลง Internet เก่ง โทรศัพท์เก่งก็จะได้ประโยชน์...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราเปิด website เทศบาลนครนนทบุรีเพื่อต้องการความร่วมมือช่วยเหลือกรอกกระสอบทราย คนก็มาช่วย...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การมีส่วนร่วมในส่วน อบจ.ได้มีแนวทางการบริหารจัดการผ่านการสื่อสารระหว่างบุคคล เช่น เรื่องของทราย ใครอยากได้ให้มาตักเอา เราเอากะสอบทรายมาให้ ประชาชนก็มาเบิกกระสอบแล้วมากรอกเอง นำกลับไปเอง เราแจกอยู่ประมาณ 15 วัน โดยนำทรายมากองไว้ ใครอยากได้ก็มาเอาเอง ส่วนถุงยังชีพ เรารับอาสาสมัครมาช่วยกันกรอก มาใส่ เราหาซื้อของมาเองโดยตรงจากร้านค้า บริษัทสั่งเข้ามาหลายอย่าง แล้วก็มากรอกถุงรวม ให้คนเข้ามาช่วยกัน...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...มีการใช้เครื่องขยายเชิญชวน บางคนก็มาด้วยกำลัง บางคนก็นำสิ่งของมาร่วมบริจาค...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...เราได้มีการประชาสัมพันธ์ เขาก็จะมาดูแลมาช่วยเหลือ ส่วนผมคนที่หมู่ 1เราก้ประกาศออกไปขอความช่วยเหลือในเรื่องอาหารและเงิน ซึ่งน่าประทับใจที่ได้พี่น้องประชาชนสามัคคีกัน...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราใช้เสียงตามสายในการสื่อสารและเราจะติดรายชื่อผู้บริจาคเงินแม้ว่าจะบริจาคแค่ 10 บาท เราติดประกาศให้ทราบ นอกจากนั้นยังมีการถ่ายรูปภาพการมอบเงินบริจาคด้วย...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราผูกใจคนด้วยคำพูดคำจา ณ สถานการณ์วิกฤตทุทกภัยตอนนั้นคนจะเหนื่อยหรือหิว ไม่ได้กินเขาจะจ่อแแง เราต้องใช้คำพูดหรือเหตุผลให้เขาฟัง...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เรา ได้แนะนำวิธีการป้องกันน้ำท่วมในระดับ หมู่บ้าน ครีวเรือน ตามคำแนะนำของจังหวัด โดยผ่านช่องทางต่างๆของเครือข่ายหอการค้าฯ เช่นวิทยุชุมชน เว็บไซต์หอการค้าจังหวัดนนทบุรี เป็นต้น...”

3.3 การใช้แรงจูงใจเชิงบวก กรณีของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยครั้งนี้ ได้มีการใช้แรงจูงใจเชิงบวกลักษณะของการตอบแทนหรือขอบคุณในคุณค่าของการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ที่ว่า “คนไทยไม่ทิ้งกัน” น่าดีใจหลังจากมาช่วยเขาก็ไม่ได้หวังสิ่งตอบแทนเราก็นำโล่ไปมอบให้เขา ตรงนี้ต้องชื่นชม...”

3.4 การตื่นตัวต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หรือข่าวเชิงลบที่ได้รับทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญและกลัวว่าจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ จึงมีการก่อตัวของความคิดและการกระทำที่ร่วมมือกันเกิดขึ้น เกิดการเสียสละ สามัคคี เกิดจิตอาสาและจิตสำนึกของบุคคลร่วมกัน และอาสาสมัคร

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการบริหารจัดการเกิดจากเหตุการณ์ที่ทุกคนเกิดความกลัว โดยเดิมไม่ได้คิดที่จะออกมาร่วม พอมีข่าวอุทกภัยทางจังหวัดนั้นๆก็กลัวว่าจะมีผลกระทบต่อตัวเอง คือมีตัวอย่างให้เห็น เช่น พิษณุโลก ออยุธยา อ่างทองก็ท่วมจึงเกิดความคิดป้องกันตัวเองเอาไว้ให้ได้ ทุกคนก็อยากมาร่วมแสดงความจำนงค์การเสียสละ และคิดว่าทำอย่างไรจึงจะป้องกันไม่ไห้บ้านเราน้ำท่วมก็เลยเป็นจิตอาสาเกิดขึ้นเยอะแยะ ผมคิดว่ามันเป็นภาพสะท้อนที่พวกเรามองเห็นแล้วว่าเมื่อเกิดน้ำท่วมในพื้นที่แล้วผลกระทบจะเป็นเช่นไร จะต้องเกิดวิบากกรรมแน่ๆทุกคนก็เลยกลัวเกิดความกลัวและตระหนักก็เลยเกิดการช่วยกันหลายด้าน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมว่าเป็นเรื่องจิตสำนึก ของคนที่เขาเห็นความยากลำบาก เรามาช่วยกัน...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การมีส่วนร่วมเกิดจากการกลัวว่าจะเกิดผลกระทบกับเค้าด้วย แล้วก็อะไรที่เราทำ เราทำจริง เกิด

ประโยชน์จริงๆ ชุมชนก็เห็นกัน มันเห็นผล ผมก็ชี้แจงให้เค้าฟังว่าตรงเรานี้ถ้าไม่ช่วยกัน ตรงส่วนที่เราดูแลพึ่ง รับรองได้เลยว่าท่วมหมดจังหวัดนนทบุรี...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...ชาวบ้านแถบริมแม่น้ำเขารู้แล้วว่าเขาคงต้องรับสภาพ แต่หมู่บ้านข้างในต้องมีส่วนร่วม ครั้งที่ผ่านมา (2554) มันก็หนักหนา คำว่า “จิตอาสา” เกิดขึ้น และได้รับการปลูกฝังจากข่าวสารบ้านเมือง...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...การมีส่วนร่วม มันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ เมื่อเห็นภัยพิบัติที่จะมาถึงตัว จากสื่อที่ดี จากการที่มองเห็นภัยพิบัติ เช่นในพื้นที่รอบๆ เช่น บางบัวทอง ดอนเมือง น้ำท่วม ไม่มีอะไรจะกิน น้ำเน่าเข้าคลองประปา ดังนั้นชาวบ้านจึงรับรู้โดยจิตสำนึก จิตสำนึกของมนุษย์นั้นเมื่อภัยพิบัติเข้ามาใกล้ตัว ก็เกิดการรวมตัว เกิดอาสา เกิดจิตสำนึกอาสาเข้ามา ทางฝ่ายภาครัฐหรือว่าทางฝ่ายทำมาก่อนเริ่มแล้ว จึงมีการใช้เครื่องขยาย เสียงชวน บางคนก็มาด้วยกำลัง ผลัดเปลี่ยนกันมา บางคนมีปัจจัยบริษัทห้างร้านเอาของมาให้ เอากระเบื้องแดงมาให้ ลิโพ นม น้ำ ข้าวกล่อง เริ่มเป็นจิตอาสาช่วยกันโดยธรรมชาติและสามัญสำนึก เมื่อภัยพิบัติมามันจะต้องรักกัน มาปรึกษากัน แม้มันอาจจะไม่ได้สื่อด้วยคำพูด แต่วิถีการปฏิบัติมันมาเอง สามัคคีกันเกิดพลังต่อต้านที่จะเอาชนะธรรมชาติ ไม่เว้นแม้กระทั่งพระสงฆ์องค์เจ้าก็มาร่วม...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...เมื่อเรามองเห็นถึงความเดือดร้อน ก็จะทำให้ความร่วมมือ คนพิการนั่ง Wheel Chair ออกมาก็มาช่วย...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...โดยจิตสำนึกของคนเราเวลาตกทุกข์ได้ยากนิสัยของคนไทยจะไม่ทิ้งกัน ชุมชนเราไม่แล้งน้ำใจ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การที่ชุมชนอื่นเขามาช่วยเพราะเขายากมีส่วนร่วม เขามาด้วยจิตใจที่เป็นห่วงและกลัวจะได้รับผลกระทบเพราะบริเวณนี้ตั้งแต่ตำบลบางพังไปจนถึงตำบลตลาดปากเกร็ด ถ้าน้ำเข้ามาได้ ความเสียหาย เดือดร้อน มันกินลึกเข้าไปถึงเมืองทองธานีและกินวงกว้าง เพื่อนๆ ก็เลยเอามาช่วยนิดหน่อยช่วยได้ก็เอามาช่วย...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมมีจิตอาสา ไร่รถของตัวเองในการจัดการ จนกะบะท้ายพัง ผมส่งสารชาวบ้านจึงคิดร่วมมือในการป้องกันน้ำท่วมที่ผ่านมา นอกจากนั้นผมคิดว่าเรื่อง “ความสามัคคี” สำคัญ คือต่างคนต่างมาร่วมมือกัน...”

3.5 การบริหารจัดการชุมชนโดยสร้างการมีส่วนร่วมและสะสมผ่านกระบวนการสื่อสาร รูปแบบการจัดกิจกรรม การสานสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาวนาน โดยให้ความสำคัญกับชุมชนและส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน รู้สึกว่าตนเป็นผู้มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อชุมชน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การมีส่วนร่วมต้องสร้างและสะสมเทศบาลได้สร้างกระบวนการนี้ผ่านคณะกรรมการชุมชนอย่างต่อเนื่อง เมื่อเกิดอุทกภัยจึงประสานทำความเข้าใจชุมชน ให้ออกมาช่วยกันในการดูแลป้องกันอุทกภัยครั้งนี้...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราต้องพยายามให้ความสำคัญกับชุมชน เข้าไปดูแล ทำให้ชุมชนเค้าวางแผนเอง เค้ารักกันเอง เมื่อชุมชนเค้าวางแผนเองได้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริหารจัดการชุมชน เรื่องการต่อต้านยาเสพติด และอื่นๆ อย่างไรก็ตามเทศบาลก็มีส่วนเกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ในพื้นที่ก็เช่นกัน ตลอดจนภาคส่วนการเมืองก็เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันตลอด เพื่อที่จะทำให้ชุมชนรักกัน ฉะนั้น เวลาทำกิจกรรมแต่ละปี ทางเทศบาลก็จะมีโครงการที่สร้างชุมชนสัมพันธ์ ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมี สส.เข้าร่วมไปรณรงค์ด้วย เช่นกิจกรรมหน้าบ้านนำมอง เราจะมีกิจกรรมส่งเสริมกิจกรรมให้กับชุมชน กิจกรรมดีก็จะเข้าไปช่วยส่งเสริมให้เค้าทำกิจกรรมร่วมกันตลอด กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ ทำให้คนได้มาพูดคุยกัน มันก็เป็นรากฐานที่ทำให้คนชุมชนเหนียวแน่น...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...เท่าที่สังเกตวิถีชีวิตชาวบ้านแถบนี้ พี่น้องของเรายังเป็นชุมชนดั้งเดิมจะมีการถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันอยู่แล้ว มีการไปมาหาสู่กัน...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ในชุมชนของเราก็จะมีการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันตลอด เช่น ปีใหม่ ใส่บาตร สงกรานต์ รดน้ำ คำหัวผู้ใหญ่ เป็นกิจกรรมชุมชน มีการจัดกิจกรรมวันเด็ก ให้เด็กได้ร่วมสนุก เราทำกันมานานมาก เป็นความร่วมมือของคนในชุมชนมาตลอด แม้กระทั่งงานศพของคนในชุมชนหลายครั้งที่เราทำเพื่อชุมชน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราเริ่มสัมพันธ์กับชุมชนเป็นโครงการซึ่งเราเชิญประธานชุมชนของปากเกร็ดทั้งหมดมาประชุมที่เมืองทองธานี นายกเทศมนตรีจะมีวาระที่พูดคุยกับชุมชนเราก็ให้นายกฯ มาจัดที่นั่งเลย มาจัดฟรี พอมาจัดเราก็ขอให้นายกฯ แจ้งประธานชุมชนเรื่องที่ว่า เวลาเมืองทองธานีมีงานเราต้องการ workforce คือ การมาทำงานชั่วคราว

เราสามารถให้คนในชุมชนมาทำงานกับเราได้ เป็นการสร้างงานให้กับชุมชน เราต้องการให้ชุมชนรู้สึก ว่า อิมแพคเป็นที่ที่เขาสามารถมาฝากชีวิตได้...”

3.6 การมีผู้นำชุมชนระดับท้องถิ่น ผู้นำชุมชนที่มีความใกล้ชิดสนิทสนม มีสัมพันธภาพ ได้รับการยอมรับยกย่อง ศรัทธาจากชาวบ้าน ช่วยก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม นอกจากนั้น ผู้นำชุมชนยังเป็นสื่อบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารแบบตัวต่อตัวและสร้างการบอกต่อได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ เกิดการแพร่กระจายข่าวสารความร่วมมือ และการโน้มน้าว และผู้นำชุมชน ยังหมายถึงผู้เป็น แบบอย่างทางความคิดและการกระทำของชุมชน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้องยกความดีให้ท่านนายกเทศมนตรีสมนึก เพราะท่านเห็นและให้ความสำคัญ กับชุมชน ท่านพยายามส่งเสริมทุกอย่างให้ชาวบ้าน ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วม ให้ชุมชนได้มาเจอกัน เกิด การรู้จักมักคุ้นกัน ไม่ว่ามีโครงการอะไรก็จะลงชุมชนก่อน เมื่อชุมชนได้ผลประโยชน์ ความรักใคร่ใน ชุมชนก็เกิดขึ้น ถ้าลองชุมชนไม่มีไม่ได้ผลประโยชน์ ก็คงไม่เกิดตรงนี้ แล้วอีกอย่าง สท. สจ. สส. ใน พื้นที่ดีมาก ทุกคนเอาใจใส่ในพื้นที่ เอาใจใส่พื้นที่ตัวเองชนิดไม่ให้ขาดเหลืออะไร คือทุกคนที่เป็น กรรมการชุมชนจะมีการประชุมกันทุกเดือน ได้รับนโยบายอะไรจากนายกสมนึกมาก็นำมาแจ้ง รายละเอียด เรียกให้ทุกคนมาประชุม เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมรู้เห็นว่าเค้าต้องทำอะไรกันบ้าง มันทำ ให้เกิดความสามัคคี เพราะทุกคนคิดว่าเป็นของๆ เราต้องช่วยกันดูแล...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมเป็น สท. เรามีประธานชุมชน ประธานหมู่บ้าน บางทีเขาอยากจะช่วยแต่ไม่รู้ จะช่วยอย่างไร เราก็แจ้งข่าวความต้องการความช่วยเหลือ เช่น เราขาดคน เขาก็ระดมคนมาให้ ขาด เงินเขาก็ระดมเงินมาให้ พอเขาไปครั้งแรก เขารู้ เขาก็ร่วมกันบริจาคเพิ่มเติมมาเรื่อยๆ ก็ระดมยอดที่ ได้รับบริจาคและใช้เงินไปเป็นแสน ใครมามอบชุมชนใดมามอบ บริจาค ก็ให้ลงบัญชี รายชื่อและ จำนวนเงิน เราดำเนินการอย่างโปร่งใส ไม่อยากให้ใครครหาว่าเราทำเพื่อผลประโยชน์ ซึ่งเป็นการ แสดงเจตนารมย์ที่ชัดเจนและโปร่งใสในการช่วยเหลือ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...พี่น้องประชาชนของเราที่เป็นประธานชุมชนแต่ละชุมชนก็จะถึงกัน ข่าวสารที่ออกมาจะเร็วมาก สำหรับการประสานงาน แล้วตามหมู่บ้านชุมชนใหญ่ ๆ ปัจจุบันนี้เทศบาลได้อนุมัติงบประมาณให้ติด เสียงตามสายทุกหมู่บ้าน เพราะฉะนั้นมีอะไรเร่งด่วน ประชาสัมพันธ์ของแต่ละหมู่บ้านก็จะมีการ ประกาศเสียงตามสาย...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...โดยส่วนตัวถ้าทำอะไร ตัวเองจะลงมือทำเองก่อน เพื่อให้เขาเห็นแล้วเขาก็จะทำตามเรา เราก็จะมา ลงมือช่วยเค้า ส่วนประชาชนในชุมชนเสริมสุขนครนี้ เราก็ใช้วิธีการโน้มน้าวจิตใจพวกเขา เขาก็จะไป

กับเรา แล้วเราก็ไปโน้มน้าวจิตใจผู้คนบริเวณที่ให้การช่วยเหลือให้มาช่วยกัน เราทำอะไรให้เขาเห็น แม้ว่ามันจะเหนื่อย มันจะหนักที่ลงทุนลงมือทำเอง เช่นการทำความสะอาด เราก็จะลงมือทำเอง และประสานหน่วยงานสาธารณสุข เพื่อขอน้ำยาทำความสะอาด ขอการสนับสนุนเรื่องต่างๆ เราต้องทำเอง...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การที่ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมนี้มันมาจากประธานชุมชน...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เนื่องจากพื้นที่นี้มีความเป็นชุมชนกึ่งชนบท ไม่ได้เป็นชุมชนเมือง วัดอาศัยชาวบ้าน ชาวบ้านอาศัยวัด วัดเป็นจุดศูนย์รวมการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นปกติของคนในพื้นที่ ทางวัดก็ต้องออกไปเป็นผู้นำเขา (ชุมชน) ก่อน เพราะเนื่องจากคนที่อยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นคนแก่ อายุ 50-60 ขึ้นไปที่บ้าน กิจกรรมที่ชุมชนทำร่วมกันที่วัด เช่น การทำบุญ เทศกาลต่างๆ เป็นต้น...”

3.7 การบริหารการมีส่วนร่วมผ่านเครือข่าย การประสานงานและความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน จนเกิดสัมพันธภาพและการพึ่งพาอาศัยกัน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การบริหารการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย คืออย่างเวลาที่มีผู้จะมาช่วยเหลือผู้ประสบภัย เราก็ประสานผ่านราชการ คือหอการค้ากับส่วนงานราชการเรามีความสนิทแนบแน่น เพราะเราต้องทำงานกันในเรื่องๆ แล้วมันก็นับเป็นข้อดีที่ระบบมันมี พอถึงเวลาผมก็ไม่ต้องมานั่งถามว่านายอำเภอคือใคร อธิบดีกรมชลประทานคือใคร หรือมานั่งหาเบอร์โทร คือเราสามารถต่อสายโทรศัพท์คุยกันได้เลย ผมแค่ประสานว่าวันนี้มีคณะนี้ มา คณะนี้มีอะไรมาช่วยเหลือผู้ประสบภัยบ้าง เช่นคณะนี้มีขนมจากสระแก้ว ผมก็จะประสานไปที่อำเภอ เขาก็จะบอกว่ามีศูนย์อพยพ มีเด็กเยอะ ก็มีข้าวขนมไปลงที่ศูนย์อพยพที่มีเด็กเยอะ นั่นหมายความว่าประธานชุมชนต้องประกอบด้วยหน่วยงานราชการเป็นผู้ดูแลอยู่คือนายอำเภอ เขาก็จะประสานไปยังชุมชน เพื่อมอบสิ่งของบริจาคให้ชุมชนนี้ ศูนย์อพยพนี้มีผู้เดือดร้อนเป็นใครประเภทไหน ผมก็รับการประสาน อาทิ การประสานงานไปที่โรตารีเพื่อให้โรตารีจะส่งเต็นท์มา ในกรณีที่ศูนย์อพยพไม่เพียงพอ หากเราไม่สามารถจะรู้ว่าที่ไหนต้องการอะไร เราก็ประสานมาทางผู้ว่าหอการค้าประสานนายอำเภอต่างๆ อำ ก็จะทราบว่ามีชุมชนอยู่ตรงนี้ เขาก็ออกไปไหนไม่ได้ เลยอยู่บนถนน ไม่มีเต็นท์ นอนกลางดินกินกลางทรายมีจำนวนกี่คน เราก็ส่งเต็นท์ไปให้ตามจำนวนที่แจ้งมา เป็นต้น นี่คือการงานระหว่างชุมชน – หอการค้าจังหวัด ร่วมมือกันทุกฝ่าย กับกาชาดจังหวัดเราก็ทำงานด้วยกัน คือเวลาเรานำของไปแจกหรือบริจาค เช่นในชุมชนอิสลาม เราก็จัดของที่ถูกต้องตามกฎหมายหลักศาสนาเค้า ส่วนใหญ่ก็จะเป็นสิ่งของซึ่งรับบริจาคมาจากทางภาคใต้ เราจะมีชุมชนอิสลามอยู่ อ.ท่าอิฐ อ.บางบัวทอง เราก็ไปบริจาค ซึ่งผู้ว่าฯ ก็ลุยไปกับผมนั่งรถ ก็ไปบริจาคกันที่มีสยิด อิหม่ามก็

ออกมาต้อนรับ คือยามนั้นพื้นที่ที่น้ำท่วมไม่สามารถเข้าไปได้ นั่งเรือกันเข้าไป ทางหอการค้าสภาอุตสาหกรรมเราก็มีสภาอุตสาหกรรม-หอการค้าส่วนกลาง ตรงนั้นเค้าก็มาช่วยเช่นกัน เค้ามาบริจาคให้ที่จังหวัด 50,000 บาท ของหอการค้าไทยส่วนกลางมีตัวแทน คือ คุณสุรินทร์ โตทับเที่ยง จากจังหวัดตรัง นี่ก็ตัวอย่าง ขอจากเพื่อนบ้านที่เค้าไม่ท่วม หากเค้าไม่เดือดร้อนเค้าก็มาช่วยเรา ประธานหอการค้า สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย คุณพยุหศักดิ์ คุณสันติ ซึ่งดูแลสินค้าในเครือสหพัฒน์ฯ อยู่แล้ว พวกมามา มาแจก...”

4. การฟื้นฟูเยียวยาผู้ประสบภัยหลังเกิดมหาอุทกภัย สรุปรประเด็นสำคัญได้ดังนี้

4.1 การเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่ให้เร็วที่สุด ซึ่งมีลักษณะดำเนินการเชิงรุกและวางแผนระดมความคิด ประสานงานในการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน อาทิ การสูบน้ำออกจากพื้นที่ท่วมขัง จัดหาอุปกรณ์เครื่องสูง เครื่องดันน้ำ การทำความสะอาด เป็นต้น

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราต้องเร่งวางแผนให้น้ำออกไปเร็วที่สุด เพราะคนเมืองนนท์เขารู้ว่ามันดูดออกไปไม่ได้ เนื่องจากแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำท่าจีนมันสูงดูดไปก็ตีกลับเราต้องวางแผนกันตลอด คิดกันตลอด ประชุมกันตลอดทุกเช้า กลางวัน เย็น สามเวลา ปรึกษาวางแผนระดมความคิดกัน เร่งระดมประสานขอเครื่องสูบน้ำออกให้หมด หาสาร EM มากำจัดน้ำเน่าเสียก็ต้องทำทุกอย่าง...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราเร่งเยียวยาแก้ไข ช่วยเหลือให้รวดเร็ว และทั่วถึง...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ทาง อบจ. เร่งสูบน้ำตามหมู่บ้านต่างๆ ที่ท่วมขัง พื้นที่ไหนไม่มีอุปกรณ์ เราก็ต้องไปให้การช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน ลงพื้นที่จริง ลงไปตั้งเครื่องสูบน้ำให้ชุมชน โดยส่งเจ้าหน้าที่ของ อบจ.ไปดำเนินการจัดการเอง คุมงานเอง...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...หลังจากน้ำลดการฟื้นฟูโดยเทศบาลและชาวบ้านข้างเคียง ผู้ต้องขัง กรมราชทัณฑ์ระหว่างที่น้ำลดจะเริ่มเก็บทำความสะอาด เช่น ศาลาต่างๆ เรายังต้อง Block กระสอบทรายเพื่อสูบน้ำออกใช้ระยะเวลาเป็นเดือนถึงจะเรียบร้อย มีการเคลียร์กระสอบทรายออก ช่วงนี้วัดต้องหาจ้างผู้ใช้เครื่องมือหนักโดยใช้งบประมาณของวัดหลานแสนบาท...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...แผนในส่วนของการฟื้นฟู

เหยี่ยวยา เช่น การซ่อมประตูระบายน้ำ การเตรียมจุดจุดที่น้ำท่วมขึ้นเพราะเขื่อนมันแตกเป็นจุด แล้วมันจะสามารถเอาน้ำออกได้เร็วคือจุด ซ่อมจุดที่มันแตกให้เร็ว แล้วทำการดูดน้ำออกมันก็จะลงเร็วกว่าที่จะปล่อยให้น้ำไหลไปตามปกติ ตรงนี้ผู้ว่าฯ ได้เรียกประชุมแผนทั้งหมดว่าจุดตรงไหน อะไรที่ต้องใช้ในการดูดน้ำออก เช่นการเสริมที่สูบน้ำ การเพิ่มเครื่องผลักดันน้ำ การเพิ่มแรงดันในแม่น้ำให้สามารถไหลผ่านแม่น้ำเจ้าพระยา ผู้ว่าฯ ได้มีการขอความร่วมมือไปยังเรือผู้ประกอบการเพื่อช่วยผลักดันน้ำ...”

4.2 การชี้แจงข้อเท็จจริงและการทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ชุมชนต่างๆ เช่น ผลกระทบจากการรื้อกระสอบทราย เป็นต้น

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ตรงนี้เราพยายามชี้แจง แต่ทุกคนอยากให้น้ำแห้งเร็ว นายก อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีใครเขาไม่อยากจะให้น้ำท่วมอยู่ บางทีก็ไปรื้อกระสอบทรายกันเองโดยคิดว่าของฉันท่วมของคนอื่นก็ท่วม ตรงนี้ให้น้อย ตรงนี้เราพยายามทำชี้แจงทำความเข้าใจ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...อย่างไรก็ตาม การดำเนินการช่วยเหลือฟื้นฟู เหยี่ยวยาจึงเป็นเรื่องของการจัดการตามนโยบายของรัฐบาล 5,000 กับ 20,000 ส่วนใหญ่จะติดตามให้ส่วนที่มีปัญหาจากชาวบ้านว่าทำไมไม่ได้ 20,000 เนื่องจากอาจจะเกิดจากรายละเอียดที่เขาเขียนขอไป ลงรายละเอียดน้อย ก็เลยไม่ได้เท่ากัน แล้วลักษณะบ้านแต่ละหลัง วัสดุแต่ละหลังไม่เหมือนกัน จึงอธิบายให้เขาฟัง...”

4.3 การกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูลที่เกิดจากน้ำท่วมขัง รวมถึงการฟื้นฟูสถานที่สาธารณะ ตลอดจนการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน บุคลากร เจ้าหน้าที่ลงไปช่วยเหลือและทำความสะอาดตลอดจนงบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดจ้าง

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...พอดูดน้ำสำเร็จ ขยะมากก็ต้องวางแผน เพราะรถขยะของท้องถิ่นส่วนมากจมน้ำ เหลือไม่กี่คันต้องไปจ้างเอกชนมา ขอเงินส่วนกลางมาจัดจ้างรถสิบล้อ จ้างรถแม็กโครตึงขยะข้างถนน หมุนเวียนอยู่เป็นเดือน ไม่เช่นนั้นขยะก็จะเต็มถนน เราไม่รอ ร่างานทเชิงรุก...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...หลังน้ำท่วมเราเร่งดำเนินการฟื้นฟูสถานที่สาธารณะ อาคารบ้านเรือน จัดเก็บขยะมูลฝอย พร้อมดูแลสุขภาพ และเร่งรัดติดตามเงินเหยี่ยวยา...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ส่วนของ อบจ.ให้ความช่วยเหลือด้านการเก็บขยะ เราคุมงานเอง ไม่เหมือนการแจกของหรือถุงยัง

ชีพ เราให้พื้นที่มารับไปเอง โดยมี สจ.เขาเข้สำรวจ แต่เวลาทำความสะอาดเราไปดำเนินการเอง ไม่
ว่าจะเป็นอุปกรณ์รถแมคโคร การจ้าง เครื่องสูบน้ำ เราก็จะเอาของเราไป กรณีการจ้างเอกชนมาเราก็
จะไปดูแลควบคุมในพื้นที่ โดยพื้นที่ประสานงานขอความช่วยเหลือมายัง อบจ....”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย
ภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เรารู้ว่าน้ำกำลังจะลดแล้ว
ผู้ว่าจังหวัดเรียกประชุม ให้มีการวางแผนระยะสั้น ระยะยาว แผนระยะสั้น เช่น Big cleaning day
ผู้ประกอบการก็มีลูกน้อง/ คนงาน ซึ่งไม่สามารถทำธุรกิจได้เพราะน้ำท่วมหมดแต่มีคนงานในมือ แล้ว
เราก็จ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนเพื่อให้เค้าอยู่ได้ เราก็ระดมคนงานที่เราມີอยู่เนี่ยแหละช่วยกันทำความสะอาด
เมืองหรือพื้นที่ชุมชนในบริเวณนั้น...”

4.4 การสำรวจพื้นที่ในชุมชนที่มีน้ำท่วมขังเพื่อเร่งติดตามเงินช่วยเหลือเยียวยาขั้นต้น
5,000 บาท เช่น การสำรวจพื้นที่ทางไกล การถ่ายรูป จัดส่งเจ้าหน้าที่ลงไปดูแลให้การช่วยเหลือ เป็น
ต้น ทั้งนี้ต้องทำการสำรวจอย่างเร่งด่วนและครอบคลุมพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาความล่าช้า เป็นต้น
ตลอดจนจัดงบประมาณในโครงการด้านการช่วยเหลือไปสนับสนุนผู้ได้รับผลกระทบทางอ้อม และ
เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น เนื่องจากหลังน้ำลดชาวบ้านบางส่วนยังไม่สามารถกลับเข้าบ้านได้ อาจ
ขาดแคลนอาหารและปัจจัย 4 อื่นๆ เนื่องจากน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย
ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรื่องเยียวยาครอบครัวละ 5,000
บาท ทำแข่งกับเวลา น้ำยังไม่ทันลดเรากลับชาวบ้านจะเดือดร้อนเราก็รีบสำรวจควบคุม แต่บางที่
ชาวบ้านก็ไม่อยู่บ้าน ก็เกิดปัญหาได้ไม่ครบถ้วนบางบ้าน แต่พอน้ำลดคนที่ซื้อตักข้างสำรวจก็หาว่า
สำรวจเฉพาะกำนัน ญาติกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. พอมีการสำรวจเพิ่มเติมก็จบ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย
ภาครัฐ ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...หลังจากน้ำลดแล้ว ยังมี
กระบวนการที่จะเยียวยาต่อ เงินเยียวยาทั้งของรัฐบาลที่จะช่วยในเรื่องของขั้นต้น 5,000 บาท
หลังจากนั้นก็มีคนร้องเรียนมาอีกว่า ถึงแม้ว่าน้ำไม่ท่วมแต่เดือดร้อน คนที่พูดอย่างนี้คือ คนที่อยู่ตึกสูง
คนพวกนี้คือคนที่อยู่คอนโด บ้านเอื้ออาทร คนพวกนี้บ้านไม่ท่วมเพราะอยู่ชั้น 2 น้ำไม่ท่วมแต่เขาก็
เดือดร้อน เพราะเขาเดินทางไม่ได้ เหล่านี้รัฐบาลก็ดูแลโดยให้กระทรวงพัฒนาสังคมไปช่วยดูแล โดยใช้
โครงการครอบครัวเปราะบาง ความจริงแล้วเงินโครงการครอบครัวเปราะบางมันคล้ายๆ กับ
ครอบครัวที่มีสภาพปัญหาสังคม เอาเงินไปช่วยดูแล ให้การสนับสนุน ซึ่งสนับสนุนได้อีกครอบครัวละ
2,000 บาท...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เทศบาลนครปากเกร็ดได้ดำเนินการเร่งรัดติดตามเงินเยียวยาแก่ผู้ประสบอุทกภัย...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การฟื้นฟูเยียวยา ส่วนงาน สท.ที่ได้ทำคือ อันดับแรกทางท่านนายกเทศมนตรีนครนนทบุรีจัดสวัสดิการ ทางเราก็ก็นำไปช่วย แจกข้าวสารอาหารแห้ง โดยมีการดำเนินการจะเช็คจำนวนคน ซึ่งเรามีกรรมการ ประธานชุมชนอยู่ ลงไปสำรวจตรวจเช็คพื้นที่ว่าบ้านไหนที่เดือดร้อน ก็แจกตามนั้น เป็นการกำกับควบคุมการแจกถุงยังชีพ ช่วงที่มีการรับเงินช่วยเหลือ 5,000 บาท จะมีข้าราชการประจำเข้าไปสำรวจในพื้นที่ และมีการถ่ายรูปไว้หมด บางบ้านไม่มีรูปผมก็ให้ไปประกอบการพิจารณา...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การเยียวยาต้องไปดูในส่วนนอกแนวคันน้ำ ทางเทศบาลมีนโยบายที่จะให้เจ้าหน้าที่ลงไปดูแลตรวจสอบบ้านที่เสียหาย โดยการที่มีคำสั่งผ่านไปยัง กองสาธารณสุขกับกองสวัสดิการที่เคาะดูแลเกี่ยวกับมวลชนโดยตรง ก็เลยลงไปสำรวจโดยกองช่าง คือเราทำงานกันเป็นทีมจะดูความเสียหาย และจ่ายเป็นงบที่หลวงตั้งไว้ให้ เป็นการฟื้นฟูเยียวยาในส่วนหนึ่ง...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...การเยียวยา คือ เราก็นำประธานงานว่าอันไหนที่เขาควรจะได้ เราก็นำมาให้เขา ไปสำรวจให้เขา ติดตามให้เขาว่าอันไหนเขาควรจะได้ 2,000 และ 5,000 บาท เป็นเงินที่มาจากรัฐ แต่ท้องถิ่นจะต้องไปสำรวจความเสียหาย เราก็นำเจ้าหน้าที่ของเทศบาล กองสวัสดิการที่ดูแลอยู่ การเยียวยาสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ในส่วนของงบประมาณ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราจะได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ 5,000 บาท...”

4.5 การสำรวจพื้นที่และเร่งชี้แจงเรื่องงบประมาณช่วยเหลือเยียวยาเพิ่มเติม 20,000 บาท โดยยึดหลักความถูกต้อง โปร่งใสตามระเบียบราชการมีการบริหารจัดการและการประสานงานที่รวดเร็วเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งและความไม่เข้าใจของประชาชน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต่อมามีเรื่องเยียวยา 20,000 บาท ค่าซ่อมบ้าน ตรงนี้มันน่าจะยกเว้นระเบียบ คืออย่าไปใช้ เพราะว่าระเบียบการคลัง 6 ข้อ มันใช้ดุลยพินิจ ขนาดเราตั้งตัวแทนท้องถิ่นดูแลพิจารณา แต่มันจำกัดด้วยเงื่อนไขเวลาต่างๆ คือ ความเร่งรีบ ก็มีการสำรวจไม่ 100% มันเกิดความลักลั่น ทำฉันได้ 5,000 บ้านนั้นได้ 10,000 กว่า ที่ว่าสำรวจตามระเบียบกระทรวงการคลัง บ้านเรือนเสียหายพวกเฟอร์นิเจอร์เขาไม่ให้ ไม่อัด มันพังหมดแต่ไม่ได้ มันได้เฉพาะตัวโครงสร้าง มันก็เลยทำให้เกิดมือบต่างๆ ต้องชี้แจง...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...รัฐบาลก็เจตนาที่จะเอากฎหมาย ระเบียบที่จะดูแล ผู้ที่ประสบภัยพิบัติมาช่วย ซึ่งภัยพิบัตินั้นมีระเบียบของ ปพ. เขาเคยช่วยเหลือคนที่ประสบภัยพิบัติเยียวยาจำนวน 20,000 บาท อย่างไรก็ตาม การพิจารณาในการให้เงิน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ไม่รู้และไม่เข้าใจ หรือบางคนรู้แต่ไม่พยายามจะเข้าใจ เพราะอยากได้เหมือนกับคนอื่นเขา มันก็เลยเกิดกรณีไปปิดถนนประท้วง...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การดำเนินการช่วยเหลือฟื้นฟู เยียวยาจึงเป็นเรื่องของการจัดการตามนโยบายของรัฐบาล 5,000 กับ 20,000 ส่วนใหญ่จะติดตามให้ส่วนที่มีปัญหาจากชาวบ้านว่าทำไมไม่ได้ 20,000 เนื่องจากอาจจะเกิดจากรายละเอียดที่เขาเขียนขอไป ลงรายละเอียดน้อย ก็เลยไม่ได้เท่ากัน แล้วลักษณะบ้านแต่ละหลัง วัสดุแต่ละหลังไม่เหมือนกัน จึงอธิบายให้เขาฟังนอกจากนั้นก็จะมีบ้านที่อยู่นอกแนวกัน นอกจากจะท่วมมานานแล้ว แล้วเขาก็รู้สึกว่าเขาเสียหายมากกว่าและนานกว่า ทำไมได้เงินเท่ากัน ทั้งๆ ที่ด้านในท่วมเป็นบางหลัง แต่เขาท่วมมานานแล้ว แต่การเยียวยาทำไมได้เท่ากัน ผมก็ได้มีการชี้แจงว่าเป็นเรื่องนอกเหนือการช่วยเหลือ เพราะมีสาเหตุจากธรรมชาติ เราไม่สามารถช่วยได้...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การจ่ายเราก็ตกหลักตามความถูกต้อง ตามระเบียบราชการ ถ้าเห็นว่าไม่เหมาะสมก็ให้ทำเรื่องร้องเรียนมาพิจารณาทางเทศบาล นายกสมนึกก็ให้รองนายกลงมารับผิดชอบ ไปดูในส่วนหน่วยงานนั้น ลงไปดูว่าชาวบ้านเดือดร้อนอะไรอีก ตรงนี้ก็พยายามฟื้นฟูเยียวยาไปพร้อมกัน...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...เราติดตามในส่วนที่ชาวบ้านต้องได้รับเงินเยียวยา เหมือนบางที่เรื่องคงอยู่ไม่ส่งเรื่องเงินช่วยเหลือชาวบ้านก็ไม่มา มันต้องมีการไปสำรวจ เพราะฉะนั้นพื้นที่เราช่วงการฟื้นฟูเยียวยาจะไม่มีมาร้องเรียน ไม่มีปัญหาเรื่องมือบ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...เนื่องจากเจ้าหน้าที่จะลงไปสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นตั้งแต่เงิน 10,000 และ 20,000 บาทมันช่วยอะไรไม่ได้มาก บางบ้านเสียหายมาก ก็เกิดปัญหาอย่างที่เป็นข่าวว่ายังไม่ได้รับเงิน อันนี้ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของเจ้าหน้าที่เทศบาลต้องลงพื้นที่ด้วยความเร่งด่วน หากเราเสนอแนะเสนอข้อมูลไปก็จะมีเจ้าหน้าที่มาดูความเสียหายรีบสรุปส่ง ผมมองว่าถ้าตรงไหนทำได้เร็ว ส่งได้เร็วก็จะส่งผลการอนุมัติเงินในส่วนกลางได้เร็วก่อน เพราะฉะนั้น ในระบบตรงนี้ยังไม่ได้มาตรฐาน...”

4.6 การจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน ชุมชน เช่น การซ่อมแซมบ้านพักอาศัย ถนน และสาธารณสถาน เป็นต้นในการจัดสรรงบประมาณส่วนนี้ คือเป็นความดูแลและรับผิดชอบโดยรัฐบาล

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...จากน้ำลดแล้วก็ในช่วงที่ต้องมาดูแลในเรื่องของการซ่อมแซมบ้าน ก็เป็นเรื่องของการที่รัฐบาลพยายามทำให้ตลอดรัฐบาลในช่วงนั้นมีความพยายามที่จะกระจายให้หน่วยราชการรับผิดชอบ เช่น พื้นที่นนทบุรี ก็ให้รัฐมนตรีปลอดประสพเข้ามาดูแลส่วนของกระทรวงคมนาคมเน้นย้ำการช่วยเหลือแม่น้ำท่ามะพร้าวประชาชนสามารถสัญจรได้โดยกำหนดว่า ทำอย่างไรจะกู้ถนนให้คนสัญจรได้ ดังนั้น กระทรวงคมนาคมจึงเข้ามาดูแลในส่วนของการทางหลวงแผ่นดิน แล้วจัดสรรงบประมาณสนับสนุน แต่ที่สรุปแล้วการบริหารงานในระดับภูมิภาคก็ต้องมี ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีเป็นผู้ดูในภาพรวมว่าในเรื่องการกู้ถนนสายต่างๆ โดยใช้เงินมาจากกรมทางหลวง ส่วน อบต.ดูแลในส่วนของการท้องถิ่น ส่งผ่านมาจากจังหวัด ใช้งบดูแลสนับสนุนท้องถิ่น โดยใช้ให้เหมาะสมกับหน่วยงานที่ปฏิบัติ แต่ทั้งหลายทั้งปวง งบประมาณเป็นของส่วนราชการทั้งสิ้น...”

4.7 การสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ประสบมหาอุทกภัยซึ่งสามารถกระทำได้หลายลักษณะ อาทิ การเยี่ยมเยียน การปลดปล่อยจิตใจ จัดกิจกรรมส่งเสริมลักษณะต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความหวัง กำลังใจ อนาคตและสุขภาพจิต เป็นต้น

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ระหว่างเหตุการณ์มหาอุทกภัยครั้งนั้นเราก็ไปเยี่ยมเยียนเขาเสมอ ท่านนายกก็ไปเยี่ยมเยียน ตามสารทุกข์สุกดิบ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...หลังจากน้ำท่วมแล้วเราต้องดูแลสุขภาพจิตใจ มีการปลอบใจแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากมหาอุทกภัย...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาคอีสาน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ช่วงการฟื้นฟูเยียวยานั้นต้องยอมรับว่าคนเราน้ำท่วมบ้านสุขภาพจิตจะเสีย เรา กลุ่ม อสม. ชุมชนจะเข้าไปดูแล ไปให้กำลังใจเค้าไปช่วยฟื้นฟูสุขภาพจิตไปปลอบขวัญให้กำลังใจว่าจะพูดแต่สิ่งที่ดีๆ เพราะว่าเราพยายามที่จะไปช่วยบำรุงขวัญ ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพบ้าง ช่วยแนะนำการออกกำลังกาย เพราะการนั่งๆนอนๆอยู่เฉยๆ มันจะทำให้เป็นโรคซึมเศร้า...”

4.8 การสนับสนุนจากองค์กรภายนอกพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชน ด้านงบประมาณ ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภค ยารักษาโรค รวมถึงการจัดตั้งศูนย์รับบริจาค

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราได้รับการสนับสนุนจากทั้งทางสมาคมพ่อค้า เทศบาลนครนนทบุรีที่จัดงบประมาณส่วนหนึ่งที่จะดูแลพี่น้องหลังจากได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม โดยท่านรองนายกเทศบาล ท่านได้เข้ามาดูแลด้วยส่วนหนึ่งในพื้นที่เพื่อช่วยกันบรรเทาทั้งแจกข้าวสารอาหารแห้ง...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...ภาคเอกชนทุกภาคส่วนลงมาช่วยเหลือ ตลอดจนสื่อสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 และช่องอื่นๆ ได้มาทำข่าว นอกจากนั้นยังมีพี่น้องประชาชนที่จะมาช่วยเหลือได้นำสิ่งของมาสนับสนุนธนาคารไทยพาณิชย์ ศูนย์อิมแพคอารีนาเมืองทองธานีห้างเซ็นทรัล จะมีส่วนร่วมอย่างมากในการช่วยเหลือเทศบาลนครปากเกร็ด โดยเฉพาะพี่น้องที่เป็นชุมชน หมู่บ้านใหญ่ เช่น หมู่บ้านประชาชื่น ได้จัดตั้งศูนย์รวมบริจาคซื้อสิ่งของมาบริจาค โดยมีสมาชิกเทศบาล (สท.) คอยประสานงานว่าขาดแคลนอะไร และมีการระดมเงินมาซื้อของมาทำอาหาร...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีการระดมเงินบริจาคในชุมชนเราและชุมชนที่ไม่น้ำท่วมผ่านเสียงตามสาย ไปช่วยชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ก็ได้หลายหมื่นบาท โดยนำเงินไปซื้ออุปกรณ์ทำความสะอาด แปรงขัดพื้น แปะให้เค้า ช่วยเยียวยาให้เขา...”

4.9 การจัดสรรงบประมาณท้องถิ่น เป็นการดำเนินงานในส่วนของเทศบาลในการจัดสรรงบประมาณท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือประชาชน ชุมชนในพื้นที่รับน้ำหรือเสียสละยอมให้ที่พักอาศัยเป็นเขตพื้นที่รับน้ำและป้องกันน้ำท่วมพื้นที่สำคัญและพื้นที่เศรษฐกิจ จำนวน 2,000 บาท

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2554) ได้กล่าวว่า “...ในเบื้องต้นทางเทศบาลนครปากเกร็ดจะมีงบประมาณส่วนหนึ่งที่จะนำมาใช้ได้ทันที เช่น นำมาซื้อยารักษาโรคต่างๆ ถุงยังชีพจะลงไปสู่พี่น้องประชาชนริมแม่น้ำ เราจะนำไปมอบให้ถึงบ้านในส่วนเทศบาล และเงินสดไปมอบให้บ้านละ 2,000 บาท...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เทศบาลนครปากเกร็ดมอบเงินให้ ครอบครัวละ 2,000 บาท...”

4.10 การอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น การประสานงาน การช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย โดยการจัดตั้งศูนย์ประสานงานให้ความช่วยเหลือที่สะดวกในการจราจรแก่ผู้ประสงค์หรือองค์กรต่างๆ ที่จะเข้าไปดูแลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยหลังน้ำลด และอยู่ในพื้นที่ล่อแหลมเพื่อช่วยเหลือได้ทัน เป็นต้นซึ่งเปรียบเสมือนเป็นส่วนกลางรับความช่วยเหลือ และประสานงาน

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ชุมชนเราก็จะช่วยอำนวยความสะดวก เช่น แจ้งวันเวลาที่เทศบาลฯ จะมาดำเนินการประสานงานให้กับทางเทศบาลฯ ในการให้ความช่วยเหลือหลังจากนั้นก็จะมีเรื่องรัฐบาลช่วยเหลือในการซ่อมแซมบ้าน สมาชิกชุมชนก็จะมารับเอกสารได้ที่ทำการชุมชน เราจะพาไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ แจ้งวันที่เทศบาลให้ไปรับเงินตามกำหนดอย่างเร่งด่วน...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...หลังน้ำลดเราตั้งใจจะปิดศูนย์ตรงวัดหงส์ แต่ยังมีการศึกษาที่เล่น Facebook ต้องการมีส่วนร่วม

ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบเราจึงหยุดไม่ได้ ต้องกลับไปที่คุณ์อีก เพื่อไปดูและช่วยเหลือเรื่องการนัดหมาย ทางวัดหงส์และสมาชิกชุมชนวัดหงส์เขายังทำกับข้าวเพื่อไปช่วยเหลือชุมชนในเขตปากเกร็ด และยังช่วยเหลือชุมชนต่างๆ เช่น ชุมชนบางคูวัดซึ่งน้ำยังไม่ลด อาหารไม่พอเค้าจึงร้องขอน้องๆ ที่เล่น Facebook ให้มาช่วย เค้าจะมาจากที่ต่างๆ และนัดมาเจอกันที่วัดหงส์ บางคนก็เอาข้าวและกับข้าว น้ำดื่มมารวม ทางเทศบาลนครปากเกร็ดก็จัดรถบริการ เทศบาลฯ ไม่ใช่แค่ป้องกันตัวเอง แต่ยังไปช่วยฝั่งโน้นด้วย โดยใช้เรือหางยาวบรรทุกของไปช่วยเหลือ ต่อจากตรงนั้นเราก็ช่วยเยียวยาเค้าไปด้วยหน่วยงานของรัฐที่จะเข้ามาช่วยในพื้นที่เราก็คอยประสานให้ความช่วยเหลือ เราเป็นส่วนกลางรับความช่วยเหลือไปช่วยที่อื่นต่อไป...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...วัดให้การช่วยเหลือ เช่นหน่วยงานเทศบาลนครปากเกร็ดได้นำอุปกรณ์ทำความสะอาดมาไว้ที่วัด ให้วัดเป็นศูนย์กลางการช่วยเหลือเหตุผลที่เทศบาลฯ ใช้วัดหงส์ฯ เป็นจุดศูนย์กลางคือ เราเป็นวัดที่ทางเข้าออกง่าย และมีลานจอดรถสะดวก โดยใช้โรงเรียนวัดหงส์ทองนอกจากนั้นยังมีวัดช่องลมอีกแห่งที่ใช้เป็นศูนย์กลางการช่วยเหลือ เพราะเป็นส่วนที่มีพื้นที่ล่อแหลมต่อการเข้าของน้ำ ดังนั้นเทศบาลฯ ก็จะวางศูนย์กลางเป็นจุดๆ หลายจุด เช่นวัดกลางเกร็ด วัดหงส์ทองและวัดช่องลม...”

5. แนวทางในการบริหารจัดการป้องกันมหาอุทกภัยในอนาคต สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

5.1 การสำรวจพื้นที่ท่วมเพื่อหาสาเหตุของการไม่สามารถป้องกันมหาอุทกภัยครั้งที่ผ่านมาได้ เมื่อมีการสำรวจแล้วควรมีการจัดการประชุมร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและการสำรวจพื้นที่เพื่อวางแผนป้องกันระยะยาวและยั่งยืนควรมีการดำเนินงานทั้งในระดับรัฐบาล ท้องถิ่น ชุมชน ทั้งนี้เพื่อเป็นการวางแผนจัดทำโครงการป้องกันในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลครบวงจร รวมถึงการสำรวจความต้องการของชุมชนในการป้องกันอุทกภัยในอนาคต

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ปีนี้หลังจากน้ำแห้งแล้วเราประชุมทุกส่วนราชการ ภาคประชาชน สภาหอการค้า สภาอุตสาหกรรม ให้ ReX – roy ว่าปีที่แล้วน้ำท่วมมันเกิดจากอะไรบ้าง นอกจากนั้นพอน้ำออกจากพื้นที่แล้วเรามีปัญหาอะไรบ้าง ทำอย่างไรเพื่อให้ น้ำออกจากพื้นที่ท่วมขังเร็วที่สุด และเราทำอะไรบ้างหลังจากได้มีการประชุมกันหลายครั้ง...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...รัฐบาลมีนโยบายสั่งการมาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้กำหนดแผนระยะยาวแผนยั่งยืน โดยเฉพาะจุดล่อแหลมที่เกิดขึ้นในฤดูน้ำหลากหรือมีปริมาณน้ำมาก การประสานไปทางผู้ว่าฯ ส่งไปยังท้องถิ่นให้สำรวจ แล้วทำโครงการส่งมาที่

จังหวัด ทางจังหวัดก็ทำแผนที่ส่งไปยังสำนักนายก ทำเรื่อง ทำโครงการ ตั้งงบประมาณเพื่อจะมาทำการป้องกัน แผนระยะยาว ซึ่งตามริมแม่น้ำก็อาจเป็นแนวเขื่อนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ หรือยกระดับถนนเพื่อเป็นแนวป้องกันน้ำบางส่วน ในเทศบาลนครปากเกร็ดมีบริเวณถนนสุขาฯ 1 และ 2 เป็นพื้นที่ป้องกันน้ำ ดังนั้นแนวทางเตรียมการป้องกันในอนาคต ส่วนใหญ่ตัวแม่คือ รัฐบาล เป็นผู้สำรวจแล้วมากำหนดว่า ในพื้นที่ตรงไหนจะได้รับผลกระทบบ้าง มีแผนป้องกันเตรียมไว้หรือยัง มีวัสดุอุปกรณ์ป้องกันแนวน้ำท่วมหรือยัง ไม่ว่าจะเป็นคูคลอง แม่น้ำที่จะรับสภาพน้ำไว้..”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...แนวทางการบริหาร ในส่วนนี้แต่ละจังหวัดก็ได้ให้หน่วยงานการราชการต่างๆ ไปสำรวจดูแล้วว่าในกรณีที่มีปริมาณน้ำมากๆ เขาควรที่จะหาแนวทางในการป้องกันอย่างไร...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีการลงพื้นที่สำรวจเพื่อวางระบบป้องกัน เช่น บางคลอง บางท่อระบายน้ำ บางจุดเสียหาย บางจุดควรจะมี Flood วาว ไว้เปิดปิดอัตโนมัติ พอน้ำขึ้นเราปิดเองเลย เราไม่ต้องใช้กำลังคนไปหมุนหรือดูแลตรงนั้น เพราะที่ผ่านมาไม่ค่อยมีใครสนใจเท่าไร เพราะบางทีมันไหลจากแม่น้ำเข้ามาโดยเราไม่รู้ว่าจะตรงไหน ดังนั้นเราจึงต้องลงพื้นที่ แล้วไปถามและสำรวจท่อ เพื่อจะได้รู้ว่าจะไปบล็อกกันตรงไหน...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำ ภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีการลงพื้นที่ การใส่ใจกับพื้นที่ที่เคยเกิดอุทกภัย...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ขณะนี้เทศบาลได้ส่งทีมงานป้องกันมาแล้วในการเรียงทราย ทางชุมชนเขาก็เข้าไปสำรวจความต้องการของชุมชน เช่น บ้านไหนต้องทำสะพานเดินบ้าง เรียงทรายโดยมีเจ้าหน้าที่มาจากเทศบาลเป็นผู้ดำเนินการ แต่เราจะเข้าไปประสานอำนวยความสะดวกเรื่องอาหารการกินและสนับสนุนเงินค่าอาหารเป็นประมาณนี้ แต่เราจะบอกกับคณะกรรมการชุมชนเราทุกคนว่าช่วงนี้เราต้องหมั่นดูออกสำรวจสถานการณ์ต่อเนื่อง ให้การช่วยเหลือ อำนาจความสะดวกมีการชี้แจงกับชาวบ้านเพื่อถามความต้องการความช่วยเหลือความจำเป็นเรื่องได้แจ้งเตือนการยกของขึ้นที่สูง...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้องมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการของชุมชนในการป้องกันอุทกภัยในอนาคต เช่นเรื่องที่ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่อยากให้ทำเขื่อน ควรมีการสำรวจ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราก็คิดว่า แล้วปีหน้ามันจะเป็นอย่างไร สิ่งแรกที่เราต้องเตรียมคือ การพิจารณาว่าคราวที่แล้วมันมีปัญหาตรงไหน น้ำมันท่วม

เข้ามาในเมืองทองธานีเพราะมันไม่มี floodway เราก็เลยมาเจาะถนนเป็นร่องน้ำ “Permanent (ถาวร)” แล้วก็ปิดฝาไว้ ก็เลยเป็น “Open Floodway”...”

5.2 การจัดขุดลอกคูคลอง ควรมีการขุดลอกคูคลองเพื่อเป็นการปรับปรุงระบบคูคลอง ล้างทำความสะอาดให้สามารถระบายน้ำและไหลลงแม่น้ำออกสู่ทะเลได้สะดวกและรวดเร็ว ตลอดจนเป็นการป้องกันการอุดตันของลำคลอง

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...หลังจาก Re X – ray เรามีโครงการขุดลอกคูคลองทั้งหมด เครื่อง Flagship ไม่ได้ดูแลแต่ถนนบุรี แต่มันดูแลตั้งแต่จังหวัด ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ มันก็จะเป็นจิ๊กซอ น้ำก็จะไหลเร็วขึ้น...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราดำเนินการปรับระบบคูคลองให้สามารถรองรับน้ำได้ทั้งน้ำฝนและน้ำเหนือ...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...มีการขุดลอกคูคลองทำไปแล้ว โดยก่อนหน้านี้ไม่ได้ทำทุกปี แต่หลังจากที่ทำแล้ว ฝนตกที่ผ่านมาก็เห็นผล เพราะทุกปีต้องสูบน้ำท่วมขังออกติดตั้งเครื่องสูบน้ำฝนที่ตกลงมา แต่ปีที่แล้วขุดลอกคูคลองแล้วสูบน้ำออกน้อยมาก...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราก็ทำเรื่อง “ระบบระบายน้ำทั้งหมด” ซื้อปั๊มน้ำใหม่สั่งซื้อมาจาก Sweden ตอนมหาอุทกภัยปี 2554 ปั๊มน้ำหายากมาก ต้องแย่งกัน ตอนเราก็มีแค่ปั๊ม Mobile จะไปซื้อจากเดิมของราคา 5-7 หมื่น ขายเราแสนห้า ตอนนั้นอะไรๆ ก็แพงหมด เรือปกติ 800-1,200 ขายกัน 7-8 พัน ไม่ซื้อก็ไม่ได้ก็เลยซื้อชะเลย ปั๊มน้ำก็สั่งมาอย่างดีที่สุด ปั๊มเก่าก็ทำการ Over Hall กันใหม่หมด ก็เตรียมตัวรับก็ทำความสะอาดร่องน้ำ...”

5.3 การจัดการซ่อมแซมประตูประบายน้ำที่ชำรุด และจัดทำประตูน้ำถาวร

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...หลังจาก Re X-ray หากพบว่าประตูประบายน้ำที่มันชำรุดแล้วไม่ได้ซ่อมจริงจึงให้ซ่อมทั้งหมดก็ได้มีการดำเนินการซ่อมและติดตั้งเพิ่มบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยามันขาดประตูประบายน้ำอยู่ 3 ประตูคือ ประตูประบายน้ำบางกรวย บางบัวทอง คลองพระอุดมประตูประบายน้ำบางกรวยก็จะป้องกันไม่ให้น้ำไปท่วมบางกรวยประตูประบายน้ำบางบัวทองก็จะป้องกันไม่ให้น้ำมาท่วมบางบัวทองประตูประบายน้ำคลองพระอุดมก็จะป้องกันไม่ให้น้ำไปท่วมอำเภอบางกรวยทั้ง 3 ประตูประบายน้ำนี้รัฐบาลอนุมัติงบประมาณดำเนินการจัดทำแล้ว แต่ต้องใช้เวลา 2 ปีกว่า...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีโครงการที่จะทำการปิด คลองใหญ่ๆ 4 คลอง ทางฝั่งตะวันตก 1) คลองพระอุดม 2) คลองบางบัวทอง 3) คลองอ้อม 4) คลอง บางกรวยขณะนี้ คลองอ้อมทำเสร็จแล้ว ขณะนี้ได้งบประมาณปิดคลองบางกรวยแล้ว ได้รับ งบประมาณที่จะปิดคลองพระอุดมเรียบร้อยแล้ว คลองบางบัวทองได้รับงบแล้ว...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ในส่วนเทศบาลนครนนทบุรี ได้ เปลี่ยนแผนในการซ่อมแซมประตูระบายน้ำทั้งหมดและในส่วนที่ไม่เป็นโครงสร้าง เราได้มีการปรับปรุง ประตูน้ำต่างๆ เสริมหูช้าง เเทคอนกรีตหมดแล้ว...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีการปรึกษา พูดคุยทั้งในสภาและนอกสภา เกี่ยวกับการป้องกันในอนาคตที่จะค่อนข้าง 100% ตอนนี้มีแผนแล้ว คือลำดับแรก เรามีประตูน้ำทุกบาน บางบานจะอยู่ด้านในเข้ามา ไม่ได้อยู่ริมปาก แม่น้ำ ไม่อยู่ปากคลอง ดังนั้นบ้านที่อยู่นอกประตูน้ำก็จะท่วม ก็เลยมีการย้ายประตูน้ำไปไว้ที่ริมแม่น้ำ ประมาณ 10 กว่าบาน นี่คือโครงการแรก...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ชุมชนแถวปากเกร็ดมีส่วนหนึ่งที่อยู่ริมแม่น้ำ เราก็ดูตามสภาวะน้ำ (และเราทำคัน และกระสอบ ทายกกันทุกปีเมื่อถึงฤดูน้ำหลาก) โดยเทศบาลนครปากเกร็ดคอยมาดูแลประตูน้ำ และจุดไหนที่ ขาดต้องมีการแก้ไข...”

5.4 การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ และจัดทำสถานีสูบน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสูบน้ำ ดันน้ำสู่แม่น้ำและทะเล โดยเฉพาะการจัดทำสถานีสูบน้ำควรมีการจัดทำขึ้นทุกคลอง

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เครื่องสูบน้ำที่ไม่พอก็ให้ไปติดตั้ง เครื่องสูบน้ำที่มีปัญหาตั้งแต่ปีที่แล้วปีนี้เราก็ไปตั้งเพิ่มเช่น เดิมแม่น้ำเจ้าพระยามีเครื่องสูบน้ำอยู่ 30 เครื่อง สูบได้วันละ 3 ล้าน ลบม. / วัน ก็ไปเพิ่มอีก 47 ตัว สามารถสูบเพิ่มได้อีกวันละ 8 ล้าน ลบม. / วัน รวมแล้วเป็น 11.5 ล้าน ลบม. / วัน เพิ่มอีกสองเท่า ส่วนแม่น้ำท่าจีนพอเวลาออกดูน้ำออกทาง ตะวันตกไปหาแม่น้ำท่าจีน แม่น้ำท่าจีนเดิมมี 47 เครื่องเราเพิ่มอีก 57 เครื่องเดิมเราสูบน้ำวันละ 12 ล้าน ลบม. / วัน สูบได้อีก 13 ล้าน ลบม. / วัน รวมเป็น 25 ล้าน ลบม. / วัน เพิ่มได้อีกเท่าตัวกว่า มันจะเพิ่มประสิทธิภาพในการดูน้ำออกนอกจากนั้น ของเราชนาบ - ขวา เราจะมีคลองไขว้ คลอง พระพิมล คลองพิมลราชา คลองโยง คลองขุนศรี ตรงนี้ คลองมันยาว ปีที่แล้วเรามีเครื่องผลักดัน น้ำต้องใช้เรือ ต้องมีเครื่องผลักดันน้ำอีก 150 ตัว ที่จะดันน้ำออก นอกจากนั้นเรายังมี Mobile Unit เครื่องสูบน้ำที่ไปติดตั้งแล้วเป็นฟิคครอสอีก 258 ตัวขนาดใหญ่ที่จะไปเสริมอีก สรุปลงแล้วจะเบา

ขึ้นเพราะปีที่แล้วเราหาเครื่องสูบน้ำยากลำบากที่นี้ทางทิศใต้คลองมหาสวัสดิ์ เราเพิ่มประสิทธิภาพในการดูดน้ำออกไปทางนครปฐม เพิ่มอีกประมาณ 10 เท่า ออกจาก กทม. แล้วก็มีเครื่องผลักดันน้ำออกจากทางประตูดิมพลี เพราะมันจะออกได้ 3 ทางนี่คือเครื่องเครื่องสูบน้ำ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราได้ดำเนินการจัดทำสถานีสูบน้ำให้ครบทุกคลอง...”

5.5 การจัดทำแนวคันกันน้ำหรือเสริมถนนให้สูงขึ้นเพื่อป้องกันน้ำสูงท่วมถนนและสามารถใช้ถนนได้เมื่อมีน้ำท่วมขัง ตลอดจนสามารถสูบน้ำออกจากถนนได้รวดเร็ว

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ตรงแนวคันดินกัน ตามธรรมชาติเราต้องรอถ้าจะสูบน้ำได้ก็ให้ไปเสริมถนนให้สูงขึ้นเวลาสร้างแนวคันกันน้ำจะได้ใช้กระสอบทรายในการกันไม่มากเนื่องจากมันมีแนวคันดินกันอยู่แล้ว เวลาน้ำลดจะได้สูบน้ำได้ง่ายดังนั้นบริเวณแนวถนนจะเป็นแนวคันกันน้ำโดยยกให้สูงขึ้น ตรงถนนสาย 340, 345 และ 346 เรายกสูงและเรามีแบร์ริเออร์ เตรียมพร้อมไว้ซึ่งเป็นของกรมทางหลวง และกรมโยธาธิการ ดังนั้นริมฝั่งตะวันออกเทศบาลนครนนทบุรี และเทศบาลนครปากเกร็ดเอาอยู่ แต่ฝั่งตะวันตกท่วมหมดเราก็ไปเอาแนวถนนธรรมชาติยกให้สูงขึ้นตลอดแนวซึ่งขณะนี้กำลังทำอยู่ก็จะสร้างความมั่นใจให้เห็นในแนวทางป้องกัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เรามีแนวความคิดใหม่ คือถ้าให้ดูแนวถนนของท้องถิ่น ซึ่งมันมีอยู่แล้ว ซึ่งน่าจะมีแนวทางหลวงท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็น อบต. หรือเทศบาลสร้าง ที่ใกล้แม่น้ำที่สุด เอาแนวนั้นขึ้นมา ใหนๆ จะเสียเงินแล้ว เอาแนวนั้นขึ้นมาเพื่อที่จะช่วยดูแลพื้นที่ให้ได้มากที่สุดวิธีคิดนี้ไม่ได้หมายความว่า ต้องยกถนนทั้งหมด บางพื้นที่ถ้าหากไม่สามารถยกถนนได้ก็ทำเป็นแบร์ริเออร์คล้ายๆ กับเป็นแท่งคอนกรีตเอามากั้นน้ำ เพราะถ้าทำถนนทั้งหมดมันจะเกิดผลกระทบกับสภาพความเป็นอยู่ปัจจุบันของชาวบ้านซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ลุ่ม ถ้าเรายกถนนไปสูงทั้งหมด...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ควรปรับถนนให้อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อเตรียมการป้องกัน เพราะปีที่แล้วเราใช้ถนนกัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ที่เห็นชัดเจนก็คือเราทำถนนใหม่ทั้งเส้น ถนนเก่ามันต่ำมาก ตอนนี้เรายกถนนขึ้นมาอีก 50 เซนติเมตร ตอนนี้ถนนเส้นหลักจากแจ้งวัฒนะไปถนนติวานนท์ เราทำเป็นคอนกรีตรับน้ำหน้าทางกรมทางหลวงที่เราใช้งบประมาณไป 150 ล้านบาท โดยใช้เงินของเราเอง ในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมาเบิกจ่ายเงินผู้รับเหมาไปหมดแล้ว แล้วเรื่อง

การทำ Floodway เรื่องการซื้อปืมน้ำ รวมกันแล้ว 3-4 รายการใช้งบประมาณ 200 ล้านบาท นี่คือแผนที่เราจะทำ หลังน้ำท่วมปีที่แล้วปีที่เราทำวางแผนงาน แล้วเราก็ ลงทุนด้วยงบประมาณ 200 ล้านบาท แล้วก็โครงการปรับปรุงถนนทางเข้าด้านหน้าผ่านเข้ามามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เดิมจะเป็นจุดที่ต่ำกว่าถนนแจ้งวัฒนะ สังเกตได้ว่าถนนแจ้งวัฒนะหลังจากที่เค้าปรับปรุงมันจะสูงมาก ซึ่งเรารู้สึกว่าต้องยกถนนเราให้สูงไปเท่าให้ได้...”

5.6 การจัดทำเขื่อนกั้นน้ำชั่วคราว ควรมีการจัดทำเขื่อนชั่วคราวก่อนเพื่อเป็นการป้องกันก่อนสร้างเขื่อนถาวร อย่างไรก็ตามการจัดทำควรมีการสำรวจความพร้อมและความต้องการของชุมชน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ระยะเวลาสองปีจากนี้ถ้าเข้ามาเราจะทำอะไร คำตอบคือเราทำเขื่อนกันน้ำชั่วคราวไว้แล้ว มันก็จะป้องกันได้ส่วนหนึ่งซึ่งทำให้การระวังป้องกันเรามีความพร้อมมากขึ้นถามว่าแล้วทำไมเกาะเกร็ดไม่สร้างแนวกันน้ำถาวรไปเลย เราเคยให้กรมโยธาฯมาสำรวจจะทำเขื่อนรอบ แต่ชาวบ้านเขาไม่ยอม เขาไม่เอาเพราะมันไปทำให้วิถีชีวิตเขาเปลี่ยน เขายอมที่อยู่แบบนั้น...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ตั้งแต่ปี 2548ที่มีน้ำท่วมแต่สภาพจุดอ่อนของเทศบาลตอนนี้ หรือท้องถิ่นมันก็ยังมียู่ตรงที่วัดสลักเหนือที่ยังไม่มีเขื่อนอยู่หนึ่งช่วงตรงที่ประมาณ 200 เมตรช่วงนั้นเป็นช่วงที่บริษัทอุตสาหกรรมยังไม่ยอมให้ทำหลังจากที่เลิกกิจการไปก็เกิดช่องว่างแต่ปัจจุบันเทศบาลนครปากเกร็ดเอาดินมาตั้งเป็นผนังป้องกันไว้แล้ว ในส่วนของบริเวณวัดช่องลม เขื่อนตรงนี้อาจจะมีปัญหามาก ทำไปก็พังทลาย ดินสไลด์ เนื่องจากลักษณะของดินข้างล่างมีปัญหา ตอนนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของกรมโยธา ตรงนั้นก็คงไม่มีอะไร...”

5.7 การจัดทำเขื่อนถาวร เพื่อเป็นแนวป้องกันในระยะยาวและถาวร ซึ่งถือเป็นการป้องกันการเชิงโครงสร้าง

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราไปทำเขื่อนกันน้ำที่วัด 4 แห่ง ได้แก่ วัดปรามโทย วัดเสาชงทอง วัดฉิมพลี วัดอูด ซึ่งจะเห็นได้ว่าปีที่แล้ววัดปราม เป็นพื้นที่แห้งน้ำไม่ท่วมจึงสามารถเป็นสถานที่ใช้ประกอบอาหาร ทำกิจกรรมต่างๆได้ที่สำคัญระยะยาวเราจะทำเขื่อนซีเมนจาก กทม. มาเชื่อมทั้งสองข้าง เป็นโครงการระยะยาวซึ่งจะป้องกันได้...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคอีสาน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทางพื้นที่ได้มีการสำรวจพื้นที่เพื่อวางแผนจัดทำแนวป้องกันถาวร และปรับแนวถนนเพื่อป้องกันอุทกภัย...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...แนวทางในการบริหารจัดการเพื่อป้องกันมหาอุทกภัยซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต สำหรับที่เทศบาลนครปากเกร็ด ก็คงดำเนินการจัดทำเขื่อนริมน้ำให้แล้วเสร็จ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ในส่วนเทศบาลนครนนทบุรี ได้เสนอนโยบายรัฐบาลในการทำแนวเขื่อนป้องกันน้ำท่วม ตั้งแต่วัดปากน้ำ ถึงคลองบางตลาด ความยาวประมาณ 11 กม. ซึ่งจะเป็นเขื่อนถาวร ริมแม่น้ำเจ้าพระยา...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมมองว่าการแก้ไขถ้าไม่แก้ไขที่โครงสร้าง มันจะยากในการป้องกัน ดังนั้นอีกโครงการหนึ่งที่เราดำเนินการ คือ ก่อทำเขื่อนถาวร แผนการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ความยาวจากวัดเชิงท่า ถึงวัดกำแพง ย่นคลองตรงบางเขน ประมาณ 6-7 กิโลเมตร มีการประสานงาน พูดคุยกับเทศบาลใกล้เคียงเรียบร้อยแล้ว เพราะต้องประสานกัน เนื่องจากบางคลองเราใช้ร่วมกัน...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ในส่วนที่เราดูแลอยู่โดยเฉพาะพื้นที่ที่น้ำมันจะต่ำลงไปทุกปี พื้นดินจะทรุดลงทุกปี ระดับน้ำจะสูงขึ้น แล้วอย่างที่บอก การวางแผนระดับมองการณ์ไกล ทางเทศบาลนครนนทบุรี ก็มีการวางแผนทางที่จะทำเขื่อนกันน้ำถาวร เพื่อไม่ให้หน้าดินทรุดตัวลง ดังนั้นจึงมีนโยบายและ การขออนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นมาตรการป้องกันอย่างถาวร...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทราบมาว่าการป้องกันระยะยาวเทศบาลนครปากเกร็ดจะทำเขื่อน...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ชุมชนแถวปากเกร็ดมีส่วนหนึ่งที่อยู่ริมแม่น้ำ เราก็ดูตามสภาวะน้ำ และเราทำกระสอบทรายกันกันทุกปี อย่างไรก็ตามทราบมาว่า เทศบาลนครปากเกร็ดมีการป้องกันระยะยาว การทำเขื่อนชาวบ้านเกรงจะทำให้เสียภูมิทัศน์ริมแม่น้ำ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมอยากให้เราเขื่อนด้านหน้า ผังตรงข้ามเราที่เขาท่วม ซึ่งเป็นเขื่อนถาวร ผมทราบมาว่า ทางเทศบาลฯ มีนโยบายที่จะเนินการนะ เขาบอกจะทำแต่ไม่รู้ชาวบ้านเขาจะยอมหรือไม่ การมีเขื่อนถาวรจะได้กันกระสอบทรายง่ายๆ เวลาน้ำมาจะได้ไม่ต้องกันแถบนี้ เป็นเขื่อนริมน้ำสูงกว่าระดับริมแม่น้ำ ทำเลาะไปเรื่อยๆ ทางฝั่งโน้นแล้วถ้าน้ำมาหรือรั่ว เราก้จะได้เอากระสอบทรายมากันเป็นจุดๆ จะได้ไม่ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณด้วย...”

5.8 การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อเป็นการแจ้งข่าวสาร ประกาศ แจ้งเตือนให้ท้องถิ่นมีการเตรียมตัวเฝ้าระวังไม่ประมาท นอกจากนั้นยังรวมถึงการใช้สื่อท้องถิ่นชุมชนในการสื่อสารเพื่อเชิญชวนเข้าร่วมประชุมชี้แจงรับทราบข้อมูลภายในชุมชนอย่างต่อเนื่องการประชุมเป็นการรับทราบข้อมูลจากการประชาสัมพันธ์จะทำให้เกิดการตื่นตัว ติดตามปริมาณน้ำและเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้ดี

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 28 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราไม่ประมาท เราก็มีการแจ้งเตือนให้ท้องถิ่นวางแผนกันน้ำในพื้นที่ท่วมซ้ำซาก – พื้นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะเกาะเกร็ด เพราะทุกปี น้ำจะท่วมทุกปี...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ในการบริหารจัดการเพื่อป้องกันมหาอุทกภัยซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยเรามีการประชาสัมพันธ์โดยแจ้งข่าวชุมชนและวางแผนทำงานร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราใช้การประชาสัมพันธ์ไปยังชุมชน แล้วดูว่าแนวโน้มที่จะมาทำร่วมกันได้มาวางแผนร่วมกันหลายพื้นที่ปีที่แล้วเขาร่วมมือกันจึงอยู่รอดมาได้ นำประชาชนในพื้นที่มาช่วยกัน แทนที่จะป้องกันแบบบ้านใครบ้านมัน ส่วนชุมชนต่างๆ ทาง อบจ.ได้มีการเชิญมาพูดคุยร่วมกัน เพื่อรับทราบข้อมูลการวางแผนการร่วมมือกัน ซึ่งได้รับการสนับสนุน บางหมู่บ้านก็มีการตื่นตัว มาหา มาพบขอรับรองเราให้ดำเนินการ ส่วนใหญ่เราจะเชิญประธานหมู่บ้านเข้ามารับทราบข้อมูลต่างๆ ในการเตรียมการ...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ควรติดตามดูปริมาณน้ำปีที่แล้วกับปีนี้ ดูปริมาณน้ำฝนตก ให้ติดตามอย่างมีวิจารณญาณ ติดตามข่าวสารจากคนรู้จักในพื้นที่ เช่น บริเวณเขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนตงูมิล เพื่อติดตามข่าวสารการเดินทางของน้ำ ติดตามข่าวทิศทางของฝน ร่องมรสุมมาทางไหน มันจะส่งผลกระทบเรามากๆ เตรียมเก็บของไม่ใช้ประจำวันขึ้นที่สูง เผื่อปีปบปน้ำมา เพื่อไม่ให้ของเสียหาย และได้ประชาสัมพันธ์กับชุมชนแล้วว่าให้ทำอย่างนี้เพื่อเตรียมตัวไว้ก่อนให้ฟังข่าวปริมาณน้ำฝน...”

5.9 การประสานงานในระดับท้องถิ่น สามารถกระทำได้โดยประสานผ่านผู้นำหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ในพื้นที่เพื่อจัดทำแผน โครงการ การประสานงานที่รวมเร็วคล่องตัวในการป้องกันมหาอุทกภัยในอนาคตเสนอไปยังรัฐบาล รวมถึงท้องถิ่นเองควรมีการจัดประชุมเพื่อหาแนวทางป้องกันในอนาคตและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...สส. ในพื้นที่ก็มีการประสานเรื่อง

วัสดุอุปกรณ์ที่จะลงไปในพื้นที่ว่าท้องถิ่นต้องการอะไรบ้าง ให้ทำแผน ทำโครงการขึ้นมาแล้วผมจะได้ นำเสนอรัฐบาลให้...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ในอนาคต รัฐบาลควรมีการสร้างแนวริมแม่น้ำ แต่ผมว่าเอาไม่อยู่ ถ้าน้ำมากเท่าปี 2554 ดังนั้น เราอาจพิจารณาความร่วมมือของแต่ละพื้นที่ และมีการประสานความร่วมมือ ปีที่แล้วตัวใครตัวมัน ต้องมี กรรรมตัวของหมู่บ้านต่างๆ ในเขตพื้นที่เดียวกัน หมู่บ้านต่างๆ ต้องมาร่วมมือกัน ต้องเอาภาค ประชาชนมาร่วม...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...อสม. เรามีการประชุมร่วมกันกับทางจังหวัด ซึ่งเป็นการเรียกประชุมพูดคุยกัน ในท้องที่มีการประสานงานกันตลอดทั้งภาคส่วนจังหวัดประสานมายังท้องถิ่น ท้องถิ่นก็จะมี การเตรียมความพร้อมในทุกๆปี เราก็จะดูตามสถานการณ์ของทุกปี ซึ่งก็จะมี การดูแลซ่อมแซมต่อ เต็มจากจุดที่เสียหาย...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ผมเห็นว่า ควรมีการประสานงานกันที่ผ่านมามมองว่าหน่วยงานไม่ประสานกัน การฟังข้อมูลข่าวสารก็มีการปิดข้อมูลข่าวสารไม่มีการประสานงานกัน ทุกคนต่างคน ต่างทำไม่มอง ภาพรวม เอาตัวรอดกัน ต้องมองภาพรวม ระดับรัฐบาลคุยกันว่าจะทำอะไร หน่วยงานราชการ หลายที่ยังปล่อยให้ น้ำท่วมพื้นที่ แสดงว่าข้อมูลเพื่อเตรียมการป้องกันผลิตผลอีกทั้งการสั่งการกับ ประชาชนก็ไม่รู้เรื่อง...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...จากการประชุมร่วมกับเทศบาลนครปากเกร็ดหรือชุมชน ได้มีการวางแผนไว้โดยเทศบาลฯ เขาจะ เตรียมการ ทำงานมาตั้งแต่เดือน ส.ค. เช่นเตรียมพวกไม้ทำสะพาน อุปกรณ์พื้นฐาน มีสะพานจากตัว บ้านเดิน เข้า-ออก เมื่อทราบข้อมูลจากเทศบาลฯ ณ จุดนี้ กรรมการชุมชนเราจะไปดูน้ำ ติดตาม สถานการณ์ปริมาณน้ำ มาประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านให้เก็บของ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้องประสานงานกัน ปีที่ แล้วเกิดความเสียหายเพราะเค้าไม่ได้ประสานกัน ทำให้น้ำมันท่วมเลอะเทอะไปหมดจนถึงลาดพร้าว รามอินทรา ทุกคนได้รับความเดือนร้อนเหมือนกัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “... หอการค้าจังหวัดนนทบุรีได้ ร่วมประชุมกับทางจังหวัดนนทบุรีและชลประทานจังหวัดเพื่อรับทราบการดำเนินโครงการต่างๆ ใน การเตรียมการล่วงหน้า...”

5.10 จัดการจัดทำหรือขยายท่อระบายน้ำเพิ่มเติม เพื่อการระบายน้ำลงสู่แม่น้ำลำคลองได้รวดเร็ว

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ปีที่ผมเป็นผู้แทนราษฎร ในปีงบประมาณปี 2555 เส้นทางตั้งแต่ถนนติวานนท์ แยกสวนสมเด็จมาถึง 5 แยกปากเกร็ด ซึ่งถนนติวานนท์ตามเส้นทางนี้ทั้งสองฝั่งยังไม่มีท่อระบายน้ำ หลังจากที่ผมไปเป็นผู้แทน ผมได้ประสานกับกรมทางหลวงให้ตั้งงบประมาณทำโครงการทั้งสองฝั่ง ได้งบประมาณมา 420 ล้านบาท จะเป็นงบบุคลากรดำเนินการต่อเนื่องตอนนี้อยู่ระหว่างดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง พอท่อระบายน้ำติวานนท์เสร็จก็จะระบายน้ำสู่ประตูระบายน้ำบางพิงเป็นสายหลักเพื่อบรรเทาคลองบางพูดด้วย ทุกอย่างก็จะมารวมบรรจบกันหมด คลองบางพูด เป็นการเตรียมการในเรื่องโครงสร้างถาวรระยะยาว...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทราบมาว่ามีการดำเนินการจัดระบบระบายน้ำบริเวณถนนติวานนท์ ซึ่งปัจจุบันมันไม่มีระบบระบายน้ำ คือ พอบ้านใครมาสร้างและถมทำให้ร่องน้ำตัวนี้ขาดหายไปบ้าง พอตอนน้ำท่วมมันเราก็ได้เห็นว่ามันติวานนท์เป็นถนนที่ไม่มีระบบที่ดี มันจะไม่ช่วยระบายน้ำออกจากระบบทั้งหมด ก็จะเกิดปัญหาได้ก็ทราบว่าหน่วยงานเค้าไปผลักดันจนได้งบประมาณในเรื่องของการปรับปรุงถนนติวานนท์ทาง โดยทาง สส.มนตรี บอกเขาแล้วว่า ได้งบประมาณแล้ว จะใช้เวลาทำ ซึ่งเป็นข่าวดีสำหรับประชาชนในเขตเทศบาลนครปากเกร็ด...”

5.11 การบริหารการมีส่วนร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและการสร้างชุมชนเข้มแข็งการมีส่วนร่วมของชุมชนก่อให้เกิดพลังความร่วมมือในด้านต่างๆ ช่วยให้การบริหารจัดการมีการขับเคลื่อน นอกจากนั้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมก่อให้เกิดประสิทธิภาพในเรื่องหนึ่งเรื่องใดเพื่อการพัฒนาในระดับท้องถิ่น การสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันช่วยก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการสร้างชุมชนเข้มแข็งโดยการส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้แก่ชุมชน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 22 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ส่วนเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นพลังอย่างหนึ่งที่จะมาช่วยขับเคลื่อนถ้าเราไม่เริ่มจากจุดของชุมชนก่อน ประชาชนทั่วไปก็คงจะไม่รู้ว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างไรแต่ละชุมชนก็จะไปชักนำชักชวนกันเข้ามามีส่วนร่วม คนที่พักอาศัยอยู่ในแต่ละชุมชนโดยเฉพาะ 63 ชุมชน ในเทศบาลนครปากเกร็ด ซึ่งเป็นตำบลกระจายกันอยู่เต็มพื้นที่ พอชุมชนจุดฉนวนขึ้นมามีส่วนร่วมโดยเฉพาะประธานชุมชนให้ช่วยดำเนินการนายกเทศบาลฯ จึงเล็งเห็นความสำคัญของชุมชน และจุดฉนวนด้วยการมีส่วนร่วมชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารท้องถิ่น ชุมชนหรือการขับเคลื่อนท้องถิ่นโดยไม่มีส่วนร่วม จะ

บริหารจัดการลำบาก แต่ไม่ทราบว่าท้องถิ่นอื่นจะกำหนดอย่างไร แต่ที่ปากเกร็ดนี้หัวใจสำคัญ คือ ชุมชน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ในส่วนภาคประชาชนมีส่วนร่วม ในส่วนนี้ แม้ว่าเราจะได้รับงบประมาณมาดำเนินการ แต่ถ้าชาวบ้านหรือประชาชนเดือดร้อน จะล้มความทุกข์ที่ผ่านมาตอนน้ำท่วม หน่วยงานใดจะมาช่วยเหลือหรือจัดทำอะไรก็ให้ทำเลย เรียกว่า ยอมทุกอย่าง แต่พอน้ำลดชาวบ้านก็จะล้มความเดือดร้อน และคิดว่านานๆ ท่วมที่ ผมเลยบอกกับทาง จังหวัดว่าให้ลงไปทำประชาพิจารณ์ ถามความเห็นลงประชามติเสียให้เสร็จ แล้วก็ให้ทำเป็นบันทึก ทำเป็นคลิปไว้ให้เรียบร้อย ว่ามีการคุยกันแล้ว มีการทำประชามติในพื้นที่แล้ว...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ในส่วนชุมชนที่ให้การช่วยเหลือ ผมว่าความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลฯ กับชุมชน ก็จะมีส่วนสำคัญ เรามีความเอื้ออาทรต่อกัน เพราะทาง เทศบาลฯ เวลาทำงานงบประมาณของรัฐบาล หรือตั้งงบประมาณเราจะเชิญชุมชนร่วมประชุม และเป็นผู้ เสนอโครงการว่าเขาต้องการอะไรในชุมชน เรียงลำดับความต้องการมา อยากให้พัฒนาอะไรบ้าง เรา มีอยู่ 93 ชุมชน ทุกคนก็ทำเรื่องมา แล้วเราก็มารวบรวมมาให้เขาคัดแยก เรียงลำดับ 1 2 3 ...อะไร ที่ให้ได้ 1 2 ไปก่อน อะไรที่ 3 4 ยังไม่ได้ ก็ให้รอไปก่อน ซึ่งในส่วนนี้ทำให้ชุมชนเขามีความผูกพันกับเทศบาลฯ ว่า เราให้ความสำคัญเค้า ในการจัดสรรงบประมาณต่างๆ เขาจะมี เป็นผู้ชี้แนะ เหมือนกับโครงการที่เรา มี การปรับเปลี่ยนเลขที่บ้าน ซึ่งไม่มีใครทำสำเร็จ แต่เราทำสำเร็จไปแล้ว ตำบลหนึ่ง คือตำบลท่าทราย เปลี่ยนเลขบ้านใหม่ทั้งหมดให้เป็นมาตรฐาน นี่เป็นเรื่องของความสัมพันธ์กับชุมชน...”

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ภาคประชาชนถือว่ามีความสำคัญและควรมีความตื่นตัวมากกว่านี้ เพราะถ้าปล่อยให้ภาครัฐ ดำเนินการบางครั้งจะรั่วไหลเยอะ ถ้าประชาชนตื่นตัวเข้ามาดูแลกันมากขึ้น เจ้าหน้าที่รัฐก็จะได้ไม่กล้า ทุจริต ความจริงแล้วเรื่องแบบนี้ประชาชนทราบดี เพราะประชาชนเขาอยู่ในพื้นที่มานาน เขาู้ดีกว่า ภาครัฐ...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัย ภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 24 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...การมีส่วนร่วมของชุมชนเรามี การประสาน การหลอมรวมชุมชน เวลาเขามีประชุมชุมชน เราก็ไปร่วมกับเขา และเมื่อมีการจัด ประชุมเรารู้จักประธานชุมชนกันทั้งหมด ดังนั้นเมื่อตอนเกิดอุทกภัย พื้นที่ใกล้เคียงเค้ามีปัญหาเราก็ไป ช่วยเค้า ชนคนไปช่วยเค้า ไปช่วยกันประสานเข้าไปช่วยได้ง่าย...”

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “... อสม. ตอนนั้รับจิตอาสาป้องกันภัยพิบัติเพิ่ม เนื่องจากเราได้บุคลากรส่วนนี้มา

เป็นกำลังเสริม ตอนนี้มี อพม.(อาสาพัฒนาสังคม) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เข้ามาเยียวยาบำบัดเข้าไปฟื้นฟูเสริมสร้างเกี่ยวกับการเสริมอาชีพให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากมหาอุทกภัยที่ผ่านมา แต่ไม่ได้หมายความว่าหมดน้ำท่วมแล้วกลุ่มคนพวกนี้จะหายไป อพม. และ อสม. พวกนี้ยังอยู่แต่พวกนี้ทำงานบูรณาการร่วมกัน หลังจากเหตุการณ์น้ำท่วมแล้วการที่เราเข้าไปให้ความรู้กับคนในชุมชน เราก็มีกลุ่มครูอาสาที่ลงไปให้ความรู้กับเด็กๆ เพื่อให้เด็กในชุมชนห่างไกลยาเสพติดตรงนี้ก็คิดว่าทำให้ชุมชนเข้มแข็ง เพราะกิจกรรมเรามีทั้งปี...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทางวัดได้รับอนุเคราะห์ทั้งเครื่องมือหนัก – เบา โดยได้รับความร่วมมือจากชาวบ้าน บอกกับพระวัดว่ามีอะไรต้องช่วยกันตรวจตราแล้วลงมือช่วยกันทำอย่างสามัคคี ถ้าชาวบ้านท่วมวัดพระสงฆ์ก็ท่วมหมดต้องพึ่งกันและกัน วัดเสียสละได้ก็เสียสละในลักษณะน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า...”

ผู้นำ/หัวหน้า/ประธานชุมชน ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 26 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...การมีส่วนร่วมของชุมชน อาตมาคิดว่า “สำคัญมาก” ความสามัคคี ถ้าชุมชนข้างนอกเห็นแก่ตัวกัน กันแต่บ้านของตัวเอง ก็ไม่มีประโยชน์...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ตอนจบงานน้ำท่วม เราก็เริ่มสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นโครงการซึ่งเราเชิญประธานชุมชนของปากเกร็ดทั้งหมดมาประชุมที่เมืองทอง แล้วก็นายกเทศมนตรี นครปากเกร็ด เขาจะมีวาระที่พูดคุยกับชุมชนเราก็ให้นายกฯ มาจัดที่นี้เลย มาจัดฟรี พอมาจัดเราก็ขอให้นายกฯ แจ้งประธานชุมชนเรื่องน้ำว่า เราสามารถสร้างงานในชุมชน ในลักษณะที่เรียกว่า “Casual Job” คือมาทำชั่วคราว เราสามารถให้คนในชุมชนมาทำงานกับเราได้ เป็นการสร้างงานให้กับชุมชน เราต้องการให้ชุมชนรู้สึกว่ามีอิมแพค เป็นที่ที่เขาสามารถมาฝากชีวิตได้ ก็เอาวาระนี้เข้าไปในการประชุม ประธานชุมชนคนใดที่ต้องการให้ทางลูกบ้านหางานทำชั่วคราว เราก็ทำโครงการนี้กับท่านนายกฯ มอบหมายให้ทาง H&R เค้าไปดำเนินการต่อ ทางแต่ละชุมชนก็จะมีความชำนาญ ต่างกับช่วงแรกๆ ก็มีการเข้ามาทำงานกับเรา บางคนอาจได้ทำงานต่อไป เราก็แจ้งว่าโครงการนี้จะทำต่อไปเรื่อยๆ เพราะเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการสร้างงานจริงๆ เราก็ต้องเลี้ยงใช้คนที่อยู่ในพื้นที่ก่อนเพื่อให้เค้ารู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน...”

5.12 ข้อเสนอแนะอื่นๆ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

5.12.1 การเตรียมการล่วงหน้าและต่อเนื่องทุกปี ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการบริหารจัดการและป้องกันอุทกภัย การขุดลอกคูคลอง ท่อระบายน้ำ และจัดทำแนวป้องกัน ตลอดจนการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราเตรียมการล่วงหน้าอย่าง

ต่อเนื่องทุกปี สำหรับโครงการที่จะเป็นแนวทางสำหรับป้องกันน้ำท่วมในอนาคต เช่น เรามีการเตรียมการด้านเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าไปดูแลช่วงน้ำท่วม จัดทำแนวป้องกัน มีการขุดรอกคูคลอง มีการวางแผนการสูบน้ำและระบายน้ำ การจัดการกับปริมาณฝนตกที่ตก และน้ำมันท่วมขัง การขุดรอกท่อระบายน้ำ รอกคลองต่างๆ ซึ่งเราวางแผนที่สัมพันธ์กันทุกขั้นตอน อย่างไรก็ตาม ผมคิดว่านายกเทศมนตรีหลายๆ ท่านเขาทำโครงการต่อเนื่องกันตลอด และมีความรู้ความสามารถ แต่บางทีอาจจะขาดความต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงตัวนายกเทศมนตรี ซึ่งจริงๆ แล้ว ปัจจัยของเรื่ออุทกภัยนั้นเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เพราะว่ามันสร้างความเสียหายให้กับพี่น้องประชาชนเป็นจำนวนมาก...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราพยายามที่จะมีการสื่อสาร (communicate) กันอย่างต่อเนื่องเรื่องกระบวนการป้องกันและเตรียมการ แล้วเป็นโชคดีที่ในปีที่ได้รับการบริหารที่ดี ไม่ใช่อยู่ดีๆ ปลอยน้ำมาโครมมาทีเดียว แต่เป็นการ ปลอยมาเรื่อยๆ แล้วจุดสำคัญของเราเราต้องเฝ้าระวังปริมาณน้ำ คือ ตรงศูนย์ศิลปาชีพบางไทร...”

5.12.2 การรณรงค์ฟื้นฟูและสร้างระบบนิเวศ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการป้องกันมหาอุทกภัยระยะยาว

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 5 (สัมภาษณ์เมื่อ 9 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...เราสังเกตได้ว่า ในปี 2554 ที่น้ำท่วม พอเข้าฤดูร้อน มี.ค. เม.ย. เราจะเห็นได้ว่าปีนี้อากาศร้อนอบอ้าวแทบตัวไปหมด เพราะว่า 70 จังหวัดที่น้ำท่วมต้นไม้ตายไปหลายพันหลายร้อยล้านต้น ผมเชื่อเหลือเกินว่ามันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้อากาศร้อน ก็อยากจะฝากท้องถื่นทุกท้องถื่นว่าพวกเราหรือพี่น้องประชาชนมาช่วยกันปลูกต้นไม้ เพื่อทดแทนมาบังผิวดิน เพื่อเพิ่มออกซิเจนให้กับพี่น้องประชาชนโดยทั่วกัน เพราะลำพังโครงการใหญ่ๆ จะลำพังอาศัยคนใดคนหนึ่งนั้นคงไม่ได้ ต้องอาศัยพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ ให้ช่วยกันรณรงค์เพิ่มพื้นที่สีเขียว ลดโลกร้อน ก็จะทำให้ น้ำและธรรมชาติดีขึ้น...”

5.12.3 การบริหารจัดการภาครัฐในเรื่องงบประมาณต้องกระจายสู่หน่วยงานท้องถิ่นและมีลักษณะการบริหารจัดการงบประมาณแบบภาพรวม

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ระบบบริหารจัดการภาครัฐต้องดีกว่านี้ ทุกวันนี้งบประมาณที่ลงมายังหน่วยงานต่างๆ ยังไม่มองภาพรวม มองเฉพาะองค์กรตัวเองหมด แม้ว่าปัจจุบันจะมีหน่วยงานศูนย์กลางบริหารจัดการน้ำของรัฐบาลอยู่ แต่ผมว่ามันรู้ไม่จริง ในพื้นที่ เช่น ทางหลวงชนบท ทำไป.. เกาะกลางถนน ถนนนพระราม 4 ทั้งหมดแต่ในคลองไม่ได้ทำถนน คุณต้องมีประตูที่คลองตรงสะพานข้ามด้วย ไม่เช่นนั้นไม่เกิดประโยชน์ น้ำก็จะไหลลุดคลอง การทำถนนกับคลองมันต้องไปพร้อมกัน ในคลองไม่มี มันต้องทำ

ในภาพรวม ต่อไปนี้ ถ้าท่วมแล้วจะเสียหายหนักกว่านี้ เพราะต่างคนต่างป้องกันหมด แม่น้ำเจ้าพระยา กลายเป็นท่อตรง ซึ่งระบบจัดการต้องดีกว่านี้ รัฐบาลต้องมองเป็นระบบ มองให้ไกล...”

5.12.4 การจัดทำแก้มลิงเหนือเขื่อนเพื่อการกักเก็บน้ำและรอการระบายน้ำที่

เหมาะสม

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ต้องมีแก้มลิงเหนือเขื่อน เพราะน้ำดิบต่อไปนี้เป็นจะขาดแคลน ไม่ใช่มีน้ำเท่าไรปล่อยลงทะเลหมด พอปล่อยลงทะเลหมดจะขาดแคลนน้ำดิบในการเกษตร ต้องมีการเก็บน้ำดิบไว้ส่วนหนึ่ง เส้นที่วางทะเลจากคลองรังสิตลงทะเลโดยตรง นอกจากนั้น เมื่อก่อนมีทุ่งนาและมีแก้มลิง ขณะนี้มันมีการถมกันหมด ทุกพื้นที่จะทำหมู่บ้านก็ถมกันประมาณ 2 เมตร น้ำก็ไปไหนไม่ได้ มันก็มาล้นที่แม่น้ำเจ้าพระยาให้สูงขึ้น ถ้าเป็นอย่างนี้ ฝั่งตะวันออกก็ไม่สามารถป้องกันได้ ต้องมีการบริหารจัดการครบวงจร ต้องมีการจัดพื้นที่แก้มลิง เก็บน้ำดิบไว้ในพื้นที่ภาคเหนือ...”

5.12.5 การจัดทำหรือขยายถนนในลักษณะมีประตูเปิดและปิด เพื่อระบายน้ำเวลา

เกิดอุทกภัย

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ควรทำถนนข้างละ 8 เลน ปกติให้รถวิ่ง ถ้ายามวิกฤต ให้ทำประตูน้ำ ผลักดันตรงลงทะเลเลย มันต้องให้ได้ประโยชน์ 2 อย่างในครั้งเดียวกัน ออกปากน้ำเลย แล้วทำถนนเส้นพิเศษสำหรับเชื่อมโยงถนนเส้นต่างๆ แต่ต้องมีเวลา ประตูกันแต่ละช่องไว้ ถึงเวลาวิกฤตก็เปิดประตูแต่ละเส้นทำเป็นคลอง เพราะคลองรังสิตมันมาจากตะวันออก รับคลองตะวันออกทั้งหมด ขณะเดียวกันดึงจากเจ้าพระยาไปได้ ถนนข้างละแปดเลนรถวิ่งก็ได้ด้วย ลงทุนทั้งที่ใช้ประโยชน์ได้ 2 ต่อ ต้องมองให้ไกล แล้วมองให้เป็น แต่นี่มองแบบไม่ได้อยู่ในพื้นที่เลยมองไม่ออก คิดแต่จะเอาหน่วยงานไหนหน่วยงานมัน คิดแต่จะใช้งบประมาณทำเพื่อ...ไม่เป็นรูปธรรม...”

5.12.6 การจัดการวัสดุ อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำกลับมาใช้ในช่วงวิกฤติ

ได้อีก เช่น การซ่อมแซม และการจัดเก็บที่ได้มาตรฐานพร้อมใช้งาน เป็นต้น

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 5 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...ส่วนงาน อบจ. เรื่องอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ครั้งที่แล้วเราจะมีการเก็บกลับคืนมาเพื่อซ่อมแซม เช่น เรือ เก็บไว้ที่ไทรน้อย เรามีโรงเก็บและกองช่าง อยู่ที่ อ.ไทรน้อย...”

5.12.7 การกำหนดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการน้ำเข้า

มาจัดการแก้ไข

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาครัฐ ท่านที่ 2 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...วันนี้คุณเอาคนที่รู้จริงมาทำงานหรือเปล่า (แก้ปัญหาน้ำท่วม) คือ ถ้าคนรู้จริงจะดึงหน่วยงานการทางเกษตร กรมชลประทาน หน่วยงานที่รู้จริงมาคุยกันแบบเปิดอกกัน ที่ผ่านมามีแต่คนอยากเป็นฮีโร่ นำเสนอนายสุดท้ายก็ท่วมเอาไม่อยู่...”

5.12.8 การเตรียมการป้องกันระยะสั้น-ระยะยาว เพื่อการบริหารจัดการระดับนโยบาย แผนงาน งบประมาณ การกำกับดูแล การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่องมีการประสานงานกันและมีประสิทธิภาพ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการน้ำภาคเอกชน ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...อนาคตควรมีการป้องกันทั้งระยะสั้น กลาง ยาว ตามงบประมาณที่มีนโยบายภาครัฐต้องต่อเนื่องกัน ถือว่าเป็นนโยบายแห่งชาติ อย่าให้ถือว่าเป็นพรรคโน้นบริหาร ตรงนี้เป็นความเดือดร้อนของประชาชนทั้งหมด ของชาวบ้านทั้งหมด ตรงนี้ต้องทำเป็นนโยบายหลักไว้เลย ว่าปีนี้มีนโยบาย งบ เท่านี้ แล้วก็มีการติดตามกำกับให้ดี ว่าต้องศึกษาแนวทางให้ดีกว่าต้องทำอะไรจึงเหมาะสม เช่น ทำแก้มลิง ทำกำแพงปลา หรือจัดให้มีแม่น้ำเจ้าพระยาสาย 1, 2, 3 เพื่อระบายน้ำป้องกันกรุงเทพ แล้วก็โดยเฉพาะมีการศึกษาปริมาณน้ำที่จะเข้ามาผ่านเมืองหลวง ซึ่งในความเป็นจริง เมืองหลวงมันย่ำวันนี้น้ำพุ่งนี้ไม่ได้หรอก แต่เราป้องกันได้โดยไม่ให้น้ำมาท่วม โดยการเบนน้ำมันออกไปส่วนอื่น แล้วให้ไหลมาที่บางไทร แล้วปริมาณน้ำของกรมอุทกศาสตร์ กรมชลประทาน เขาศึกษามาว่าไม่เกิน 3,000 ลบม./วินาที มันไม่ท่วม กทม. สามารถป้องกันได้เราก็มีการเบนน้ำไม่ให้เข้ามาตรงนี้นอกจากมันตกมาเป็นฝนลงมา ก็ต้องหาวิธีการสูบบอกอย่างไร แต่ว่าน้ำจากเหนือไหลมาพังนิคมอุตสาหกรรม แต่ยังไม่ยอมเลยกันอยู่ไม่ทำอะไร ปล่อยให้มันท่วมอย่างนี้ไม่มีการจัดการ การจัดการมันต้องมีการเตรียมการ มีการป้องกันวางแผน ในระยะสั้นที่พูดกัน ในระยะยาวต้องทำให้ชาวบ้านมีความมั่นใจให้ได้ว่าจะอยู่ตรงนี้ กทม. เมืองนนทบุรี ไปโดยไม่เดือดร้อน หรือระแวงว่าปีนี้จะท่วมอีกไหมจะต้องลอยคอ หาเรือกันอีกไหม ต้องตอบเขาได้ ส่วนในระยะยาวก็ต้องใช้งบประมาณที่มีอยู่จำกัดของประเทศ ต้องมีการควบคุมกำกับให้ดี ตอบชาวบ้านให้ได้...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาครัฐ ท่านที่ 1 (สัมภาษณ์เมื่อ 8 พฤศจิกายน 2555) ได้กล่าวว่า “...เราอยากเห็นการป้องกันถาวร โดยทางหน่วยงานของรัฐ เราคงไม่มีความยิ่งใหญ่ มีความสามารถเพียงพอไปแก้ปัญหาที่ต้นเหตุได้ คือต้องไปแก้ที่ต้นเหตุ ไม่ใช่ไปแก้ที่ปลายเหตุ เมื่อคราวที่แล้วเราก็มาระดมแก้กันที่ปลายเหตุ เอาตัวรอดแต่มันไม่ใช่วิธีที่ถูกต้อง วิธีที่ถูกต้องเป็นเรื่องการวางแผน นโยบายการควบคุม ก็คิดว่าทางรัฐบาลได้ตั้งเป็นคณะทำงานขึ้นมา ก็ค่อนข้างจะได้ผล ไม่เช่นนั้นเราก็จะมีปัญหาเรื่องน้ำต่อไป และต้องประสานงานกัน...”

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...หอการค้าจังหวัดนนทบุรีได้ร่วมประชุมกับทางจังหวัดนนทบุรีและชลประทานจังหวัดเพื่อรับทราบการดำเนินโครงการต่างๆ ในการเตรียมการล่วงหน้า ได้แก่ แผนระยะสั้น เช่น การขุดลอกคูคลองในช่วงก่อนฤดูฝนการซ่อมแซมประตูระบายน้ำให้ใช้งานได้สมบูรณ์ การยกระดับถนนสายสำคัญต่างๆ การเพิ่มเครื่องสูบน้ำและเครื่องผลักดันน้ำ ส่วนแผนระยะยาว ได้แก่ การสร้างประตูระบายน้ำเพิ่มเติม การทำเขื่อนคอนกรีตตลอดแม่น้ำเจ้าพระยา การยกระดับถนนเพื่อเป็นเขื่อนกั้นที่คลองพระยาบันลือ การทำ flood way จากต้นน้ำสู่อ่าวไทย นอกจากนั้นส่วนของหอการค้าเอง ได้เชิญอธิบดีกรมชลประทานท่านใหม่ ให้มาบรรยาย ในวันนั้นจะมีผู้เข้าฟังส่วนงานราชการ ส่วนงานท้องถิ่นเพราะด้านจังหวัด จะมีข้อมูลจำกัดในส่วนของจังหวัด ผมจึงเชิญอธิบดีกรมชลฯ มานั่งทานข้าว แล้วทางฝ่ายผู้ประกอบการ นักธุรกิจ มาร่วมฟัง สารสำคัญที่คุยกัน คือ ปีนี้ชลประทานมีการเตรียมการอย่างไร มีการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำอย่างไร เครื่องผลักดันน้ำอย่างไร ประตูระบายน้ำซ่อมแซมเสร็จหรือยัง ทั้งแผนระยะสั้น ระยะยาว ระยะสั้นคือประตูระบายน้ำจุดไหนบ้างที่ต้องซ่อม ให้เสร็จก่อนหน้าฝนปี 2555 จุดไหนที่เป็นแผนระยะยาว 3 ปี เพราะว่าเรารู้แล้วว่าน้ำที่มันท่วมเข้ามา มันมาจากจุดไหน รัฐบาลที่ว่าอนุมัติงบประมาณช่วยเหลือก็คืออนุมัติในส่วนของการป้องกัน ก่อสร้างในส่วนของการยกระดับถนน ก่อสร้างประตูระบายน้ำ ส่วนสำคัญที่เป็นบทเรียนว่า ครั้งต่อไปประตูระบายน้ำนี้ น้ำจำไม่ท่วมชุมชนในจุดนั้น วันนั้นมีการชี้แจงแผนโดยละเอียด...”

5.12.9 การกำหนดนโยบาย และงบประมาณสู่พื้นที่หรือท้องถิ่นอย่างรวดเร็วทันสถานการณ์ และความเดือดร้อน

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ในขณะนี้เป็นที่ทราบทางรัฐบาลมอบนโยบาย และมอบงบประมาณบางส่วนลงสู่พื้นที่ที่มีปัญหาครั้งที่แล้ว เพื่อได้เตรียมวางแผนป้องกัน แต่เราทราบคืออยู่แล้วว่างบประมาณกว่าจะอนุมัติมากว่าจะเริ่มก่อสร้าง อาจจะไม่ทัน ซึ่งระเบียบราชการการเบิกจ่ายต่าง ๆ ล่าช้า เดียวน้ำต้องมาอีกถึงจะไม่ท่วมมากก็ตาม ต้องมีวิธีการขับเคลื่อนให้รวดเร็ว บางแห่งเพิ่งจะเริ่มลงมือทำถนน ผมมีโอกาสไปนิคมโรจนะ ภาคเอกชน ซึ่งภาครัฐให้ความร่วมมือแล้ว ขณะนี้เขาทำจะเสร็จอยู่แล้ว ประมาณ 90 % เกือบ 100%...”

5.12.10 การบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผู้บริหารระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการในการป้องกันมหาอุทกภัยภาคเอกชน ท่านที่ 3 (สัมภาษณ์เมื่อ 10 ตุลาคม 2555) ได้กล่าวว่า “...หากมีการเตรียมการที่ดีต่อให้ปริมาณน้ำมากกว่าปีที่แล้ว มันจะไม่เกิดการท่วมเหมือนอย่างปี 2554 และเชื่อว่าน้ำก็จะไม่เยอะเท่าปี 2554 ที่ผ่านมาเราบริหารจัดการน้ำที่มีการจัดการน้ำในเขื่อนโดยอิงประสบการณ์เพราะฉะนั้น

การบริหารจัดการน้ำไม่ได้หมายความว่าเค้าจะบริหารจัดการน้ำโดยไม่คำนึงถึงเกษตรกรเช่นปล่อยให้แล้งทุกปีมันก็ไม่ใช่ แต่อย่างน้อยเริ่มมีดัชนีชี้วัดมาถ่วงน้ำหนักว่า มันต้องพร่องน้ำมากขึ้นนะ เพราะว่าถ้าเราพร่องน้อยไป แล้วเกิดท่วมส่วนที่เป็นพื้นที่เศรษฐกิจ ความเสียหายมันมากมายมหาศาล...”

5.12.11 การสนับสนุนและเอาใจใส่อย่างจริงจังและต่อเนื่องของรัฐบาลต่อสถานการณ์อุทกภัยในอนาคตไม่ใช่ลักษณะไฟไหม้ฟางและเลือกปฏิบัติ คำนึงถึงผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชน และประเทศชาติ

ข้าราชการ/นักการเมืองท้องถิ่น ท่านที่ 4 (สัมภาษณ์เมื่อ 21 กันยายน 2555) ได้กล่าวว่า “...ทางรัฐบาลจะต้องเอาใจใส่ แล้วไม่เลือกปฏิบัติแบ่งแยกเกิดปัญหาพรรคฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล หรือสีเสื้อ ไม่อยากให้เกิดอุปสรรคตรงนี้ ทำให้เกิดผลกระทบกับพี่น้องประชาชนได้ การท่วมของน้ำครั้งนี้ ก็ยังกล่าวว่าเป็นรอยต่อทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องน่าเศร้าใจ ถ้าบ้านเมืองเรายังยึดติดอย่างนี้ ผลกระทบจะเกิดกับพี่น้องประชาชน ถ้าพี่น้องเราสามัคคีกัน เช่น สิงคโปร์ พี่น้องเค้ามาจากทุกเชื้อชาติ แต่เขาหลอมเป็นชาวสิงคโปร์เป็นหนึ่งเดียว หลังความสำเร็จด้านเศรษฐกิจ ระเบียบเวลาเราไปเที่ยวทำไมเราถึงต้องไปทำตามกฎหมายเขาได้ ตรงกันข้ามกันประเทศไทย เราเป็นหนึ่งเดียวตั้งแต่อยุธยา เกิดการแตกแยกกัน ผมคิดว่าถ้าหากรัฐบาล ไม่คิดปลุกฝังลูกหลานเรื่องความรักชาติ เกิดความแตกแยก สร้างจิตสำนึกให้เด็ก การศึกษาต้องสอนเด็ก มัวคิดประโยชน์ส่วนตน ไม่คิดประโยชน์ส่วนรวม สส.ทะเลาะแตกแยกกัน...”